

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR



NATIONAL AGENCY FOR
SOLVING COMPLAINTS

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 124, et.4,
tel: 022 820652, fax: 022 820651, e-mail: contestatii@ansc.md

Nr. 05/462/24 din 14.03.2024

**Domnului Igor GROSU,
Președinte al Parlamentul Republicii Moldova**

**Domnului Radu MARIAN,
Președinte al Comisiei Economie, Buget și Finanțe,
Parlamentul Republicii Moldova**

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestățiilor, în temeiul p. 70 din Hotărârea Parlamentului nr. 271 din 15.12.2016, prezintă Raportul anual de performanță pentru anul 2023, cu elementele constitutive, conform anexei.

Totodată, se informează că întru sporirea transparenței în activitate, Raportul urmează a fi plasat pe pagina oficială a instituției www.ansc.md.

Anexă: 88 file.

Director general

Angela NANI

Ex.: Lucia Plămădeală
022-820-652, lucia.plamadeala@ansc.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	705	
"15"	03	2024
Ora		

**RAPORT
ANUAL DE
PERFORMANȚĂ**

2023

Legalitate, celeritate,
imparțialitate,
contradictorialitate,
dreptul la apărare

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU SOLUȚIONAREA
CONTESTAȚIILOR**



RAPORT ANUAL DE PERFORMANȚĂ 2023

Adresa: MD-2001, mun. Chișinău
Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 124, et. 4
Tel.: 022 820 652
Fax.: 022 820 651
Email: contestatii@ansc.md



CUPRINS:

Acronime	4
Introducere	5
Crearea ANSC.....	5
Competențele ANSC	5
Rolul ANSC.....	6
Indicatorii de performanță	7
1. Activitatea de soluționare a contestațiilor în anul 2023.....	10
1.1 Evoluția contestațiilor	10
1.2 Analiza deciziilor	31
2. Deciziile Agenției atacate în instanțele judecătorești	38
3. Varietatea dosarelor. Problematicile identificate în procesul de soluționare a contestațiilor.....	41
4. Relații publice și comunicare.....	63
5. Participarea la avizarea proiectelor documentelor de politici	69
6. Managementul resurselor umane	71
7. Bugetul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor	79
8. Obiectivele pentru anul 2024	87



Acronime

ANSC	-	Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor
UE	-	Uniunea Europeană
Nr.	-	număr
RM	-	Republica Moldova
SA	-	Societate pe acțiuni
SRL	-	Societate cu răspundere limitată
COP	-	Cererea ofertelor de prețuri
PNFP	-	Procedură negocieri fără publicare
UAT	-	Unități administrativ - teritoriale
CAPCS	-	Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate
DETS	-	Direcția Educație, Tineret și Sport
AC	-	Autoritate Contractantă
OE	-	Operator economic



Introducere

Crearea ANSC

Crearea ANSC a constituit o condiționalitate rezultată din Acordul de Asociere RM-UE, prin care Republica Moldova s-a angajat să desemneze un organism imparțial și independent, însărcinat cu revizuirea deciziilor luate de autoritățile contractante în timpul atribuirii contractelor.

Asigurarea funcționării Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor a fost asumată de către Parlamentul Republicii Moldova, care prin Hotărârea Parlamentului nr. 271 din 15.12.2016 a aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor. Șase ani de la crearea ANSC nu reprezintă o perioadă suficientă pentru a crea o memorie instituțională, cu toate acestea perioada dată permite de a trage concluzii și de a planifica activitatea ulterioară reieșind deja și din lecțiile învățate.

Competențele ANSC

Agencia a fost instituită pentru a soluționa contestațiile depuse în cadrul procedurilor de achiziții publice conform Legii privind achizițiile publice¹, însă foarte curând competențele i-au fost extinse.

Astfel, prin Legea nr. 121/2018², Agenția a fost subscrisă ca fiind competentă în a soluționa contestațiile depuse în cadrul procedurilor de atribuire a concesiunilor de lucrări și concesiunilor de servicii, iar prin Legea nr. 74/2020³ competențele Agenției au fost extinse și asupra atribuirii contractelor în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.

Totuși, la etapa actuală, activitatea Agenției este focalizată pe soluționarea contestațiilor depuse pe marginea procedurilor de achiziție publică, dat fiind faptul, că

¹ Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 03.07.2015, Monitorul Oficial nr.197-205/402 din 31.07.2015, Republicat: Monitorul Oficial al R. Moldova nr.424-429/666 din 16.11.2018

² Legea cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii nr. 121 din 05.07.2018, Monitorul Oficial nr.309-320/470 din 17.08.2018

³ Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale nr. 74 din 21.05.2020, Monitorul Oficial nr.153-158/278 din 26.06.2020



ponderea majoritară a contestațiilor depuse o constituie cele ce revendică drepturile încălcate în cadrul procedurilor de achiziții publice.

Rolul ANSC

Conceput ca un organism administrativ de drept public, cu atribuții administrativ-jurisdicționale, Agenția nu este subordonată niciunei autorități sau instituții publice, aceasta bucurându-se de independența îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional.

La finele anului 2023, Agenția avea 6 consilieri pentru soluționarea contestațiilor, principala sarcină a acestora reprezentând soluționarea contestațiilor formulate în cadrul procedurilor de atribuire, repartizate electronic aliatoriu de sistemul intern de management al documentelor, prin complete specializate formate din trei membri.

Principalii indicatori ce caracterizează analiza activității anuale derulată de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC) îl reprezintă numărul contestațiilor formulate și înregistrate la Agenție de către operatorii economici, la care se adaugă obiectul și complexitatea contestațiilor, în numărul de decizii emise și nu în ultimul rând termenul de soluționare a acestora, în timp ce calitatea și rezultatele activității se reflectă în numărul deciziilor atacate în instanța judecătorească competentă și în numărul de decizii rămase definitive în forma pronunțată de Agenție.

Cu toate că atribuția Agenției este doar o parte componentă a întregului proces de atribuire, totuși, aceasta se poate dovedi a avea un rol crucial la asigurarea eficienței, eficacității și economicității întregii proceduri de atribuire, fie a contractului de achiziție publică, a celui sectorial sau a concesiunii de lucrări și servicii, or remedierea deficiențelor procedurale acordă legitimitate procedurii de atribuire, iar împreună cu aceasta și cheltuielilor publice la efectuarea cărora, în mod implicit, urmează a fi asigurată respectarea cadrului legal.

Totuși, întreprinderea acțiunilor de remediere a deficiențelor procedurilor de achiziție publică, ca urmare a procedurii de soluționare a contestațiilor nu este suficientă pentru a asigura corectitudinea atribuirii contractelor, în acest sens, având rolul și Ministerul Finanțelor, în calitate de elaborator al politicilor, precum și Agenția Achiziții Publice, care are competențe în monitorizarea procedurilor de achiziții publice.



Astfel, un sistem eficace de achiziții publice este condiționat de un set complex de acțiuni, menit să fortifice capacitățile autorităților contractante de a iniția și desfășura procedurile de achiziție conform cadrului legal, iar ca și efect corectitudinea procedurilor va determina o scădere a numărului de contestații, ceea ce, la rândul său, va aduce o scădere a poverii administrative aferente procesului de soluționare a contestațiilor.

Indicatorii de performanță

În conformitate cu prevederile Strategiei Managementului Finanțelor Publice, în anul 2023 Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a planificat și a realizat indicatorii de performanță în Programul „Managementul finanțelor publice” subprogramul „Administrarea achizițiilor publice”.

Principalii indicatori ce caracterizează analiza activității anuale derulată de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC) îl reprezintă numărul de decizii emise pe marginea contestațiilor formulate de către operatorii economici, la care se adaugă obiectul și complexitatea contestațiilor, termenul de soluționare a acestora, în timp ce calitatea și rezultatele activității se reflectă în numărul de decizii, atacate în instanța judecătorească competentă, rămase definitive în forma pronunțată de Agenție.

Astfel, indicatorii de performanță planificați pentru anul 2023 au fost realizați în mare măsură, fiind atestate progrese de activitate.

Categori a	Cod	Denumirea	Unitatea de măsură	Plan 2023	Executat la situația din 31.12.2023	Devieri (+/-)
De produs	p1	numărul de decizii publicate pe site-ul www.ansc.md	unități	800	846	46
De rezultat	r4	ponderea deciziilor anulate în instanță din numărul total al deciziilor	%	10	0	-10
	r5	ponderea contestațiilor soluționate în fond în termen ce nu depășește 18 zile lucrătoare	%	15	14,73	- 0,27
De eficiență	e1	termen mediu de soluționare în fond a contestațiilor	zile	18	18,63	0,63

În anul 2023, la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor au fost depuse 1012 contestații pe marginea a 760 de proceduri de achiziție, dintre care 935 contestații (94,4%) aferente a 622 de proceduri de achiziții publice, ceea ce reprezintă



un procent de 10.29 % din cele 6042 de proceduri de achiziție publică inițiate prin intermediul de proceduri inițiate în SIA „RSAP” MTender SIA „RSAP” MTender, și 77 contestații (7,6 %) aferente procedurilor de achiziții sectoriale.

Valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică/sectorială contestate de către operatorii economici în anul 2023 este de 4 803 588 793,83 lei fără TVA.

Pe parcursul anului 2023, completele au soluționat 927 contestații la care au pronunțat un număr de 846 decizii. Contestațiile formulate în cadrul aceleiași proceduri de achiziție, de obicei, au fost conexe de către complete pentru a se pronunța o soluție unitară.

Din cele 846 decizii, 654 (77%) de contestații au fost examinate în fond, iar 192 (23%) de contestații au fost respinse/restituite fără examinare în fond.

Din numărul totalul a contestațiilor examinate în fond, 205 (14,73%) de contestații au fost soluționate într-un termen de până la 18 zile lucrătoare.

În perioada de raportare termenul mediu de soluționare în fond a contestațiilor constituie 18,63 zile lucrătoare. Termenul legal de soluționare în fond a contestației este de 20 zile lucrătoare, cu posibilitatea de a fi prelungit cu 10 zile.

Respectând principiul constituțional al accesului la justiție, legiuitorul a stabilit că decizia pronunțată de către Agenție poate fi supusă controlului de către o instanță de judecată. Existența unui astfel de control reprezintă o garanție pentru participanți, în sensul că o eroare să poată fi remediată, iar pentru consilierii de soluționare a contestațiilor este un stimulent în vederea îndeplinirii atribuțiilor cu maximă exigență, totodată, hotărârile definitive și irevocabile să conducă la perfecționarea atât a consilierilor pentru soluționarea contestațiilor, cât și a personalului Agenției.

Astfel, pe parcursul anului 2023, în cadrul instanțelor de judecată naționale, au fost depuse 36 de cereri de chemare în judecată, unde Agenția are calitatea de pârât sau parte terță. În anul de referință nu a fost pronunțată nici o hotărâre definitivă și irevocabilă de anulare a deciziei ANSC, pe marginea doar a unei cereri de chemare în judecată pretențiile reclamantului au fost admise parțial de către instanța de fond, fiind anulată o decizie a Agenției. Cu toate acestea, hotărârea instanței de fond, nefiind definitivă și irevocabilă, a fost atacată în instanța superioară.



Ferm putem concluziona că de la începutul activității instituției instanțele în mare parte se aliniază aprecierilor Agenției, astfel din cele 5179 de decizii adoptate de completele pentru soluționarea contestațiilor, în vigoare sunt 5171 decizii, ceea ce reprezintă 99,8% din numărul total al acestora.

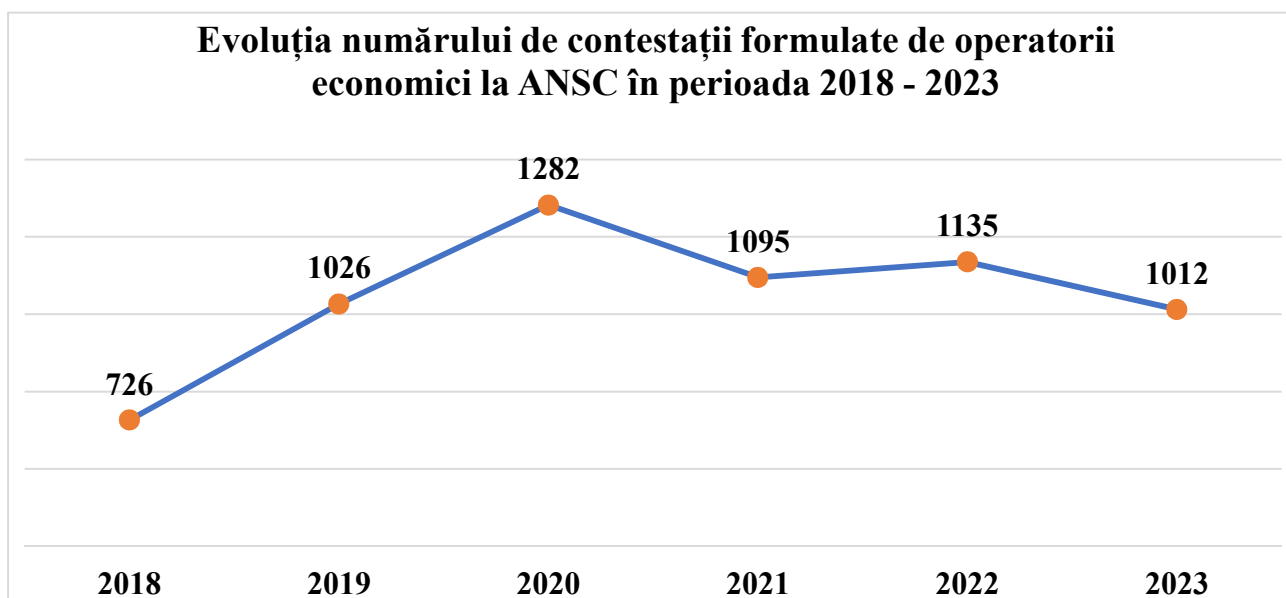
Un moment remarcabil pentru activitatea Agenției în anul 2023 a fost și aprecierea cu punctaj maxim a calității deciziilor emise de ANSC. Evaluarea a fost efectuată de către experții SIGMA, care au măsurat pentru prima dată performanța Republicii Moldova în administrația publică în raport cu „Principiile Administrației Publice” ale SIGMA. Astfel, conform Raportului de evaluare, deciziile emise de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor au fost apreciate de către experții SIGMA ca fiind în strictă conformitate cu legislația în vigoare, clar justificate și respectând principiile de reglementare a achizițiilor publice.



1. Activitatea de soluționare a contestațiilor în anul 2023

1.1 Evoluția contestațiilor

Analizând evoluția anuală a contestațiilor înregistrate la Agenție, se poate observa că, de la instituirea Agenției, numărul contestațiilor depuse, în primii 3 ani de activitate a fost în continuă creștere, cu o ușoară stabilizare în ultimii 3 ani. În anul 2023 numărul contestațiilor depuse s-a diminuat cu 2,2%, în comparație cu anul 2022. Diminuarea, nesemnificativă, are însă mai multe explicații. Numărul procedurilor inițiate de către autoritățile/entitățile contractante, majorarea pragurilor pentru contractele de achiziții publice de valoare mică (prin modificarea Legii 131/2015), drept urmare a inflației ridicate din ultima perioadă.



Astfel, faptul că nu se atestă o tendință de descreștere a numărului de contestații denotă deja o încredere a operatorilor economici în mecanismul de atac a actelor autorităților contractante care eventual le încalcă un drept.

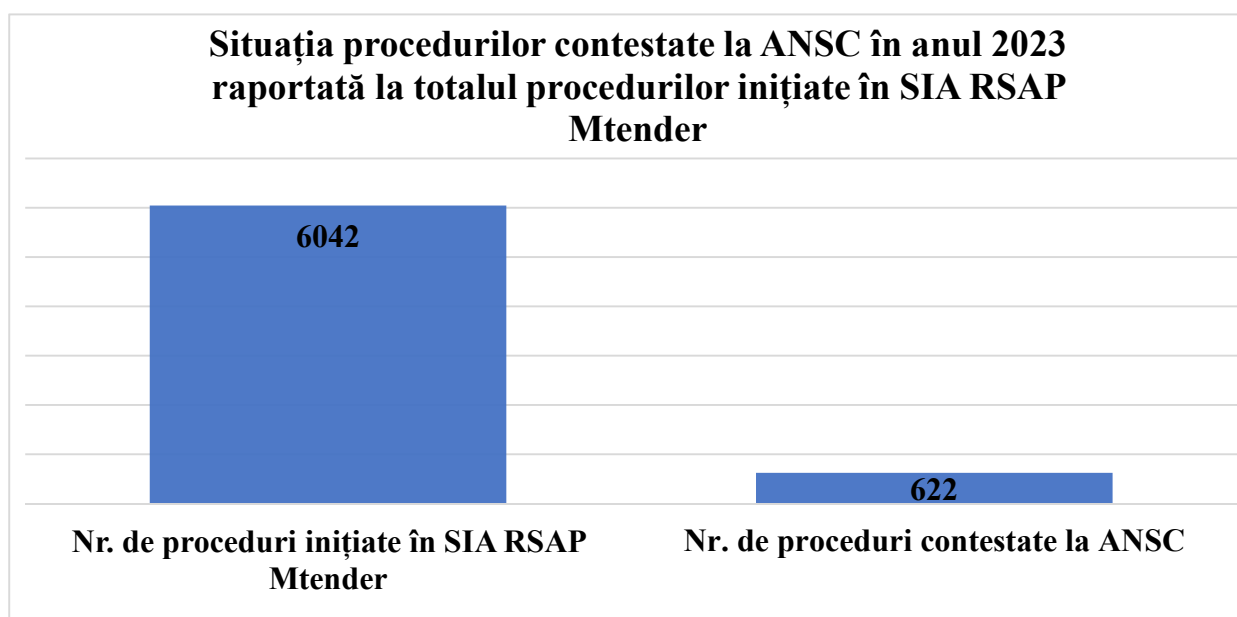
În perioada de raportare, la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor au fost depuse 1012 contestații, pe marginea a 760 de proceduri de achiziție.

Din cele 1012 contestații depuse în anul 2023:

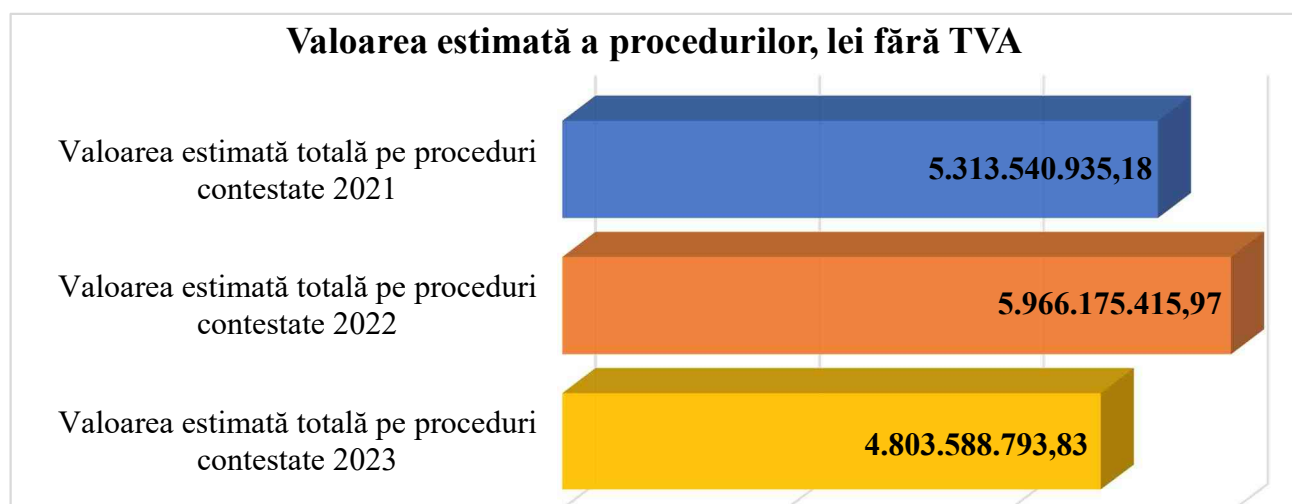
- 935 contestații sau 94,4% aferente procedurilor de achiziții publice;
- 77 contestații sau 7,6% aferente procedurilor de achiziții sectoriale.



Comparând numărul procedurilor de atribuire unice contestate la Agenție în anul 2023 la numărul procedurilor de atribuire unice inițiate în SIA „RSAP” MTender se constată că din cele 6042 de proceduri inițiate în SIA „RSAP” MTender (Cererea ofertelor de preț - 3306, Licitatie deschisă - 2736) , la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestățiilor au fost contestate 622 de proceduri (Cererea ofertelor de preț - 204, Licitatie deschisă - 418) dintre acestea, ceea ce a reprezentat un procent de 10,29%.

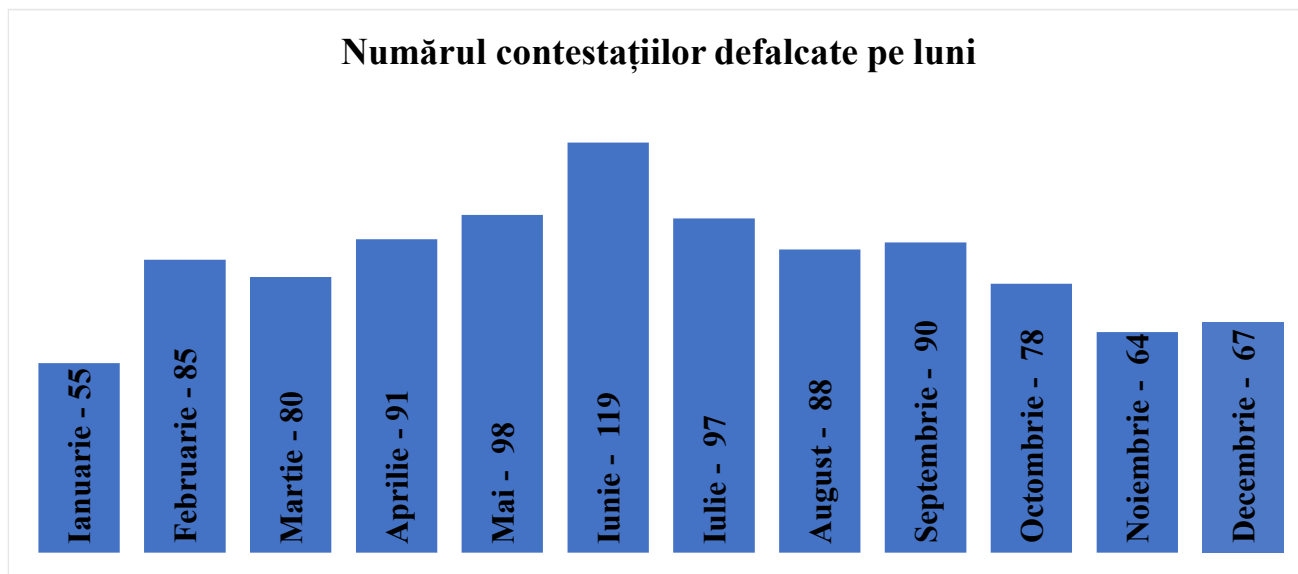


Datele statistice arată că valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică contestate de către operatorii economici în anul 2023 este de 4,803,588,793.83 fiind mai mica cu 1,162,586,622.14 lei, decât perioada similară a anului 2022, ceea ce reprezintă o scădere de 19,5%.





Pe parcursul a celor 12 luni ale anului 2023, numărul contestațiilor formulate de către operatorii economici și înregistrate la ANSC a variat de la o perioadă la alta neuniform, astfel cum rezultă din graficul de mai jos.



Astfel, ponderea contestațiilor înregistrate în trimestru IV constituie 20.65%, fiind cea mai mică comparativ cu alte trimestre, iar circa 30,43% din numărul total de contestații au fost depuse în trimestru II al anului 2023, cu cel mai mare număr de contestații înregistrate în luna iunie - 119 sau 11,76% din numărul total din anul 2023.

Din punct de vedere al volumului de muncă depus de consilierii de soluționare, de precizat că pe parcursul I semestru al anului de raportare din cele 528 contestații depuse în anul 2023 și 64 rămase spre soluționare din 2022, fiecăruia din cele 3 complete de soluționare a contestațiilor constituite în cadrul Agenției i-a fost repartizat aleatoriu, în mod electronic, o medie de aproximativ 197,3 de contestații/I semestru, ceea ce a însemnat o încărcătură medie lunară de circa 32,8 de contestații pentru un complet(I semestru).

În semestrul II, odată cu numirea unui nou consilier au fost constituite 4 complete, din cele 484 contestații depuse, fiecăruia din cele 4 complete de soluționare a contestațiilor i-a fost repartizat aleatoriu, în mod electronic, o medie de 121 de contestații/II semestru, ceea ce a însemnat o încărcătură medie lunară de circa 20 de contestații pentru un complet.

Pentru anul 2023 unul din indicatorii de performanță a fost și optimizarea



termenului de examinare a contestațiilor.

În perioada raportată, din cele 846 decizii emise pe marginea a 927 de contestații, în unele cazuri, consilierii pentru soluționarea contestațiilor au conexas 2 sau mai multe contestații într-o decizie. Din cele 846 de decizii: 654 (77%) de contestații au fost examinate în fond și 192 (23%) de contestații nu au fost examinate în fond.

De menționat, că 1012 contestații au fost depuse în anul 2023 și 64 de contestații depuse la sfârșitul anului 2022, dar 121 de contestații au fost retrase de către operatorii economici și pe marginea a 26 de contestații depuse la finele anului 2023, deciziile au fost semnate în ianuarie 2024.

Astfel, termenul mediu de soluționare în fond a contestațiilor constituie 18,63 zile lucrătoare. Termenul legal de soluționare în fond a contestației este de 20 zile lucrătoare, cu posibilitatea de a fi prelungit cu 10 zile.

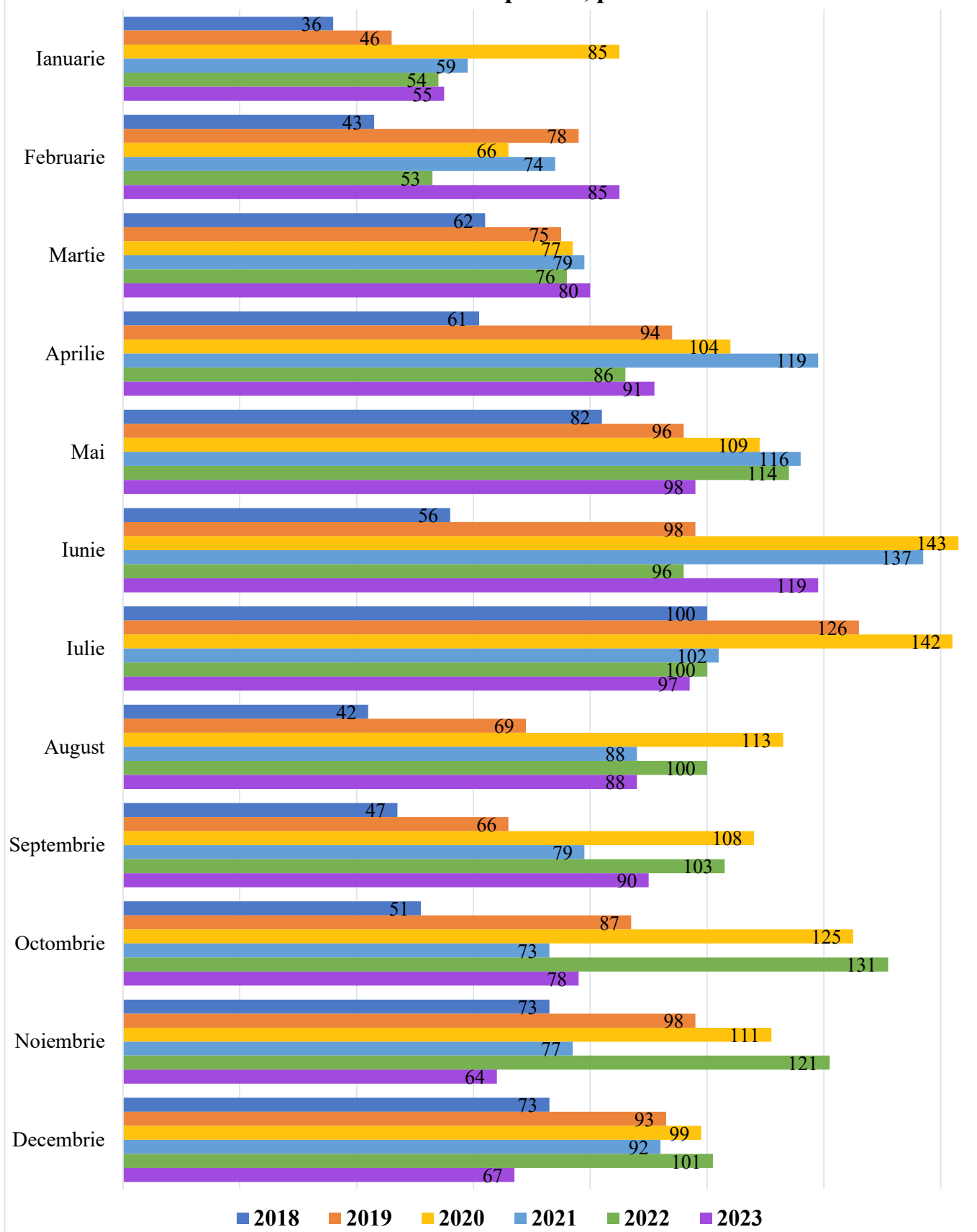
Totodată, în afara soluționării contestațiilor formulate de operatorii economici, fiecare complet din Agenție a trebuit să facă față unui volum ridicat de activități de genul corespondență cu operatorii economici, autoritățile contractante. Desfășurarea ședințelor publice, prin intermediul platformei de video-chat „Zoom”. Astfel, în perioada raportată, completele s-au întrunit, practic zilnic, în 613 de ședințe deschise, unde părțile au avut posibilitatea să aducă argumente în susținerea cauzei, iar consilierii să facă unele clarificări pe marginea aspectelor contestate.

Cu toate acestea, urmare a activității Agenției s-a constatat că depunerea contestațiilor este ciclică, în anumite perioade de timp numărul acestora fiind mai mare, acest fapt reprezintă o presiune în activitatea Agenției fiind nevoie în anumite perioade de timp de o fortificare suplimentară a capacităților întregii instituții. Tot aici, este de menționat că ciclurile nu pot fi anticipate cu succes pentru a planifica din timp și eficient resursele necesare ceea ce poate submina buna organizare a procesului de soluționare a contestațiilor.

Analizând graficul prezentat mai jos se observă că și anul 2023 ponderea cea mai mare se atestă în lunile aprilie - septembrie, acest fapt având legătură directă cu numărul procedurilor de achiziție publică inițiate și derulate de autoritățile/entitățile contractante.



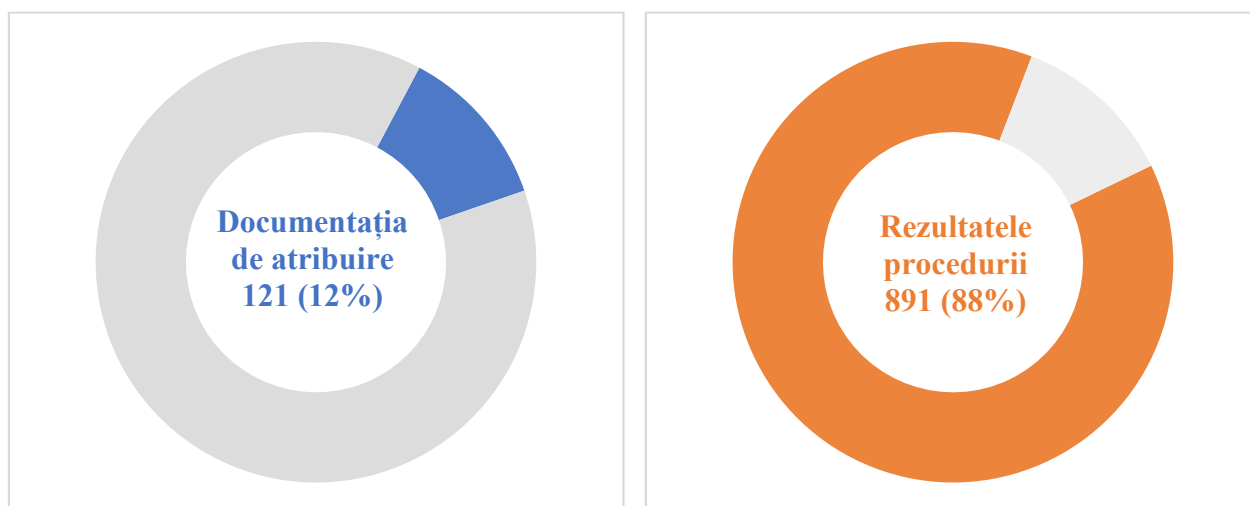
Evoluția numărului de contestații formulate de operatorii economici la ANSC defalcate pe luni, perioada 2018-2023



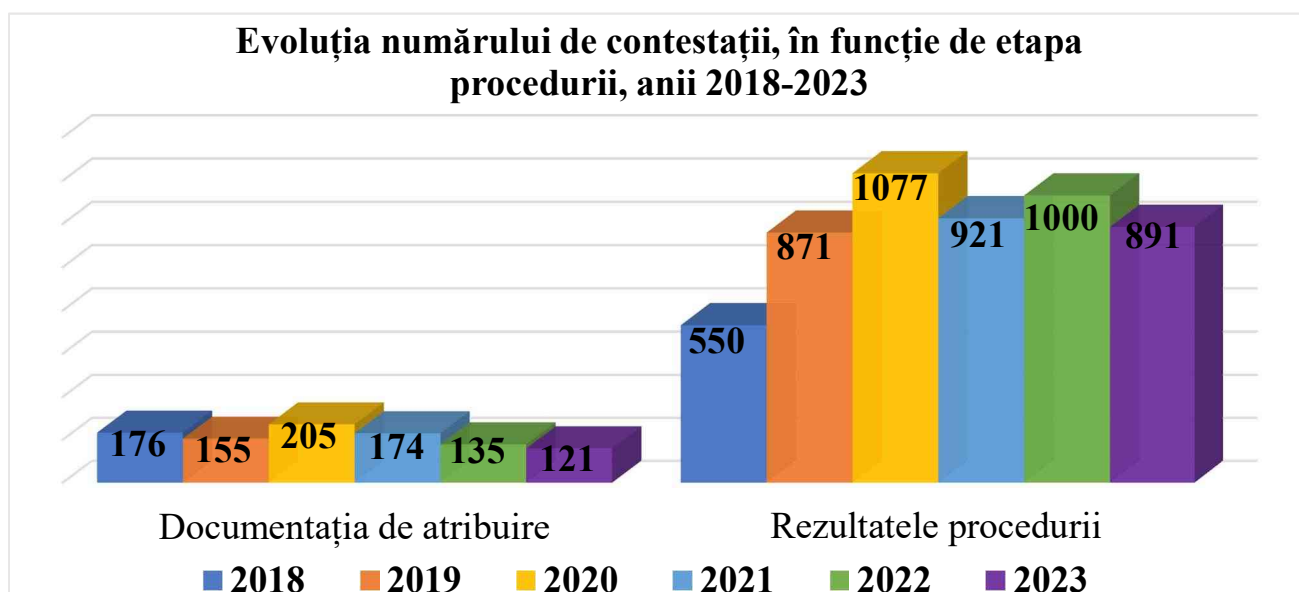


Analiza contestațiilor în funcție de etapa procedurii de atribuire

Între 1 ianuarie și 31 decembrie 2023, din cele 1012 de contestații depuse la Agenție de către operatorii economici, un număr de 891 din contestații au fost formulate împotriva rezultatului procedurii de achiziție publică, valoarea estimată fiind în sumă de 3,256,912,109.08 lei și doar 121 de contestații au fost formulate împotriva documentației de atribuire, valoarea estimată constituind 1,546,676,684.75 lei.



În anul 2023, comparativ cu anul 2022, pe fondul micșorării contestațiilor cu 2,2%, se constată o reducere a numărului de contestații formulate pe documentația de atribuire (cu 10,3%), la fel și o reducere pe rezultatul procedurilor de achiziție (10,9%), ceea ce denotă faptul că documentațiile de atribuire elaborate și publicate de autoritățile contractante au afectat mai puțin drepturile potențialilor ofertanți.



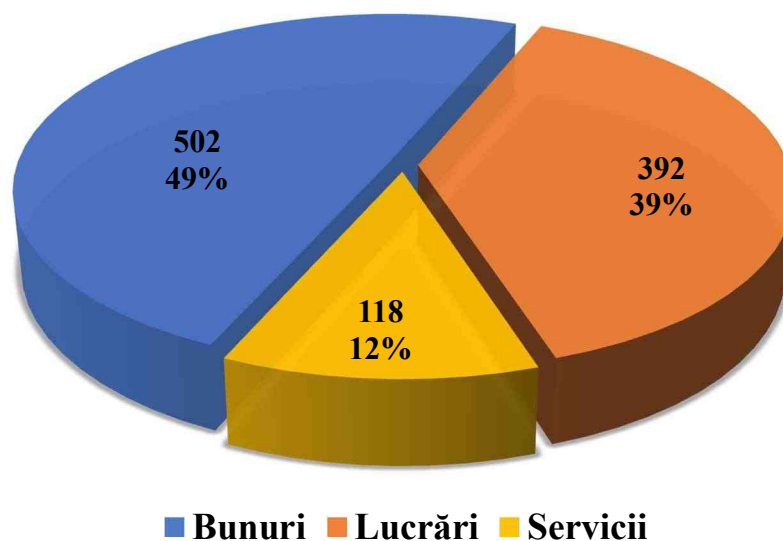


Analiza contestațiilor în funcție de obiectul de achiziție

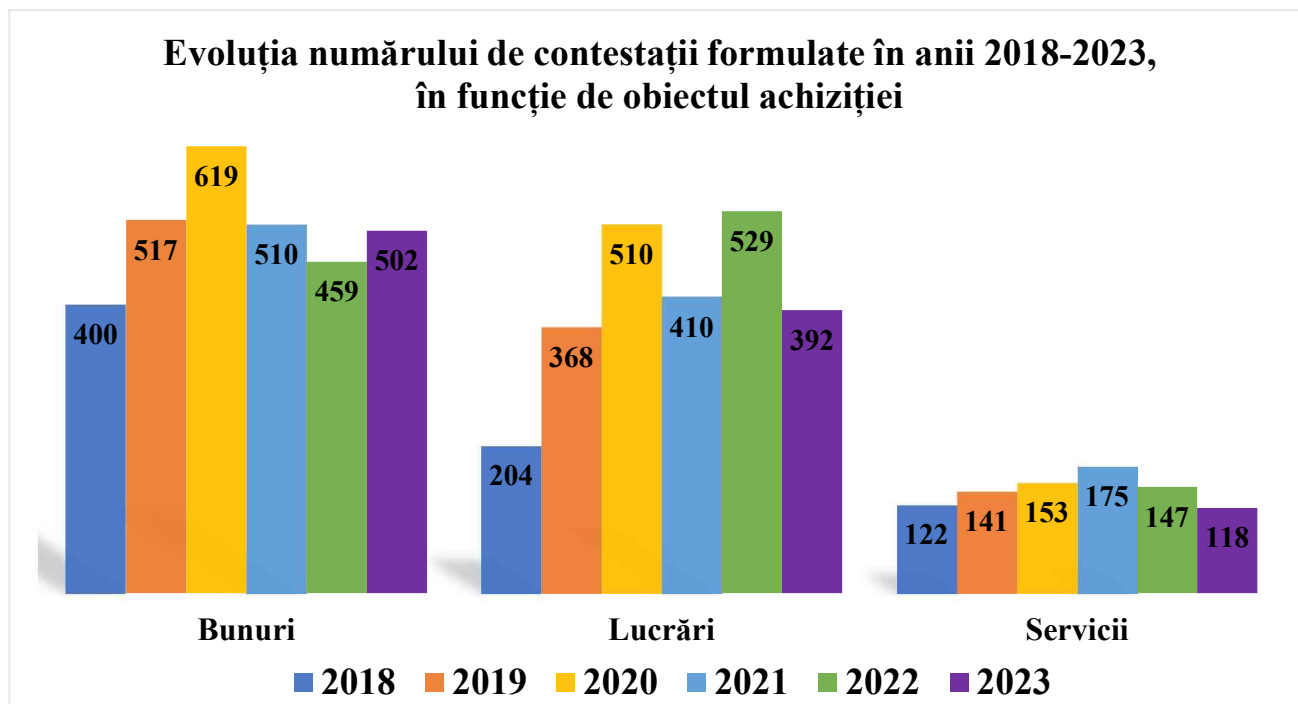
În aceeași perioadă raportată, au fost contestate proceduri de atribuire a contractelor de achiziție publică având ca obiect:

- execuția de lucrări - în valoare de 1,456,674,695.51 lei fără TVA;
- bunuri - în valoare de 3,145,219,380.77 lei fără TVA;
- prestarea de servicii - în valoare de 201,694,717.55 lei fără TVA.

Obiectul de achiziție a procedurilor contestate în anul 2023



Analizând evoluția contestațiilor formulate în funcție de tipul contractului/obiectul contractului de achiziție publică în perioada 2022-2023, se observă că numărul contestațiilor în anul 2023, având ca obiect achiziția de bunuri a crescut cu 43 (9,3%) comparativ cu anul precedent, iar numărul contestațiilor privind achiziția de lucrările a cunoscut o diminuare cu 137 (-25,8%). Numărul de contestații în cadrul procedurilor de achiziții cu obiectul de achiziție prestarea de servicii s-a diminuat cu 29 (-19,7%).

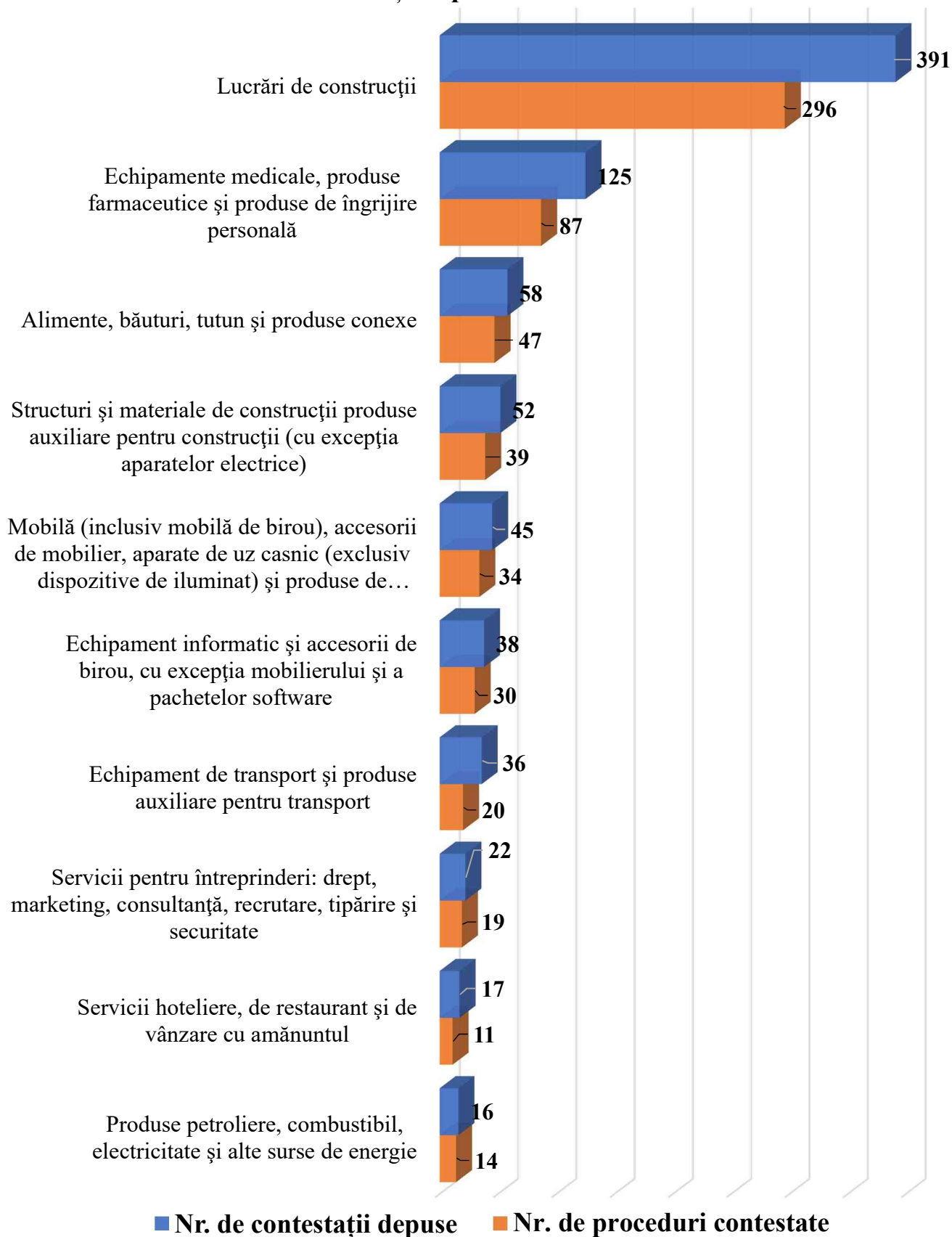


Informații privind obiectul de achiziție și valoarea estimată a loturilor/procedurilor contestate în anul 2023

Obiectul de achiziție	Nr. de contestații	Nr. de proceduri contestate	Valoarea estimată a procedurilor contestate, mil lei	Valoarea estimată loturi contestate, mil lei
Bunuri	502	367	3,145.22	1,811.42
Lucrări	392	297	1,456.67	1,405.95
Servicii	118	96	201.69	160.24
Total	1012	760	4,803.59	3,377.60



Achiziții în funcție de obiect (CPV) cu cel mai mare număr de contestații depuse în anul 2023





Analizând graficul de mai sus, privind contestațiile formulate în anul 2023 în funcție de tipul/obiectul contractului de achiziție publică, se poate observa că cel mai mare număr de contestații formulate în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică au ca obiect, execuția de lucrări și reparații. Numărul acestora, în comparație cu perioada anului 2022, s-a micșorat cu 136, dar și numărul procedurilor contestate având ca obiect execuția de lucrări și reparații s-a micșorat cu 101. Însă, numărul atât a contestațiilor cât și a procedurilor de achiziție publică ce au ca obiect echipamentele medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire personală, s-a micșorat nesemnificativ, contestațiile cu 52, iar procedurile cu 19.

Astfel, în cadrul acestor 10 categorii de achiziții au fost depuse 816 de contestații. Valoarea totală estimată a acestor 612 proceduri de achiziție constituie circa 4,156,688,593.80 lei.

În top-ul celor 3 obiecte de achiziție contestate, în funcție de numărul contestațiilor și, respectiv valoarea estimată a procedurilor și loturilor contestate intră următoarele:

Top 3 obiecte de achiziții în funcție de valoarea estimată a procedurilor de achiziție și loturilor contestate în anul 2023

Obiectul de achiziție	Valoarea estimată a procedurii contestate, mil lei	Valoarea estimată a loturilor contestate, mil lei
Lucrări de construcții	1,448.52	1,397.79
Echipamente medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire personală	1,420.92	461.11
Alimente, băuturi, tutun și produse conexe	285.54	84.54

Pentru aceste 3 obiecte de achiziții au fost formulate 65.68% din numărul total de contestații depuse în anul 2023, iar valoarea estimată a loturilor contestate aferente reprezintă 57,54% din valoarea estimată totală a loturilor contestate în anul 2023.

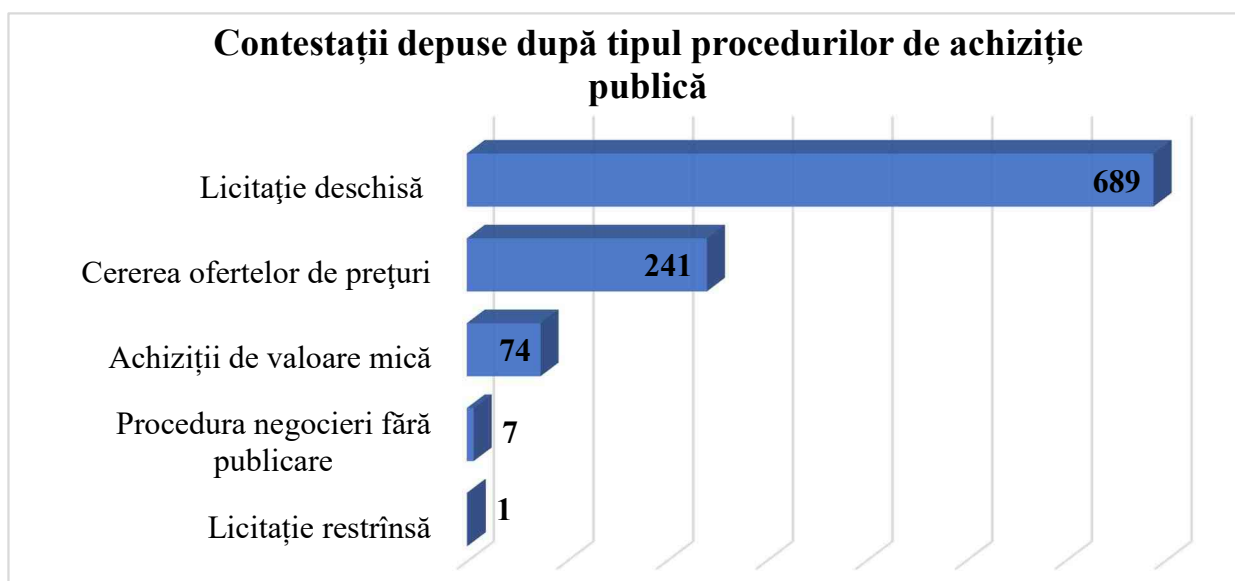
Analiza contestațiilor în funcție de tipul procedurii de achiziție

Dacă comparăm numărul contestațiilor după tipurile procedurilor de achiziție publică, formulate de către operatorii economici și înregistrate la Agenție, rezultă că cele mai multe pretenții au fost înaintate pe marginea procedurilor de licitație deschisă, valoarea estimată fiind de 4,558,531,534.40 lei, urmată de procedura de achiziție



publică prin cererea ofertelor de prețuri, cu valoarea estimată de 149,454,006.99 lei, după care achizițiile de valoare mică cu valoarea estimată de 16,580,752.44 lei.

De asemenea, este de subliniat că 7 contestații au fost înaintate pe marginea procedurilor de tip „Negocierea fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare” cu valoarea estimată de 8,502,500.00 lei și o contestație pe marginea licitației restrânse valoarea estimată constituind 70,520,000.00 lei.



	Licitație deschisă	COP	Licitație restrânsă	PNFP	Achiziții de valoare mică	Total contestații
Nr. contestații în 2022	819	281	5	3	27	1135
Nr. contestații în 2023	689	241	1	7	74	1012
ponderea	-15.8%	-14.2%	-80%	+133.3	+174%	

Analiza contestațiilor în funcție de subiecții procedurii de achiziție

Procedurile de achiziții publice desfășurate de către unele autorități contractante au fost contestate, fie de către mai mulți operatori economici, fie au fost contestate de câteva ori de către același operator economic.



În anul 2023 au fost formulate contestații aferente achizițiilor organizate de 408 de autorități/entități contractante. Numărul autorităților contractante, procedurile cărora au fost contestate în anul 2023 s-a micșorat cu 1,2% comparativ cu anul 2022. Astfel, în figura de mai jos sunt prezentate autoritățile contractante care au desfășurat proceduri de achiziție în cadrul cărora în anul 2023 au fost depuse cele mai multe contestații.



Astfel, la cele 5 autorități/entități contractante sau 1,23% din numărul total a autorităților contestate, revine 17.89% din numărul total de contestații formulate în anul 2023.

În topul clasamentului autorităților contractante împotriva cărora au fost înaintate pretenții de către operatorii economici, se află Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (în continuare - CAPCS). Astfel, în anul 2023 în cadrul procedurilor organizate de CAPCS au fost depuse 116 de contestații pe marginea a 67 de proceduri de achiziție publică, respectiv cu 11 contestații mai puțin comparativ cu anul 2022, obiectul achiziției fiind bunuri. Pe marginea a 95 contestații din cele 116, de către completele pentru soluționarea contestațiilor au fost adoptate 85 de decizii (în unele cazuri o decizie fiind emisă pe 2 sau mai multe contestații, 14 decizii fiind emise în anul 2023 pe contestațiile depuse în decembrie a anului 2022), dintre care prin 29 de decizii s-au admis pretențiile total sau parțial, fiind dispuse măsuri de remediere, iar prin 59 de decizii s-au respins contestațiile, dintre care rămase fără obiect 10.



Din cele 116 de contestații 21 au fost retrase de către operatorii economici, dintre care în 11 cazuri din motiv că operatorii economici au acceptat argumentele aduse de către CAPCS, în 5 cazuri autoritatea contractantă a efectuat măsuri de remediere până a fi adoptată o decizie de către complet, iar 3 contestații au fost apreciate de către operatorii economici ca neîntemeiate. Motivul a 2 contestații retrase nu este cunoscut.

Valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică organizate de către CAPCS care au fost contestate, constituie 1.563.036.699,13 lei fără TVA. Este de menționat că numărul mare de contestații depuse pe marginea procedurilor de achiziție publică inițiate de către autoritatea contractantă în cauză sunt generate de numărului mare de proceduri de achiziție publică organizate de către aceasta, inclusiv cu multe loturi în fiecare procedură.

Se menține pe locul 2, ca și în anul precedent, Agenția Servicii Publice, în clasamentul autorităților contractante împotriva cărora au fost înaintate pretenții de către operatorii economici, doar că numărul contestațiilor depuse în 2023 s-a micșorat cu 13. Astfel, au fost depuse 21 contestații pe marginea a 19 proceduri de achiziție publică, dintre care în 10 cazuri obiectul achiziției fiind bunuri, în 7 cazuri lucrări, iar în 4 cazuri servicii. Din cele 17 de decizii emise de către completul pentru soluționarea contestațiilor, în 4 cazuri contestațiile au fost admise fiind dispuse măsuri de remediere, într-un caz contestația a fost parțial admise, de asemenea, fiind dispuse măsuri de remediere, iar în 11 cazuri contestațiile au fost respinse, iar o contestație a fost restituită fără examinare în fond. 2 contestații au fost retrase de către operatorii economici. O contestație a fost apreciată de către operatorul economic ca neîntemeiată și motivul de retragere a unei contestații nu este cunoscut. Valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică organizate de către Agenția Servicii Publice și care au fost contestate, constituie 79.075.855,24 lei fără TVA.

Împotriva Agenției Rezerve Materiale au fost depuse 16 contestații pe marginea a 9 proceduri de achiziție publică, astfel clasându-se pe locul 3, dintre care 4 au fost retrase. Din 16 contestații în 15 cazuri obiectul achiziției fiind bunuri și într-un caz lucrări. Din cele 15 decizii emise, în 4 cazuri s-au admis pretențiile total sau parțial, fiind dispuse măsuri de remediere, iar în 5 cazuri contestațiile au fost respinse. Valoarea



estimată a procedurilor de achiziție publică pe marginea cărora au fost depuse contestații, constituie 260.932.301,60 lei fără TVA.

În urma desfășurării procedurilor de achiziții sectoriale cu 15 de contestații pe marginea a 9 proceduri de achiziție sectorială s-a ales ÎS „Calea Ferată din Moldova”, în 14 cazuri obiectul achiziției fiind bunuri și într-un caz servicii. Din cele 12 decizii emise în 3 cazuri contestațiile au fost admise cu măsuri de remediere, în 6 cazuri contestațiile au fost respinse. 3 contestații au fost restituite fără examinare în fond. Valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică organizate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, care au fost contestate, constituie 58.083.905,20 lei fără TVA.

În cadrul procedurilor de achiziții sectoriale inițiate de SA „Termoelectrica” au fost depuse 13 contestații pe marginea a 9 proceduri de achiziție sectorială, în 8 cazuri obiectul achiziției fiind bunuri și în 5 cazuri lucrări. Dintre care o contestație a fost retrasă de operatorul economic. Din cele 12 decizii emise în 8 cazuri contestațiile au fost respinse, dintre care 8 ca neîntemeiate și 3 contestații au fost depuse tardiv. Într-un caz contestația a fost restituită fără examinare în fond. Valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică organizate de către SA „Termoelectrica” care au fost contestate, constituie 118.670.374,00 lei fără TVA.





Situația geografică a autorităților contractante împotriva cărora au fost înaintate pretenții pe marginea procedurilor de achiziție publică

Numarul Contestatiilor depuse în funcție de amplasarea teritorială a autorităților contractante

Chisinau	605
Balti	38
Causeni	30
UAT Gagauzia	28
Cahul	24
Cimislia	22
Anenii Noi	19
Criuleni	19
Straseni	18
Edinet	17
Drochia	15
Hincesti	13
Ștefan Vodă	13
Floresti	12
Leova	12
Ialoveni	11
Rezina	10
Briceni	9
Glodeni	9
Soldanesti	9
Orhei	8
Ungheni	8
Nisporeni	7
Soroca	7
Cantemir	6
Singerei	6
Telenesti	6
Calarasi	5
Taraclia	5
Donduseni	4
Dubasari	4
Falesti	4
Ocnita	4
Riscani	4
Basarabeasca	1

Din punct de vedere al distribuției pe unități administrativ - teritoriale, numărul contestațiilor formulate de către operatorii economici în anul 2023 este reflectată în figura alăturată.

O analiză comparativă sumară a distribuției contestațiilor formulate la Agenție pe unități administrativ - teritoriale (în continuare UAT), în perioada 2022 - 2023 relevă informații în ceea ce privește numărul de proceduri de achiziție publică derulate de acestea luând în considerare faptul că numărul de contestații depuse sunt proporționale în mare parte și numărului de proceduri desfășurate.

Referindu-ne strict la numărul de contestații formulate și depuse la Agenție pe procedurile de achiziție publică organizate de fiecare UAT în parte în perioada de raportare, comparativ cu perioada anului 2022, se pot observa următoarele:

➤ Chișinău - se menține al cincilea an consecutiv pe primul loc în ceea ce privește numărul contestațiilor formulate, însă, numărul acestora s-a micșorat cu 11,9%;

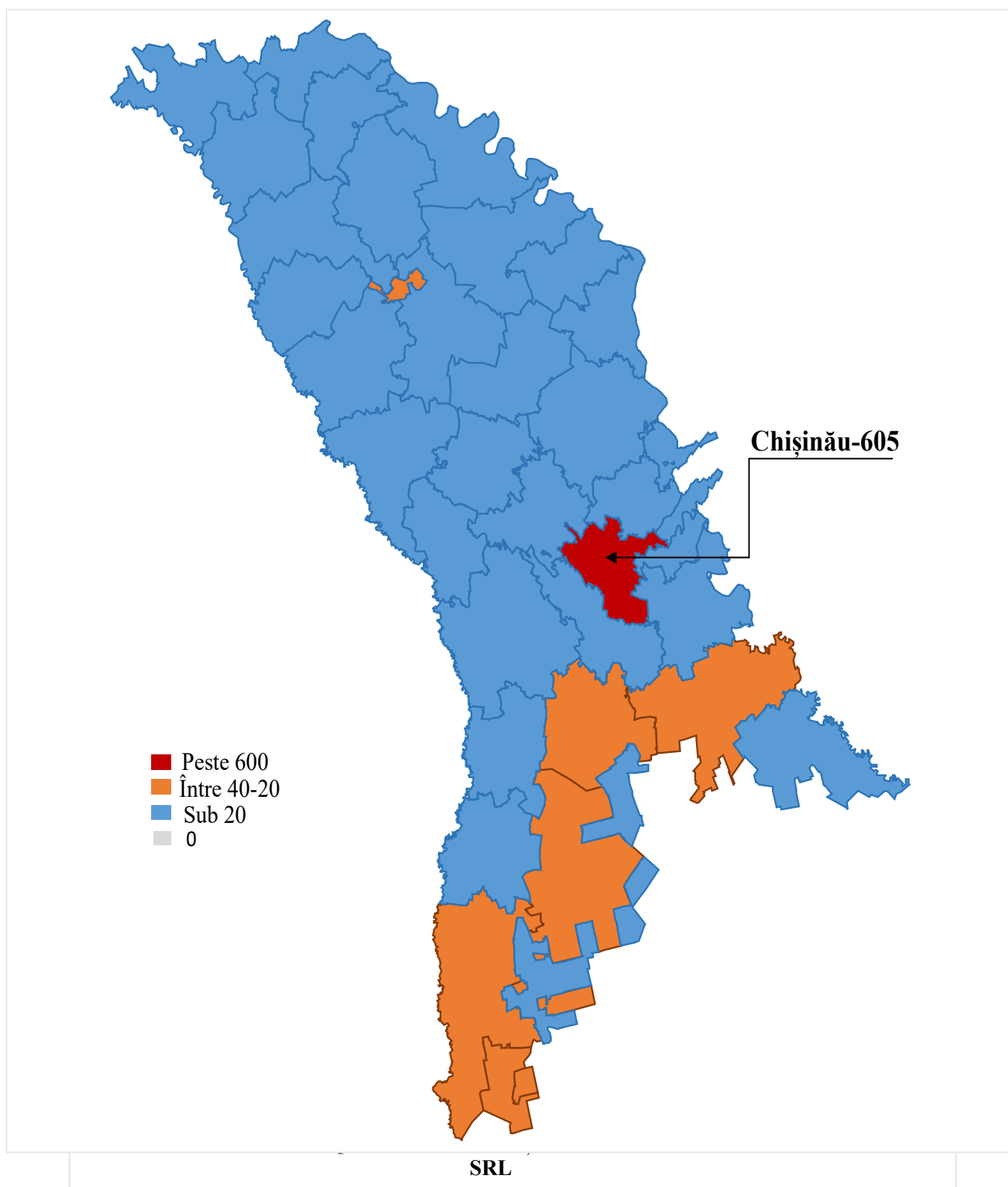
➤ Bălți - se menține pe locul 2 o creștere peste 11,7% (2023 - 38 contestații, 2022 - 34 contestații), majorare care poate fi considerată nesemnificativă;

➤ Căușeni- a urcat pe locul 3 în 2023, după ce numărul contestațiilor formulate au cunoscut o creștere

semnificativă, numărul acestora s-a majorat cu 114% (2023 - 30 contestații, 2022 - 14 contestații);



➤ UAT Găgăuzia - a cunoscut o creștere a contestațiilor, numărul acestora s-a majorat cu 27,2% (2023 - 28 contestații, 2022 - 22 contestații).





Pe parcursul anului 2023, contestațiile au fost formulate de 446 operatori economici, numărul acesta fiind în descreștere cu 7.4% comparativ cu anul 2022.

Însă, unii operatori economici au fost mai activi în depunerea contestațiilor.

Numărul de contestații și obiectul contestațiilor formulate de top - 5 contestatori în anul 2023

Contestator	Bunuri	Lucrări	Servicii	Nr. total de contestații
Manticora SRL	15			15
Medeferent Grup SRL	15			15
Polimer Gaz Construcții SRL	1	13		14
Dita Estfarm SRL	14			14
Luxgaz SRL	2	10	2	14

Pe parcursul anului 2023, unul dintre cei mai activi contestatori a fost „Manticora” SRL. Din 15 contestații formulate, o contestație a fost retrasă de contestator din motivul că argumentele AC au fost acceptate de contestator, în 11 cazuri Consilierii pentru Soluționarea Contestațiilor au admis pretențiile total sau parțial fiind dispuse măsuri de remediere, în 3 cazuri, prin deciziile Agenției, contestațiile au fost respinse.

Același număr de contestații a depus „Medeferent Grup” SRL. Din cele 15 contestații depuse 4 au fost retrase de contestator din motivul că argumentele AC au fost acceptate de contestator și o contestație retrasă. Obiectul achiziției fiind bunuri. Din 12 decizii pronunțate de complete (1 decizie este emisă pe marginea unei contestații depuse la finele anului 2022), 9 contestații au fost admise total sau parțial fiind dispuse măsuri de remediere, în 3 cazuri pretențiile au fost respinse de către complet.

„Polimer Gaz Construcții” SRL al 2-lea an consecutiv se regăsește în topul contestatorilor. Din cele 14 contestații, 2 contestații au fost retrase. Obiectul achiziției fiind într-un caz bunuri, iar în 13 cazuri, lucrări. Ca urmare a soluționării a 13 contestații formulate de către acesta (1 decizie este emisă pe marginea unei contestații depuse la finele anului 2022), în 9 cazuri, Consilierii pentru Soluționarea Contestațiilor, au admis pretențiile integral sau parțial fiind dispuse măsuri de remediere, în 3 cazuri au fost



admise pretențiile integral sau parțial, iar procedurile au fost anulate. Într-un caz completul pentru soluționarea contestațiilor a respins contestația ca lipsită de interes.

„Dita Estfarm” SRL din cele 14 contestații depuse, în 7 cazuri contestațiile au fost retrase din următoarele motive: 3- în urma măsurilor de remediere efectuate de către AC, contestație rămasă fără obiect, 4 - acceptând argumentele aduse de către autoritatea contractantă. În 3 cazuri pretențiile înaintate în contestații au fost admise, integral sau parțial cu măsuri de remediere. În 3 cazuri s-au respins pretențiile. O contestație depusă la finele anului 2023 a fost soluționată în 2024.

„Luxgaz” SRL a depus 14 contestații dintre care 4 contestații au fost retrase. Obiectul achiziției fiind în 2 cazuri bunuri, iar în 10 lucrări. Din cele 10 decizii pronunțate de către complete în 6 cazuri pretențiile înaintate în contestații au fost admise integral sau parțial cu măsuri de remediere. În 4 cazuri s-au respins pretențiile ca neîntemeiate.

Obiectul contestațiilor formulate de către operatorii economici

Obiectul unei contestații este constituit din ceea ce părțile înțeleg să supună soluționării, ceea ce acestea pretind consilierilor de soluționare a contestațiilor din domeniul achizițiilor publice să verifice, să aprecieze, să constate, să soluționeze. Astfel, soluționarea unei contestații aduce în discuție atât o problemă de fapt, cât și una de drept, pe care consilierii pentru soluționare a contestațiilor sunt chemați să le soluționeze printr-o decizie a Agenției, în vederea asigurării protecției dreptului pretins încălcat.

Obiectul unei contestații îl poate constitui anularea totală sau parțială a unui act a autorității/entității contractante, ori obligarea autorității/entității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, de recunoaștere a dreptului pretins sau a interesului legitim.

Analizând obiectul contestațiilor înregistrate la Agenție împotriva *rezultatului procedurii*, s-a observat că din cele 891(88%) contestații formulate de către operatorii economici, cele mai numeroase, sunt:

- Ofertele tehnice ale altor participanți nu corespund tuturor cerințelor/condițiilor stabilite în documentația de atribuire



- Respingerea ofertei contestatorului ca neconformă, întrucât oferta tehnică nu corespunde tuturor cerințelor/condițiilor stabilite în documentația de atribuire;
- Ofertele altor participanți nu îndeplinesc una sau mai multe dintre cerințele de calificare;
- Respingerea ofertei contestatorului ca inacceptabilă, întrucât aceasta a fost depusă de un ofertant care nu îndeplinește una sau mai multe dintre cerințele de calificare;
- Ofertele altor participanți nu îndeplinesc una sau mai multe dintre cerințele de calificare. Ofertele tehnice ale altor participanți nu corespund tuturor cerințelor/condițiilor stabilite în documentația de atribuire;
- Anularea fără temei legal a procedurii de achiziție;
- Ofertele altor participanți au un preț anormal de scăzut;
- Ofertele altor participanți nu au fost însoțite de garanția pentru ofertă, în cuantumul, forma și perioada de valabilitate solicitate în documentația de atribuire.

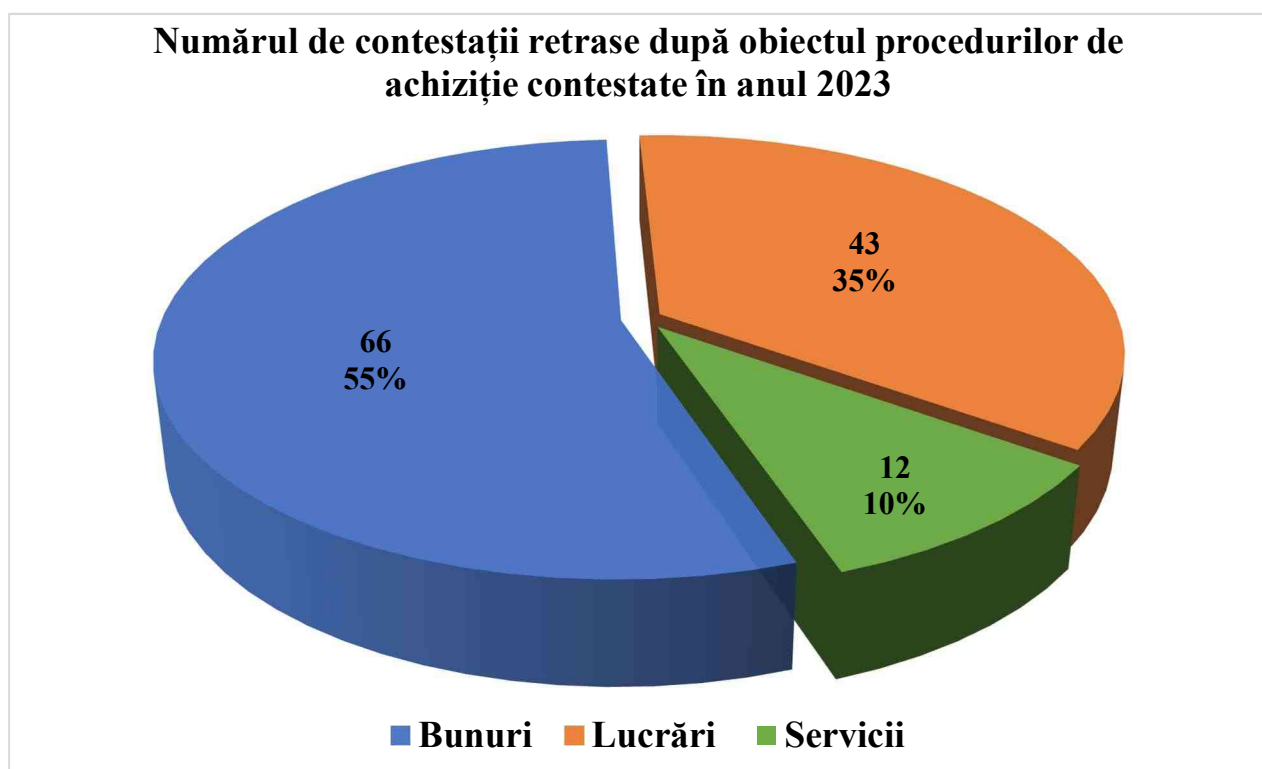
Analizând obiectul contestațiilor înregistrate la Agenție împotriva cerințelor impuse în cadrul contestării *documentației de atribuire*, s-a observat că din cele 121(12%) contestații formulate de către operatorii economici, cele mai frecvente, sunt:

- Cerințe restrictive cu privire la specificații tehnice/Lipsa unui răspuns clar, complet și fără ambiguități din partea autorității contractante, la solicitările de clarificări vizând prevederile DA;
- Cerințe restrictive cu privire la specificații tehnice/Neîmpărțirea achiziției pe loturi;
- Publicarea documentației de atribuire incomplete (exemplu: F1 desfășurat);
- Cerințe restrictive cu privire la specificații tehnice;
- Impunerea de clauze inechitabile sau excesive;
- Impunerea de clauze contractuale inechitabile sau excesive/Publicarea documentației de atribuire incomplete (exemplu: F1 desfășurat).



În anul 2023, din cele 1012 contestații depuse, au fost retrase de către operatorii economici 121 de contestații sau 11,9% din numărul total. Pe fondalul descreșterii numărului de contestații cu 10,8%, comparativ cu anul 2022, numărul contestațiilor retrase s-a micșorat cu 8,3%.

Din diagrama prezentată mai jos se pot vedea contestațiile retrase după obiectul procedurilor de achiziție contestate:



În anul 2023 cele 121 de contestații retrase au fost aferente procedurilor organizate de 86 de autorități contractante. Tabelul de mai jos este prezentată autoritatea contractantă în cadrul procedurilor căreia au fost retrase cele mai multe contestații.

Top - 1 autorități contractante după numărul contestațiilor retrase în anul 2023

Autorități Contractante	Bunuri	Lucrări	Servicii	Nr. total de	Nr. total de	% contestațiilor retrase
-------------------------	--------	---------	----------	--------------	--------------	--------------------------



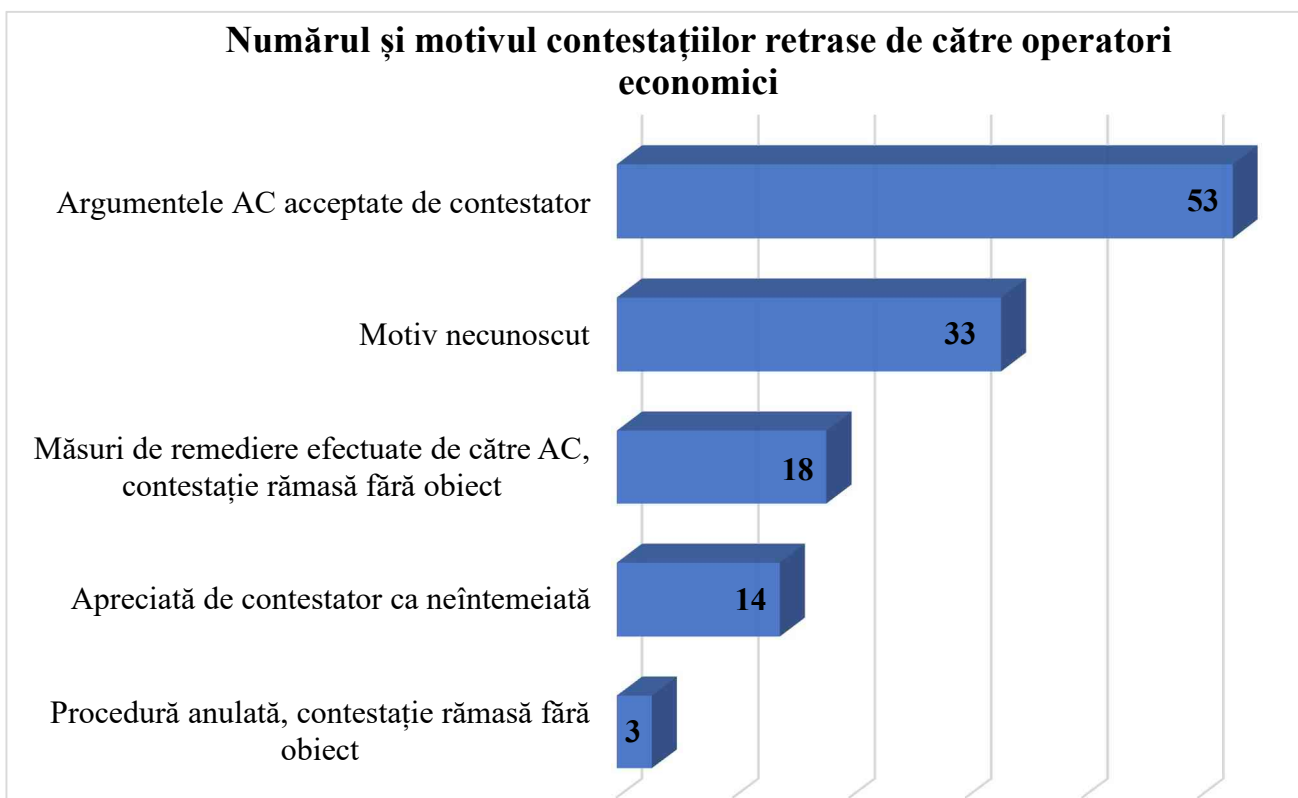
				contestații retrase	contestații depuse	
Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate	21			21	116	18.10%

În anul 2023, 86 de operatori economici au retras contestațiile depuse la ANSC. 19.01% din cele 121 contestații au fost retrase de următorii 5 operatori economici.

Top - 5 operatori economici după numărul contestațiilor retrase în anul 2023

OE	Bunuri	Lucrări	Servicii	Nr. total de contestații retrase	Nr. total de contestații depuse	% contestațiilor retrase
Dita Estfarm SRL	7			7	14	50.00%
Arta Zidarului SRL		5		5	10	50.00%
Luxgaz SRL		3	1	4	14	28.57%
Medeferent Grup SRL	4			4	15	26.67%
VMS Companie SRL	3			3	6	50.00%

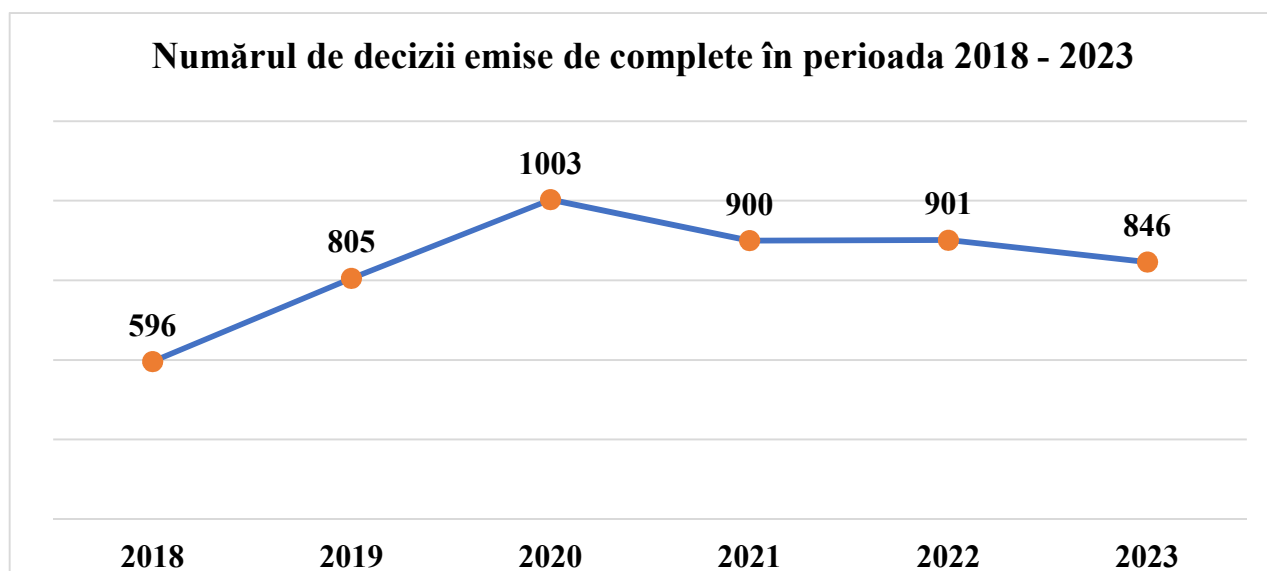
În diagrama de mai jos sunt prezentate motivele specificate de contestatori la depunerea solicitării de retragere a contestațiilor.





1.2 Analiza deciziilor

De la înființarea Agenției și până la 31 decembrie 2023, numărul total al deciziilor emise de completele pentru soluționarea contestațiilor în cadrul instituției a atins cifra de 5051, plus 128 decizii adoptate în 4 luni de activitate a anului 2017. Contestațiile formulate în cadrul aceleiași proceduri de achiziție publică, de regulă, au fost conexe de către complete pentru a se pronunța o soluție unitară, iar din acest motiv numărul deciziilor este întotdeauna mai mic decât numărul contestațiilor soluționate.



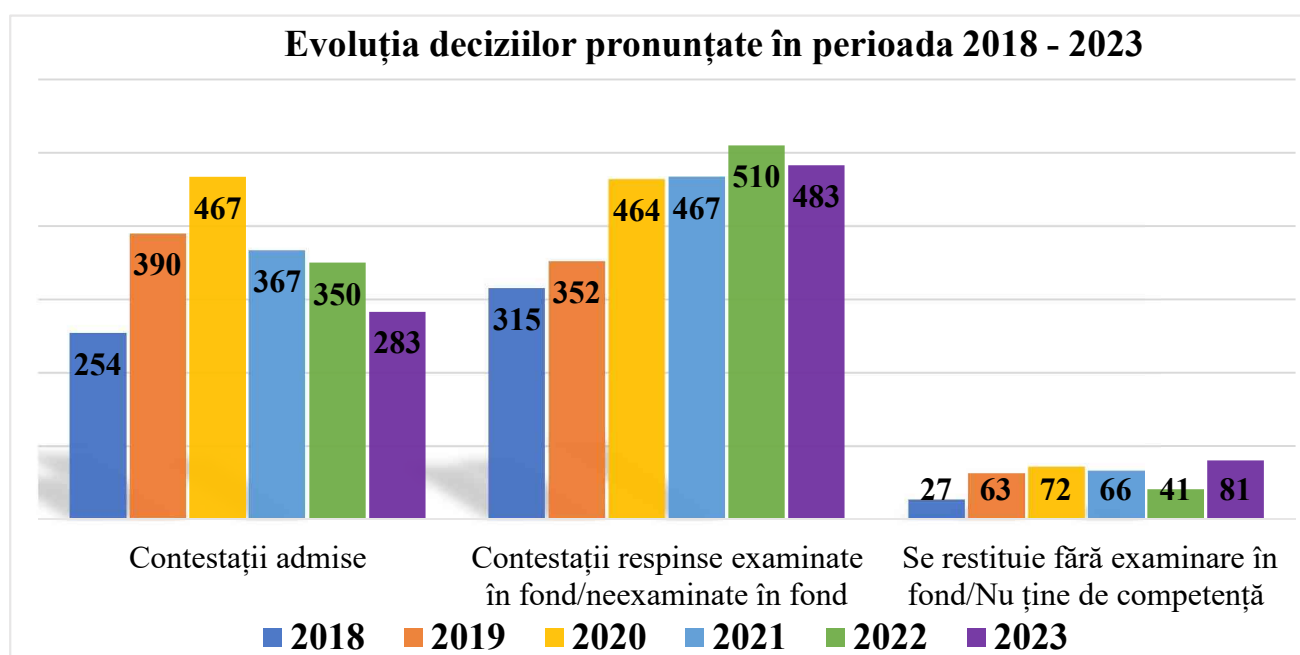
În perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2023, completele au pronunțat un număr de 846 decizii pe marginea a 927 contestații, dintre care, 59 decizii au fost adoptate pe marginea a 64 contestații depuse la sfârșitul anului 2022 și 846 decizii se referă la 1012 de contestații depuse și soluționate în perioada raportată. Totodată, rămase de soluționat pentru 2024 - 28 contestații. Din cele 846 decizii, emise de completele de soluționare a contestațiilor, în 283 decizii (33,45%) s-a dispus admiterea contestațiilor parțial sau integral, 483 decizii (57,09%) în care s-a dispus respingerea contestațiilor, în 80 decizii (9,46%) contestațiile au fost restituite fără examinare în fond.



Informații privind decizii emise în anul 2023 și contestații aferente acestora

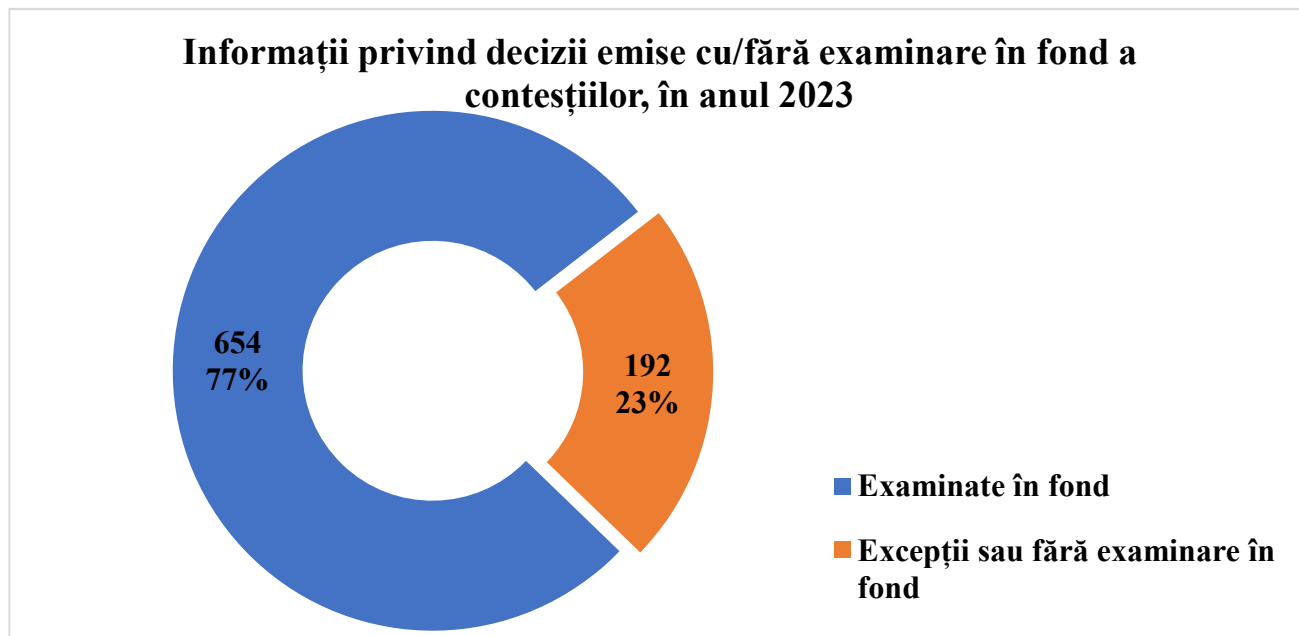
Detalii privind contestații/decizii	Numărul
Nr. contestații din 2022 la care s-au emis decizii în 2023	64
Nr. de decizii emise în 2023 pe contestații din 2022	59
Nr. de contestații depuse în 2023 la care s-au emis decizii în 2023	863
Nr. de decizii din 2023 emise pe contestații din 2023	787
Nr. de contestații din 2023 la care s-au emis decizii în 2024	28
Nr. de decizii emise în 2024 pe contestații din 2023	26
Retrase	121

Conform art. 85 alin. (14) din Legea nr. 131/2015 care dispune că „În cazuri temeinic justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, până la soluționarea fondului cauzei, poate să dispună, prin decizie, în termen de 3 zile, inclusiv la cererea părții interesate, suspendarea procedurii de achiziție publică” precum și prevederile alin. (15) din același articol „În sensul prevederilor alin. (14), Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor soluționează cererea de suspendare luând în considerare consecințele acestei măsuri asupra tuturor categoriilor de interese ce ar putea fi lezate, inclusiv asupra interesului public”. Astfel, la cererea părților, sau din oficiu, în perioada raportată, au fost adoptate 58 decizii de suspendare a procedurii de achiziție publică.

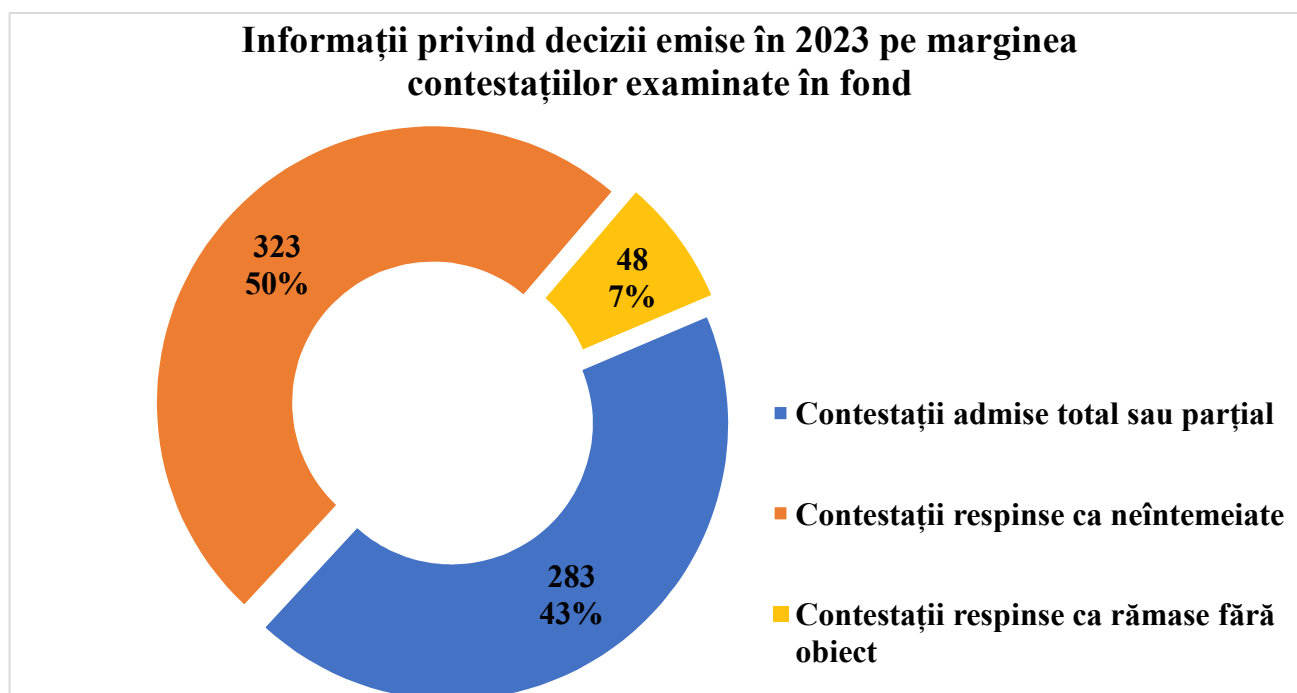




Procentul deciziilor examinate în fond, precum și cel al deciziilor pe excepții sau fără examinare în fond, comparativ cu anul 2022, nu a deviat. Totuși, numărul deciziilor examinate în fond s-a diminuat cu 9,4%.



Datele statistice arată că în anul 2023 procentul deciziilor pronunțate de complete prin care au fost admise total sau parțial contestațiile, comparativ cu anul 2022 s-a micșorat cu 19,1%.





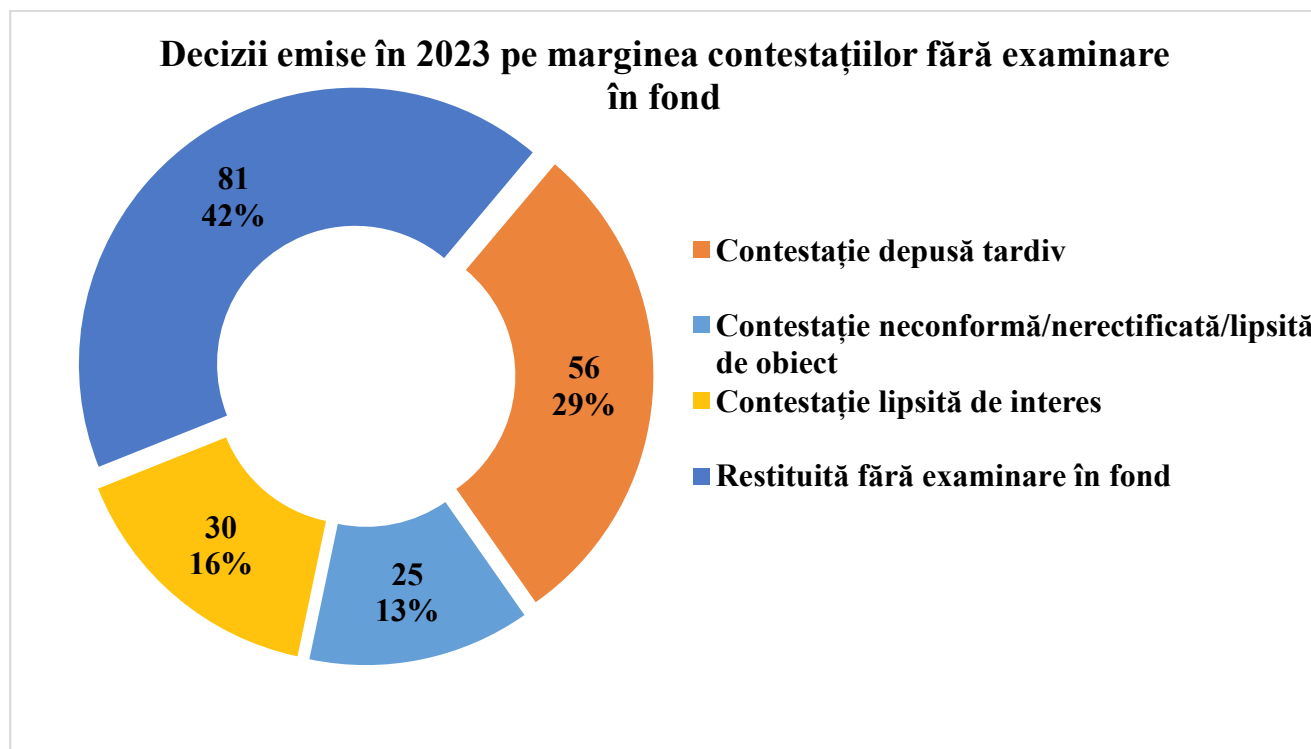
Din cele 654 decizii emise în anul 2023 pe marginea contestațiilor examinate în fond, 283 (43%) contestații au fost admise total sau parțial, în timp ce respinse ca neîntemeiate au fost 323 (50%). Drept urmare, din cele 283 decizii în care s-a dispus admiterea contestațiilor, în 270 s-a dispus măsuri de remediere a procedurilor de achiziție, astfel încât acestea să poată continua cu respectarea prevederilor legale, iar prin 13 decizii procedura de achiziție a fost anulată integral sau parțial. Totodată, chiar dacă prin 48 de decizii contestațiile au fost respinse, acestea au fost respinse deoarece au rămas fără obiect reieșind din faptul că autoritățile contractante din proprie inițiativă și-au remediat/anulat actele contestate de operatorii economici.

Analizând evoluția deciziilor admise și respinse (inclusiv cele neexamine în fond) de către consilierii pentru soluționarea contestațiilor în anul 2023, comparativ cu anul precedent, pe fonul micșorării contestațiilor cu 2,2%, se denotă că numărul deciziilor prin care au fost admise contestațiile formulate de operatorii economici s-a micșorat cu 19.14%, dar și numărul deciziilor în care completele au respins contestațiile s-a micșorat cu 5,3%.

Din totalul celor 846 decizii, 192 au fost respinse fără examinare în fond din următoarele considerente, depuse tardiv - 56; neconforme/nerectificate/lipsite de obiect - 25; lipsite de interes - 30. Concomitent, au fost restituite fără examinare în fond - 81 contestații, Agenția nefiind competentă în soluționarea acestora (cea mai mare pondere având achizițiile sub pragurile reglementate de Legea nr. 131/2015 și Legea nr. 74/2020).

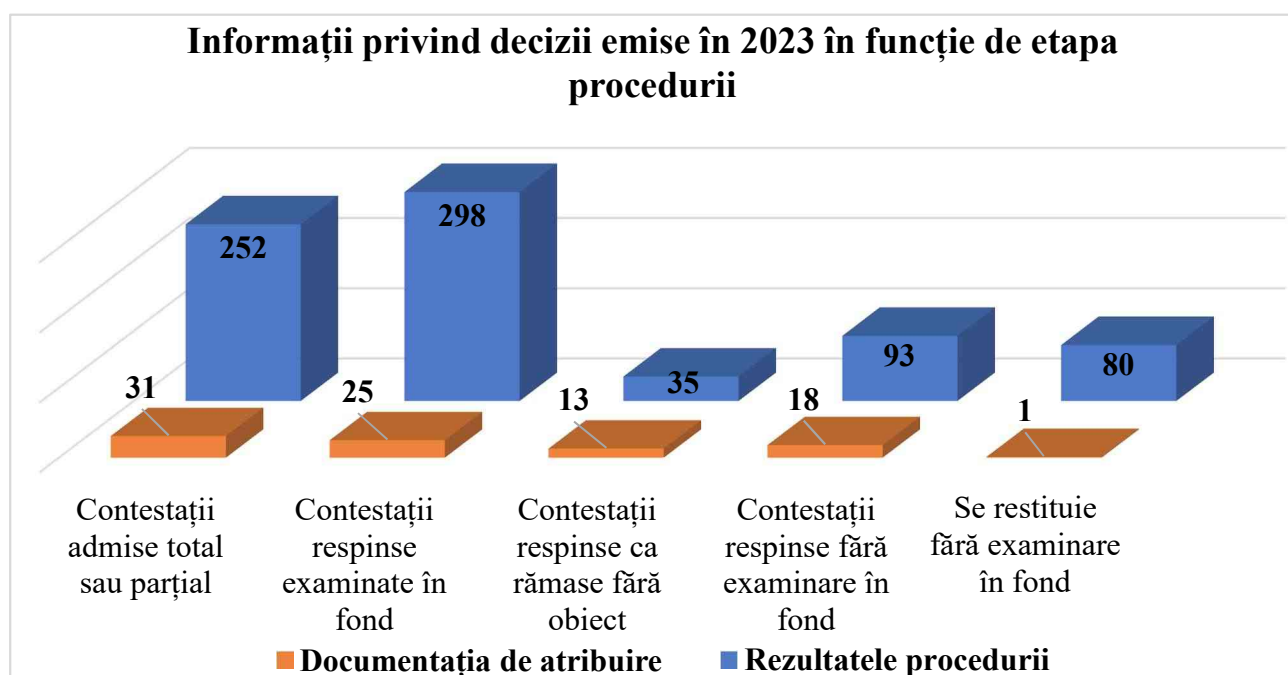


Din cele 1012 de contestații depuse la Agenție, în 56 de cazuri contestațiile au fost depuse tardiv, ceea ce reprezintă 6,62 %, raportat la 6,34 % față de anul precedent, procentul acestora nu s-a modificat semnificativ.



Deciziile emise în funcție de etapa procedurii s-au împărțit astfel:

- 758 (89.6%) rezultatele procedurii;
- 88 (10.4%) documentația de atribuire



*Analiza deciziilor adoptate în perioada 2019 - 2023*

Conținutul deciziei	Numărul total de decizii				
	2023	2022	2021	2020	2019
Total decizii	864	901	900	1003	805
Contestație admisă	283	350	367	467	390
<i>dintre care contestație parțial admisă</i>	<i>99</i>	<i>125</i>	<i>142</i>	<i>173</i>	<i>157</i>
Măsuri de remediere	270	339	322	390	300
Procedura anulată	9	11	45	73	84
Procedura parțial anulată	4	-	-	4	5
Se ia act de anulare a procedurii	-	-	-	-	1
Contestație respinsă	482	510	467	464	352
Contestație depusă tardiv	56	72	79	99	100
Contestație neconformă/nerectificată/lipsită de obiect	25	49	7	3	17
Contestație lipsită de interes	30	33	21	14	4
Ca rămasă fără obiect	48	36	43	39	21
Contestație neîntemeiată	323	310	296	290	199
Imposibilitatea remedierii actului atacat	-	2	3	19	11
Contestație respinsă, Altele	-	8	18	-	-
Se restituie fără examinare în fond	81	41	66	72	63

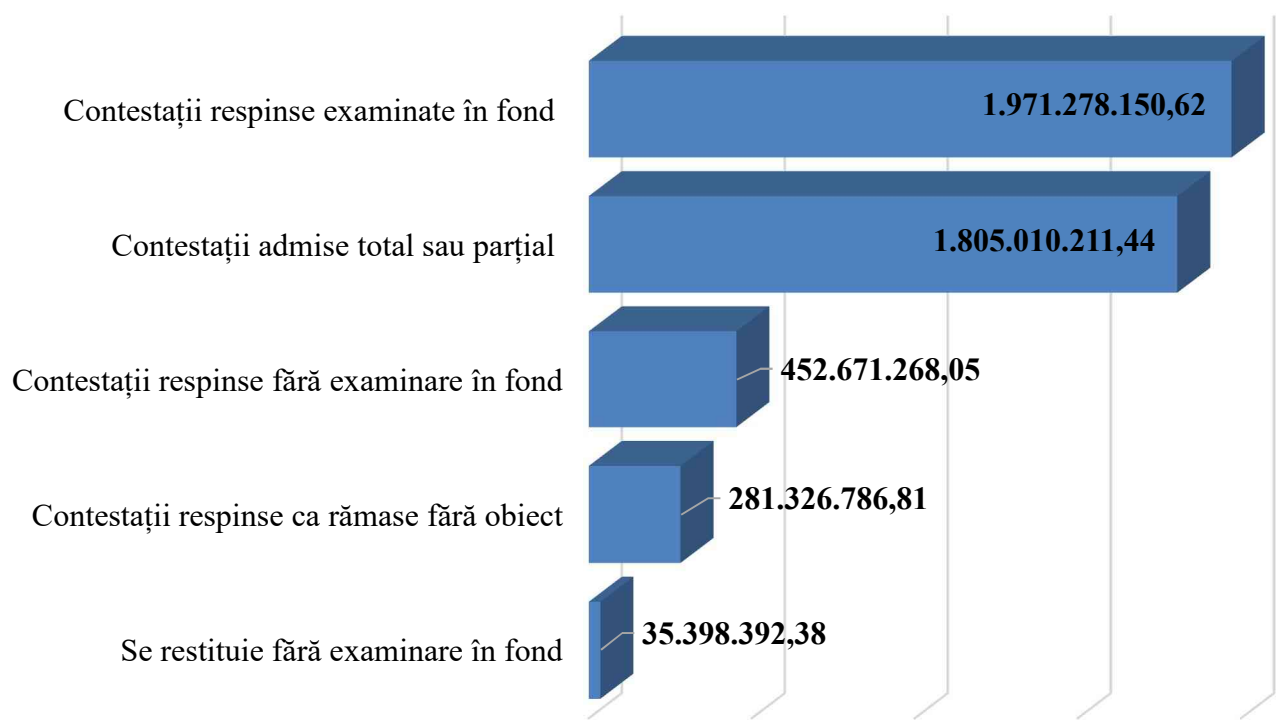
Analiza deciziilor emise de Agenție prin prisma valorii estimate a procedurilor de achiziție publică contestate în perioada 2021-2023

Dacă comparăm ponderea valorii estimate a procedurilor de achiziții, pe marginea cărora au fost emise decizii în anul 2023 în comparație cu anul 2022, aceasta a scăzut cu 11%.

Din punct de vedere valoric, suma totală estimată a procedurilor de achiziții în cadrul cărora Agenția a emis decizii pe marginea a contestațiilor formulate de către operatorii economici în anul 2023 este prezentată în diagrama de mai jos.



Valoarea estimată a procedurilor de achiziție publică pe marginea cărora au fost emise decizii 2023



Soluțiile pronunțate de Agenție în cazul contestațiilor admise

- Modificarea specificațiilor tehnice/documentației de atribuire;
- Modificarea cerințelor de calificare stabilite în documentația de atribuire
- Anularea deciziei de atribuire a contractului aprobată în rezultatul desfășurării procedurii de achiziție publică cu dispunerea măsurilor de remediere de reevaluare a ofertei/ofertelor depuse în cadrul procedurii de achiziție publică
- Anularea deciziei de anulare a procedurii de achiziție total/parțial cu dispunerea măsurilor de remediere de reevaluare a ofertei/ofertelor depuse în cadrul procedurii de achiziție publică.
- Anularea procedurii de achiziție publică total/parțial;
- Altele.



2. Deciziile Agenției atacate în instanțele judecătorești

Respectând principiul constituțional al accesului la justiție, legiuitorul a stabilit că decizia pronunțată de către Agenție poate fi supusă controlului de către o instanță de judecată. Existența unui astfel de control reprezintă o garanție pentru participanți, în sensul că o eroare să poată fi remediată, iar pentru consilierii de soluționare a contestațiilor este un stimulent în vederea îndeplinirii atribuțiilor cu maximă exigență, totodată, hotărârile definitive și irevocabile să conducă la perfecționarea atât a consilierilor pentru soluționarea contestațiilor, cât și a personalului Agenției.

Astfel, pe parcursul anului 2023, în cadrul instanțelor de judecată naționale, au fost depuse 36 de cereri de chemare în judecată, unde Agenția are calitatea de pârât sau persoană terță. În aceeași perioadă, Agenția a fost citată în 75 de cauze (cererile fiind depuse în anii 2020-2021-2022-2023) în ordinea contenciosului administrativ, fiind stabilite circa 122 de ședințe de judecată.

Din totalul acțiunilor examinate în anul de referință, în toate cazurile calitatea de reclamant au avut-o operatorii economici și autoritățile contractante.

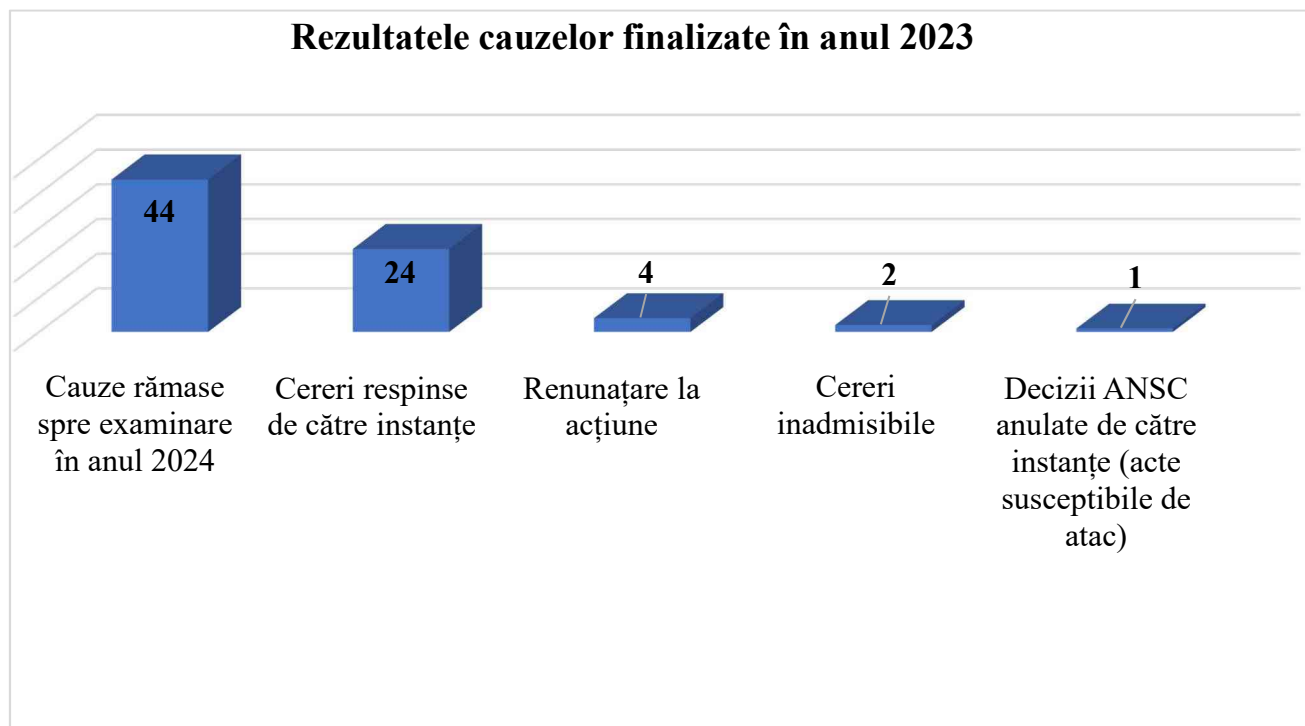
În perioada raportată, de către instanța judecătorească, 24 cereri de chemare în judecată au fost respinse ca și neîntemeiate, fiind menținute deciziile Agenției. Cu toate acestea, nu toți reclamanții au fost de acord cu soluțiile instanței fiind utilizată în acest sens calea de atac. În cazul a 3 cereri de apel Curtea de Apel urmează să se expună pe parcursul anului 2024, în cazul a 2 cereri de apel acestea au fost declarate inadmisibile, în cazul altor 4 cereri de apel, acestea au fost respinse ca și neîntemeiate, iar o decizie dintre acestea a fost atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, de către Curte recursul fiind respins.

În cazul a 2 cereri de chemare în judecată acestea au fost declarate ca fiind inadmisibile de către instanța de fond.

În 4 cazuri reclamanții au renunțat la acțiuni fiind admise toate cererile de renunțare la acțiune, iar într-un caz cererile de chemare în judecată au fost comasate. Pe marginea a unei cereri de chemare în judecată pretențiile reclamantului au fost admise parțial de către instanța de fond, fiind anulată o decizie a Agenției. Cu toate acestea, hotărârea instanței de fond, nefiind definitivă și irevocabilă, a fost atacată în instanța superioară.



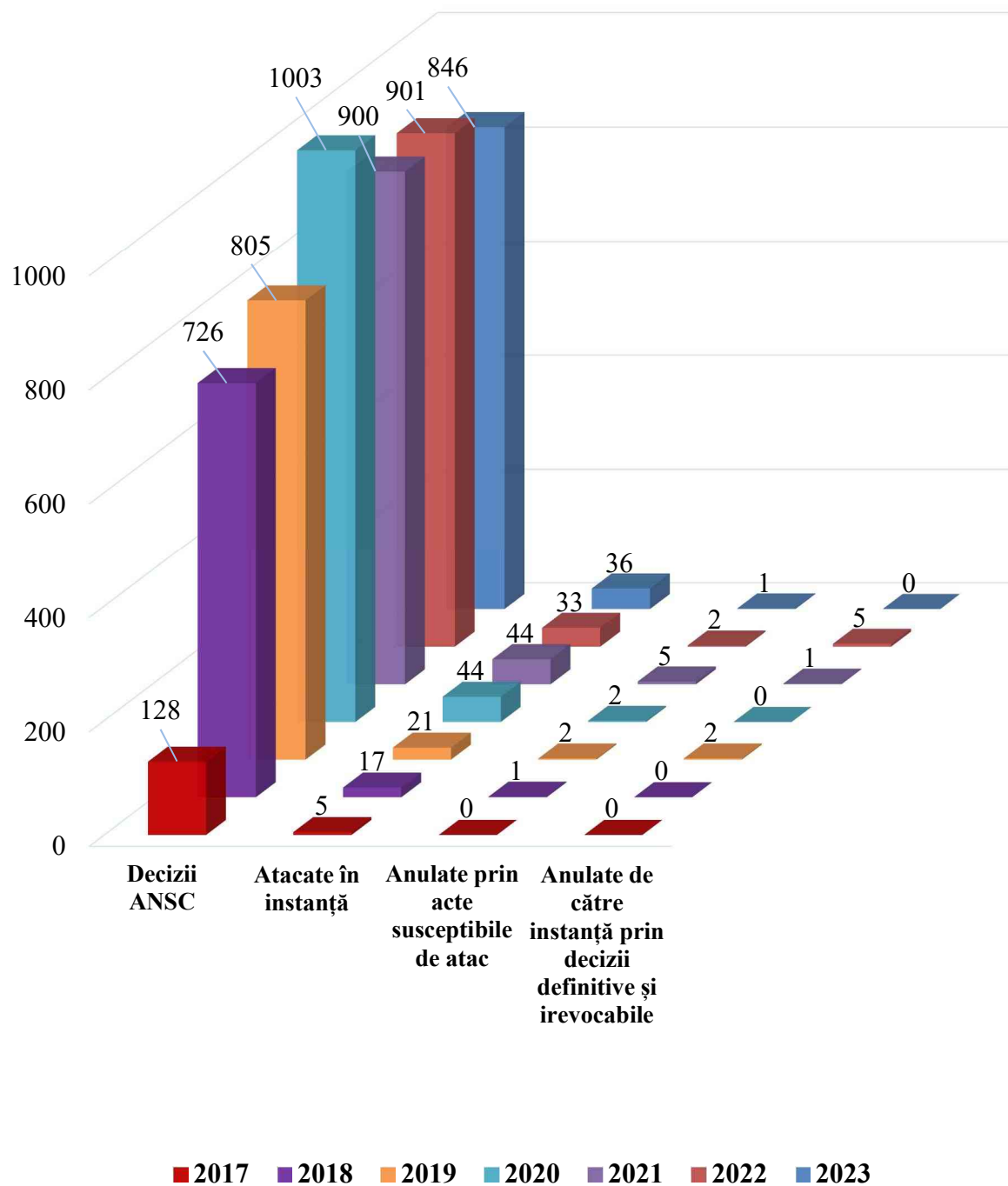
Celelalte cereri de chemare în judecată urmează fi examinate și, respectiv, soluționate pe parcursul anului 2024.



Din diagrama de mai jos, putem concluziona că în mare parte instanțele se aliniază aprecierilor Agenției, astfel din cele 5179 decizii adoptate de completele pentru soluționarea contestațiilor, în vigoare sunt 5171 decizii, ceea ce reprezintă 99,8% din numărul total.



Decizii ANSC anulate de către instanță în 2017-2023





3. Varietatea dosarelor. Problematicile identificate în procesul de soluționare a contestațiilor.

Pentru a evidenția varietatea deosebită a dosarelor cu care este investită Agenția, vom exemplifica cu prezentarea unor decizii ale completelor pentru soluționarea contestațiilor

1. Prin Decizia nr. 3D-352-23 din 12.06.2023 a fost soluționată contestația prin care operatorul economic a criticat inacțiunea autorității contractante de prelungire a termenului de depunere a ofertelor în cadrul procedurii din litigiu urmare a modificărilor efectuate în documentația de atribuire. De asemenea, operatorul economic contestator a susținut că autoritatea contractantă nu ar fi oferit răspuns la clarificările depuse, respectiv acesta a fost în imposibilitate de a elabora oferta.

Retrospectiv, s-a reținut faptul că, prin contestația nr. 02/110/23 din 20.02.2023, operatorul economic contestator și-a exprimat dezacordul în raport cu documentația de atribuire susținând că modelul de contract prezentat de către autoritatea contractantă conținea clauze contradictorii cerințelor anunțului de participare publicat, totodată indicând și faptul că anunțul de participare în limba română și cel publicat în limba engleză conținea cerințe contradictorii ce țin de anul de producere a ambulanțelor, totodată susținea că impunerea obligativității prezentării ofertelor în Euro, ar limita posibilitatea acestuia de a participa la procedura de achiziție publică din litigiu. Suplimentar, contestatorul a criticat inacțiunea autorității contractante de a răspunde la solicitările de clarificări pe marginea documentației de atribuire, iar, prin Decizia nr. 03D-155-23 din 17.03.2023, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a admis contestația respectivă autoritatea contractantă fiind obligată să „modifice documentația de atribuire a procedurii de achiziție publică nr. MD-1675849186887, privind „Achiziționarea Transportului sanitar (ambulanțe de tip B) conform necesităților IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească”, cu luarea în considerare a constatărilor din partea motivată a prezentei decizii”.

Subsecvent, urmare a modificării documentației de atribuire în scopul executării Deciziei nr. 03D-155-23 din 17.03.2023, contestatorul, prin contestația nr. 02/210/23



din 27.03.2023 și-a exprimat repetat dezacordul în raport cu documentația de atribuire din cadrul procedurii de achiziție publică nr. MD-1675849186887, susținând că indicarea anului producerii ambulanței nu mai vechi de anul 2022 ar constitui un risc pentru autoritatea contractantă din motiv că aceasta ar fi obligată „să procure ambulante pe baza șasiului/vehiculelor/produse mai vechi de anul 2022 astfel compromițând principiul utilizării eficiente a banilor publici, iar pe operatorii economici cu bună credință cei cu producere actuală să-i dezavantajeze în raport cu cei care au stocuri din 2021” și faptul că în urma clarificărilor autoritatea contractantă ar fi acceptat metoda de plată pentru nerezidenți prin acreditiv bancar astfel încălcând „principiul tratamentului egal și nediscriminatoriu, în privința ofertanților și operatorilor economici”. Prin urmare, prin Decizia nr. 03D-245-23 din 26.04.2023, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a admis parțial pretențiile contestatorului, apreciind „că prin răspunsul la întrebarea de clarificare privind acceptarea modalității de plată prin utilizarea unui instrument financiar specific, în speță, prin răspunsul că „Se acceptă, pentru operatorii economici nerezidenți” autoritatea contractantă a indicat o cerință/clauză discriminatorie, care ar fi favorabilă pentru nerezidenți și, potrivit declarațiilor contestatorului, ar dezavantaja ofertanții rezidenți, în condițiile în care utilizarea instrumentului financiar are impact asupra modalității de formare a prețului, iar în acest sens Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate urmează să elimine elementele de natură discriminatorie, respectiv să formuleze cerințele, în așa mod, încât acestea să nu faciliteze operatorii economici nerezidenți în raport cu cei rezidenți ce intenționează să participe la procedura de achiziție publică în cauză, cu luarea în considerare a necesităților reale a beneficiarului final, precum și a actelor normative în vigoare care reglementează modalitățile de plată, inclusiv instrumentul financiar pus în discuție”. Astfel, în vederea executării deciziei menționate, autoritatea contractantă, prin demersul nr. Rg02-1465 din 28.04.2023, remis în adresa Agenției inclusiv a contestatorului, a prezentat modificările operate:

„- În anunțul de participare a fost adăugată următoarea notă:

Pct. 12 Modalități și condiții de plată pentru rezidenți/nerezidenți: Achitarea plăților pentru Bunurile livrate se va efectua de către Centru, în euro/lei MDL conform



cursului oficial al BNM, la data achitării, în termen de 15 zile lucrătoare după recepționarea Documentației de însoțire a Bunurilor și a Actului de predare-primire semnat de către Vânzător și Beneficiar.

Achitarea plăților pentru Bunurile livrate se vor efectua prin transfer pe contul de decontare al Vânzătorului indicat în prezentul Contract.

Se acceptă următoarele instrumente de plată prin transfer: acreditiv/virament, conform prevederilor legislației Republicii Moldova.

- În modelul de contract au fost efectuate următoarele modificări:

sintagma „3.3 Achitarea plăților pentru Bunurile livrate se va efectua de către Centru, în euro/lei MDL (lei* pentru operatorii economici rezidenți, plata va fi efectuată în lei conform cursului oficial al BNM, la data achitării) prin intermediul Ministerului Finanțelor – Trezoreria de Stat, în termen de 15 zile lucrătoare după recepționarea Documentației de însoțire a Bunurilor și a Actului de predare-primire semnat de către Vânzător și Beneficiar. Dovada achitării plăților pentru Bunurile livrate constituie emiterea Ordinului de plată către Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat.

3.4. Achitarea plăților pentru Bunurile livrate se vor efectua prin transfer bancar pe contul de decontare al Vânzătorului indicat în prezentul Contract” va avea următorul conținut „3.3 Achitarea plăților pentru Bunurile livrate se va efectua de către Centru, în euro/lei MDL conform cursului oficial al BNM, la data achitării, în termen de 15 zile lucrătoare după recepționarea Documentației de însoțire a Bunurilor și a Actului de predare-primire semnat de către Vânzător și Beneficiar. 3.4. Achitarea plăților pentru Bunurile livrate se vor efectua prin transfer pe contul de decontare al Vânzătorului indicat în prezentul Contract”

Totodată, s-a modificat termenul-limită de depunere a ofertelor din 02.05.2023 în 16.05.2023, astfel, încât din data efectuării modificărilor și până la noul termen de depunere a ofertelor, să rămână cel puțin 50% din termenul stabilit inițial”.

Prin urmare la acest aspect contestatorul a susținut că „pe portalul guvernamental de achiziții publice MTender, s-au intervenit unele amendamente neclare în documentația de atribuire a procedurii de achiziție publică în cauză. Potrivit acestuia, la 01.05.2023, au fost anulate o serie de informații și componente ale documentației de



atribuire, fiind înlocuite cu o serie de titluri de acte neaccesibile la textul acestora. [...]

Se constată un comportament arbitrar din partea autorității contractante prin care încearcă în mod abuziv și autoritar să marginalizeze drepturile garantate prin legea enunțată supra, prin a restricționa accesul la solicitarea de clarificări, prin neacordarea răspunsurilor la clarificările formulate, pe marginea documentației de atribuire accesibilă, începând cu 05.05.2023, prin neacordarea unui nou termen de depunere a ofertelor care ar asigura cel puțin 50% din termenul stabilit inițial de la publicare și accesul ultimei redacții modificate ale documentației de atribuire”. În acest sens, contestatorul a susținut că modificările la documentația de atribuire menționate în demersul nr. Rg02-1465 din 28.04.2023, care au fost introduse în SIA „RSAP” la data de 01.05.2023, nu au fost vizibile până la data de 05.05.2023, prezentând în acest sens, demersul nr. 66 din 04.05.2023, adresat către Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” și, respectiv, răspunsul ultimei expus prin scrisoarea nr. 29/954 din 13.05.2023 prin care indică că „solicitarea a fost executată”.

Astfel, în pofida faptului că documentația de atribuire modificată a fost vizibilă în SIA „RSAP”, de facto, doar din data de 05.05.2023, Agenția, totuși nu a reținut argumentele contestatorului la aspectul analizat în măsura în care în cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației, acesta a confirmat că „demersul din 28.04.2023 a fost recepționat pe poșta electronică a companiei”. Prin urmare, Agenția nu a reținut argumentele contestatorului precum că acesta a luat cunoștință cu modificările documentației de atribuire la data de 05.05.2023, în măsura în care a confirmat faptul că a recepționat informația cu privire la modificările efectuate din demersul autorității contractante din data de 28.04.2023, iar din acest considerent Agenția nu putut constata un drept efectiv încălcat al contestatorului în condițiile în care modificările aduse documentației de atribuire au fost comunicate nemijlocit contestatorului la data de 28.04.2023, acestea având conținut identic cu cele publicate în SIA „RSAP” la data 01.05.2023 și accesibile din data de 05.05.2023, la caz, contestatorul având chiar un avantaj în raport cu alți participanți, fiind informat mai devreme despre conținutul modificărilor efectuate în baza propriei contestații.



În același context, Agenția nu a reținut nici argumentele contestatorului precum că alt operator economic ar fi luat cunoștință cu documentația de atribuire modificată la data de 05.05.2023, deoarece pe de o parte, interesul în sensul art. 82 alin. (1) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, trebuie să fie personal, or legiuitorul la articolul prenotat a indicat expres că utilizarea căii de atac poate fi efectuată în vederea obținerii unui contract de achiziție publică, la caz, contestatorul a revendicat eventualele drepturi ale unei alte companii din motiv că autoritatea contractantă nu ar fi respectat principiul transparenței în raport cu acesta, iar pe de altă parte, demersul nr. 11-1 din 13.05.2023, adresat autorității contractante, era semnat de persoana împuternicită în vederea reprezentării contestatorului, ceea ce a indicat asupra unui grad de afiliere între companiile respective, reprezentantul contestatorului fiind fondatorul ambelor companii avute în vedere.

Cu privire la pretențiile contestatorului precum că autoritatea contractantă nu ar fi dat răspuns la clarificări, respectiv acesta ar fi fost în imposibilitate de a depune oferta, se reține că în cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației reprezentantul contestatorului a menționat următoarele: „ulterior modificărilor efectuate și publicate în registru s-a constatat faptul operării niște modificări în raportul ce ține de modalitatea de plată și instrumentele aplicabile în documentația de atribuire, un alt conținut și structură prevăzută în contractul de achiziție la acest aspect, care este contradictorie și excludere cu alt punct prevăzut la același contract și anume 15 zile de la prezentarea documentelor care se exclude capacitatea contractării unui instrument de plată „acreditiv”. Dacă luăm în calcul că ei consideră că bună credință că vor să facă instrumentul acreditiv bancar, cu toate că rămâne să clarificăm până la urmă ce are în vedere autoritatea contractantă prin cuvântul acreditiv. E acreditiv bancar sau alt fel de tip de acreditiv. Respectiv, în calitate de operator economic a formulat clarificările nr. 68 și 69 așteptând răspunsuri clare și concrete pentru a opta și a-i da posibilitatea de a înainta soluții tehnice, soluții financiare realizabile acestei proceduri de achiziții publice, fiindcă în funcție de răspunsul dat de autoritatea contractantă, acreditiv, tipul acestuia va putea și va aplica o soluție de preț urmare acestui instrument de plată, deoarece mai mult de atât, sunt diferite tipuri de acreditive aplicăm acreditivul revocabil sau



irevocabil. Ce facem în cazul în care autoritatea prezintă mașinile, către beneficiar, dar ei ne impun acreditivul revocabil? Ei se duc a doua zi își revocă banii și noi rămânem, în nesiguranță la încasarea acestor bani. De asta urmează să fie clar expuse aceste prevederi. Prin urmare reieșind din faptul că autoritatea contractantă au depus și au înaintat clarificări întârziate, după termenul limită de depunere a ofertelor, ne-au pus pe noi în poziție de imposibilitate de a prezenta oferta”, argumente care însă nu au putut fi reținute, or s-a constatat o conduită contradictorie a operatorului economic contestator în măsura în care acesta, pe de o parte, susține că în lipsa răspunsului la clarificări ar fi fost în imposibilitatea de a formula o ofertă financiară, iar pe de altă parte, reieșind din informațiile din SIA „RSAP”, se atestă că acesta a depus oferta pentru ambele loturi din cadrul procedurii de achiziție publică din litigiu, prezentând în acest sens inclusiv fișierul „specificatii de preț.signed.pdf” care reprezintă oferta financiară.

Astfel, Agenția a luat în considerare faptul că contestația din examinare reprezintă a treia contestație depusă de către contestator pe marginea procedurii de achiziție publică nr. MD-1675849186887, procedura de achiziție fiind suspendată, a fost prelungită de către autoritatea contractantă având un termen de desfășurare de la data de 08.02.2023 până la data de 16.05.2023, termen de circa 3 luni în care ofertanții urmau să pregătească și respectiv să depună ofertele, în condițiile în care termenul minim reglementat de art. 47 alin. (3) din Legea nr. 131/2015 este de 35 de zile. În cadrul aceleiași proceduri de achiziție au fost depuse cel puțin 90 de clarificări, fiind modificată documentația de atribuire în urma depunerii contestațiilor, inclusiv a contestatorului.

Prin urmare, Agenția a reținut că, deși prevederile art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice stipulează că orice operator economic interesat are dreptul de a solicita clarificări privind documentația de atribuire, iar autoritatea contractantă are obligația de a răspunde, în mod clar, complet și fără ambiguități, cât mai repede posibil, la orice clarificare solicitată, în circumstanțe de natura celor din speță, în condițiile în care modalitatea de plată, și anume, acreditivul a fost subiectul mai multor clarificări, inclusiv a unei contestații depuse de către contestator pe marginea căreia Agenția a emis o decizie și a dispus măsuri de remediere, motiv din care Agenția a reținut argumentele autorității contractante la acest aspect care a menționat în punctul



de vedere că „atât prin clarificările depuse cât și prin noua contestație ... din nou încearcă să-și manifeste dezacordul în raport cu specificațiile tehnice care au fost examinate deja (instrumentele de plată, ect), or modificarea efectuată de CAPCS nu poate schimba faptul că eventualul drept încălcat a fost cunoscut odată cu publicarea specificațiilor tehnice inițiale care au și fost contestate...”.

În cele din urmă, Agenția a apreciat că înaintarea unor întrebări privind clarificarea documentației de atribuire prin care are loc o șicanare a autorității contractante și invocarea eventualelor tertipuri în lipsa probelor în acest sens, în cumul cu faptul că modalitatea de plată a făcut obiectul unei contestații anterioare a contestatorului, inclusiv lipsa probelor care să demonstreze imposibilitatea întocmirii ofertei financiare reieșind din modalitățile de plată puse la dispoziția ofertanților de către autoritatea contractantă, inclusiv depunerea ofertei pentru lotul nr. 1 doar de către contestator și pentru lotul numărul 2 de cel puțin 4 ofertanți în aceleași condiții ale documentației de atribuire, a impus constatarea lipsei unui drept vătămat al contestatorului și drept consecință respingerea pretenției date și a contestației în ansamblu ca fiind neîntemeiată, or potrivit art. 93 alin. (1) și (2) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018 – fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția, iar prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Totodată, în ceea ce ține de eventualele acțiuni arbitrare ale autorității contractante, intuite de către contestator că ar putea să apară în procesul de executare a viitorului contract, Agenția a apreciat că pe de o parte acestea sunt presupuse, iar pe de altă parte astfel de acțiuni pot fi revendicate prin înaintarea unei căi de atac în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, însă la etapa desfășurării procedurii intuirea unor acțiuni ilegale ale autorității contractante care ar putea să apară la executarea contractului nu pot sta la baza deciziei de anulare a procedurii de achiziție din litigiu astfel cum a solicitat reprezentantul contestatorului în ședința deschisă pentru examinarea contestației.

2. Prin Decizia nr. 03D-560-23 din 18.08.2023 s-a reținut că atât prin Decizia inițială a grupului de lucru de atribuire a contractului nr. 04/23 din 04.04.2023, cât și



prin Decizia de reevaluare nr. 06/23 din 30.05.2023, câștigător a fost desemnat operatorul economic „oferta căruia s-a clasat pe locul doi după criteriul de atribuire. Mai mult, Agenția a constatat că urmare a reevaluării ofertelor de către grupul de lucru, în conformitate cu Decizia de atribuire nr. 07/23 din 11.07.2023, nu a fost respinsă nici o ofertă depusă în cadrul procedurii de achiziție publică din litigiu, fapt confirmat de către reprezentatul autorității contractante și în cadrul ședinței deschise de examinare a contestației. Astfel, având în vedere că oferta de pe locul II din clasament conform criteriului de atribuire anterior a fost desemnată câștigătoare, nefiind aduse critici pe marginea acesteia, subsecvent autoritatea contractantă nefiind obligată de ANSC să reevalueze oferta respectivă, cert este că aceasta a rămas cu calificativul de ofertă conformă cerințelor din documentația de atribuire, iar ofertantul clasat pe locul 3 (trei) după preț, la caz, contestatorul nu a fost evaluat de către grupul de lucru.

În acest context, Agenția a învederat prevederile art. 82 alin. (1) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, care dispun că persoana care formulează o contestație, deci care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, trebuie să aibă un interes în obținerea unui contract de achiziție publică. Interesul reprezintă folosul practic pe care îl are o parte ca rezultat al inițierii procedurii de soluționare a contestației, iar la exercitarea dreptului de a formula o contestație, se impune justificarea interesului operatorului economic contestator pentru fiecare caz în parte în funcție de obiectul contestației și situația concretă a acestuia, urmărindu-se evitarea unor litigii lipsite de orice utilitate.

Astfel, interesul în obținerea unui contract de achiziție publică, în sensul articolului prenotat trebuie să fie direct și personal, să fie de natură să producă efecte directe și cuantificabile, pentru a justifica inițierea procedurii de soluționare a contestației.

Drept răspuns la solicitarea Agenției de a se expune pe excepția lipsei de interes în cadrul procedurii de achiziție publică, operatorul economic contestator a comunicat că își menține interesul de a câștiga licitația, o primă probă în acest sens fiind prelungirea de către acesta de șase ori a termenului de valabilitate a ofertei și garanției pentru ofertă. Totodată, argumentând că prin anularea anterioară de către ANSC a Deciziilor autorității contractante, aceasta a emis o altă decizie care reprezintă un nou act



administrativ, respectiv poate fi contestat fiind actualizat termenul de depunere a contestațiilor și pe marginea ofertei clasate pe locul II, ceea ce la caz, nu s-a întâmplat. Subsidiar, ultimul a invocat că necontestarea Deciziei grupului de lucru prin care a fost desemnată câștigătoare oferta clasată pe locul II a avut loc din motivul lipsei suficiente de timp și resurse pentru analizarea ofertei acestuia, ori autoritatea contractantă înștiințând operatorul economic despre rezultatele procedurii de achiziție publică din litigiu în ziua de joi, data de 06.04.2023 ora 15:57 ar fi limitat termenul pentru depunerea contestației pe marginea acestei oferte.

În cadrul ședinței deschise de examinare a contestației, reprezentatul contestatorului pe marginea lipsei de interes în atribuirea contractului a comunicat evaziv doar că „are interes” însă a evitat să se expună asupra neconformității ofertei clasate pe locul II, susținând doar că va depune contestație și contra acestei oferte deoarece și aceasta ar fi neconformă.

În acest context, Agenția a apreciat că invocarea carențelor ofertei unui operator economic declarat câștigător, nu poate avea loc într-un termen nelimitat, fiind contrar principiului securității juridice a actelor autorității contractante, or, s-a constatat cu certitudine că în rezultatul emiterii primelor două Decizii de atribuire a contractului de achiziție publică prin care a fost desemnată câștigătoare oferta clasată pe locul II, operatorul economic contestator a acceptat atribuirea contractului și nu și-a manifestat interesul în atribuirea contractului, iar prin depunerea contestației a formulat pretențiilor doar asupra ofertei desemnate câștigătoare clasată pe locul I, susținând că va depune o altă contestație în condițiile în care ofertantul de pe locul II va fi din nou desemnat câștigător. Astfel, Agenția a reținut că în vederea revendicării drepturilor încălcate, Legea 131/2015 privind achizițiile publice prevede termeni de prescripție, respectiv, contestatorul fiind lipsit de libertatea nelimitată (în timp) în formularea pretențiilor pe marginea unei proceduri de achiziție publică. Totodată, Agenția a subliniat că aprecierea pe aspectele supuse examinării este fundamentată având la bază cadrul normativ pertinent, care stabilește că Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor examinează contestația doar prin prisma pretențiilor înaintate de către contestator, în condițiile în care, imparțialitatea consilierilor responsabili de procesul de



examinare și soluționare a contestațiilor, condiție impusă prin imperativele art. 81 alin. (9) lit. a) din Legea nr. 131/2015, conturează limitele de acțiune ale Agenției care, pe de o parte, nu va identifica în locul contestatorului (părților interesate) argumente suplimentare în vederea argumentării și/sau atacării actelor autorităților contractante, iar pe de altă parte, caracterul imparțial al consilierilor nu le permite acestora să se substituie în atribuții.

Această concluzie este susținută și prin prevederile art. 84 alin. (3) din Legea 131/2015, conform cărora, procedura de examinare a contestațiilor se desfășoară cu respectarea principiilor legalității, celerității, contradictorialității și a dreptului la apărare, inclusiv de prevederile art. 81 alin. (9) din aceeași lege, conform cărora, consilierul pentru soluționarea contestațiilor este obligat să-și îndeplinească atribuțiile cu obiectivitate, respectând principiile legalității, imparțialității, independenței, tratamentului egal, nediscriminării în privința tuturor operatorilor economici și autorităților contractante.

Totodată, Agenția a apreciat că solicitarea de clarificări, reevaluarea ofertei unui participant și comunicarea rezultatului procedurii de reevaluare, nu poate avea ca efect prelungirea perioadei legale de formulare a contestației pe marginea unei oferte, anterior desemnate câștigătoare, ale căror acte/documente au fost cunoscute la data limită de depunere a ofertelor și pe marginea căreia nu s-au adus critici. Într-o interpretare inversă, dacă s-ar admite faptul că luarea la cunoștință cu actele ofertelor operatorilor economici participanți la procedură doar în rezultatul emiterii unei noi decizii de reevaluare, ar avea ca efect prelungirea termenului de atac pe marginea rezultatelor procedurii de achiziție publică privind unele aspecte omise a fi contestate inițial, cu certitudine vom asista la eludarea termenului de contestare impus de legiuitor, iar „termenul legal” ar ajunge să fie golit de orice efect și, în acest fel, deturnat textul legii, iar contestatorul, sub acoperirea unor circumstanțe „noi”, ar putea să formuleze noi pretenții într-un termen „nelimitat”, astfel, procesul de examinare al contestațiilor, la fel ar atinge termeni „nelimitați”, iar în consecință, va fi încălcat principiul securității juridice al actelor autorității contractante, dreptul, dar și obligația acesteia de a finaliza cu succes procedura de achiziție publică inițiată și desfășurată cu scopul de a satisface necesitățile



obiective ale acesteia.

În cauza din speță, este clar faptul că interesul contestatorului, respectiv folosul practic, atât în depunerea ofertei, cât și în promovarea căii de atac, trebuie să fie acela al atribuirii contractului. Or, constatând că prin contestație se formulează critici referitoare la oferta declarată câștigătoare, este de înțeles că chiar dacă aceste critici s-ar dovedi a fi întemeiate, beneficiul atribuirii contractului nu există pentru contestator, consecința fiind doar aceea a schimbării ofertantului desemnat câștigător, respectiv ofertantul plasat pe locul al doilea. În aplicarea dispozițiilor normative citate, persoana care formulează o contestație trebuie să facă dovada îndeplinirii, în mod cumulativ, a două condiții, și anume: are sau a avut un interes legitim în legătură cu procedura de atribuire și a suferit, suferă sau riscă să sufere vreun prejudiciu urmare a actului autorității contractante. Or, în această situație, oricare ar fi soluția Agenției, se constată că oferta contestatorului nu ar putea fi declarată câștigătoare, prin urmare interesul contestatorului nu este unul legitim și nici unul personal și direct, o soluție de admitere a contestației urmând a fi numai în beneficiul ofertantului clasat pe locul doi, a cărui ofertă, în urma aplicării criteriului de atribuire, ar putea fi declarată câștigătoare.

În consecință, în urma desfășurării ședinței deschise pentru examinarea contestației în cauză, precum și examinării materialelor dosarului, Agenția a ajuns la concluzia că în cauza supusă soluționării, contestatorul nu a probat calitatea sa de persoană vătămată în înțelesul legii, respectiv, nu a fost în măsură să demonstreze faptul că a fost lezat în dreptul său legitim de a-i fi atribuit contractul.

Aprecierea de mai sus s-a întemeiat și pe faptul că contestatorul la acea etapă nu mai putea înainta pretenții față de oferta clasată pe locul II, chiar dacă și ar fi dispuse măsuri de remediere, în măsura în care, acestea urmau a fi înaintate în termenele reglementate la art. 83 alin. (1) din Legea nr. 131/2015, respectiv oricare din pretențiile înaintate pe marginea ofertei menționate mai sus ar fi tardive, respectiv nu vor putea fi examinate.

3. Prin Decizia nr. 03D-712-23 din 8.10.2023, Agenția a soluționat contestația prin care operatorul economic și-a exprimat și dezacordul în raport cu inacțiunea entității



contractante de a exclude din procedură operatorii economic cu același beneficiar efectiv.

La aspectul dat, Agenția a învederat prevederile art. 68 alin. (1) din Legea nr. 74/2020, potrivit cărora normele și criteriile obiective de excludere și selecție a ofertanților și candidaților în cadrul procedurilor de licitație deschisă, licitație restrânsă, negociere, dialog competitiv sau de parteneriat pentru inovare pot include motivele de excludere prevăzute la art. 19 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, în termenii și condițiile prevăzute la acest articol.

Reieșind din prevederile art. 19 alin. (3) lit. g) din Legea nr. 131/2015, autoritatea contractantă are obligația de a exclude din procedura de atribuire a contractului de achiziții publice orice ofertant sau candidat care a încheiat cu alți operatori economici acorduri care vizează denaturarea concurenței, în cazul în care acest fapt se constată prin decizie a organului abilitat în acest sens.

În această privință, s-a evidențiat faptul că atât Legea nr. 131/2015, cât și Legea nr. 74/2020 nu interzice acestor entități să depună oferte în cadrul aceleiași proceduri, ci urmărește eliminarea practicilor care restrâng concurența. Prin urmare, excluderea automată a unor candidați/ofertanți care se află într un raport de control sau de asociere cu alți concurenți depășește ceea ce este necesar pentru a preveni comportamentele coluzive.

Astfel, înainte de a exclude un ofertant dintr-o procedură de achiziție este imperativ ca entitatea contractată să fi demonstrat, prin orice mijloace adecvate acest fapt, iar reieșind din circumstanțele de fapt al cazului, o eventuală excludere trebuie să rezulte dintr-o decizie a organului abilitat, sau prin probarea denaturării concurenței/vicierea procedurii prin practici coluzive, ceea ce în speță nu s-a atestat.

Prin urmare, Agenția nu a reținut argumentele contestatorului la aspectul analizat în măsura în care acesta, atât în textul contestației, cât și în cadrul ședinței deschise nu a demonstrat existența unei coluziuni între ofertanții menționați pentru procedura din speță, astfel încât, să fie probată câștigarea unui avantaj inechitabil în cadrul procedurii din litigiu sau să fie demonstrată vicierea procedurii de achiziție din speță prin acțiunile concertate ale întreprinderilor dependente.



Totuși, luând în considerare faptul că până la adoptarea deciziei de către Agenție entitatea contractantă nu are dreptul să încheie contractul, Agenția a apreciat că în privința eventualelor acțiuni ale acestor companii prin retragere sau orice alte eventuale comportamente care pot apărea ca fiind motivate de scopul de a forța entitatea contractantă să desemneze câștigătoare oferta cu cea mai mare valoare depusă de grup, este de obligația entității să sesizeze organul competent și să nu admită denaturarea concurenței/vicierea procedurii prin practici coluzive.

4. Prin Decizia nr. 03D-698-23 din 13.10.2023, Agenția a soluționat contestația depusă de operatorul economic care a contestat documentația de atribuire, invocând și faptul că autoritatea contractantă nu accepta medicamente în curs de autorizare repetată, fapt ce ar putea duce la imposibilitatea de a achiziționa medicamente autorizate la momentul încheierii contractului în condițiile în care, la moment în „Nomenclatorul de stat al medicamentului” pentru „Daclatasvirum 60 mg” este autorizat un singur medicament, care expiră la data de 29.10.2023.

Analizând documentația de atribuire prin prisma pretențiilor înaintate de către contestator, Agenția a constatat că autoritatea contractantă, la pct. 8 din anunțul de participare, a stabilit „Se acceptă medicamente autorizate în Republica Moldova (la momentul deschiderii ofertelor).”

Astfel, relevante cazului sunt prevederile art. 11 alin. (5) din Legea nr. 1456 din 25.05.1993 cu privire la activitatea farmaceutică, potrivit căror se interzice utilizarea în practica medicală a medicamentelor, altor produse farmaceutice și parafarmaceutice fără autorizarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, ceea ce înseamnă că norma menționată stabilește interdicția de a utiliza medicamentele neautorizate pe teritoriul Republicii Moldova și, respectiv prevederile alin. (7) din același articol, potrivit căruia în cazuri deosebite (cataclisme, catastrofe, epidemii, epizootii, intoxicații în masă, alte cazuri ce amenință sănătatea oamenilor; absența analogilor sau a substituenților pe piața farmaceutică, necesitatea reducerii cheltuielilor pentru achizițiile publice de medicamente), Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este în drept să permită importul, distribuirea și folosirea în practica medicală a



medicamentelor, altor produse farmaceutice, parafarmaceutice și materiei prime medicamentoase neautorizate în Republica Moldova, dar autorizate în țara de origine.

Totodată, speței este relevantă și scrisoarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. Rg02-004280 din 02.10.2023, prin care comunică:

„Urmare a solicitării Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS) privind statutul medicamentelor aflate în procedură de autorizare repetată (reînnoirea Certificatului de Inregistrare), Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM) comunică.

Produsele medicamentoase aflate în procedură de autorizare repetată, dar care nu se regăsesc în Nomenclatorul de stat din cauza expirării Certificatului precedent, se consideră ca fiind neautorizate, în temeiul actelor normative în vigoare.

Totuși, riscurile privind defectele de calitate și siguranța pacientului sunt reduse comparativ cu medicamentele neautorizate, care sunt importate în Republica Moldova în premieră, fără a fi autorizate anterior, deoarece:

AMDM deține deja un dosar integral, conform căruia poate asigura evaluarea completă a calității, siguranței și eficienței medicamentului;

AMDM are standarde de calitate pentru aceste medicamente;

Produsul medicamentos are persoană responsabilă de farmacovigilență pe teritoriul RM;

Produsul medicamentos a fost deja pe piață pentru o perioadă minimă de 5 ani și pot fi urmărite reacțiile adverse (în cazul în care acestea au fost).

Conform prevederilor pct. 662 din Regulamentul cu privire la autorizarea medicamentelor, aprobat prin ordinul MS nr. 739/2012 cu privire la reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman și introducerea modificărilor postautorizare, pentru medicamentele pentru care s-a solicitat autorizarea repetată, se emite importul seriilor fabricate în conformitate cu prevederile anterioare timp de 12 luni de la data expirării înregistrării precedente.

Cu privire la oportunitatea aplicării unui nou criteriu de evaluare a ofertelor în cadrul procedurilor de achiziții publice de medicamente, AMDM nu este abilitată să evalueze prioritățile, deoarece AMDM evaluează dosarele depuse pentru autorizare



primară și repetată în conformitate cu prevederile incluse în actele normative, comune atât pentru autorizare primară cât și pentru autorizare repetată, fără atitudine discriminatorie.

Totodată, AMDM optează pentru autorizarea medicamentelor ce urmează a fi introduse/plasate pe piața farmaceutică a Republicii Moldova, pentru siguranța consumatorului și confirmarea calității produsului.

AMDM are o poziție sceptică în privința medicamentelor importate ca neautorizate și fără dosar depus, având în vedere numărul de rebuturi care se constată pentru acestea”.

În acest context, contestatorul pe marginea acestui aspect, atât în textul contestației cât și în cadrul ședinței deschise de examinare a contestației a comunicat că „Pentru acest lot, autoritatea contractantă urmează să accepte și medicamente aflate în autorizare repetată din următoarele considerente: Medicamentul, al cărui reprezentant în RM este contestatorul, se află în procedura de autorizare repetată din data de 02.03.2023, certificatul de înregistrare a expirat la data de 13.09.2023 și în acord cu prevederile legale de mai jos – este un produs care poate fi importat timp de 12 luni din data expirării valabilității certificatului: „Pentru medicamentele pentru care s-a solicitat autorizarea repetată, se permite importul seriilor fabricate în conformitate cu prevederile anterioare timp de 12 luni de la data expirării înregistrării precedente. Odată cu reînnoirea certificatului de înregistrare înainte de termenul de 12 luni importul va fi realizat prin procedura standard de import” (pct.66², sect. 3 „Autorizarea repetată” Anexa 1 la Ordinul MS nr.739 din 23.07.2012) „(...) Certificatul de înregistrare a medicamentului se eliberează gratis și este valabil pe un termen de 5 ani- care de fapt termenul de valabilitate a autorizării. După expirare, acesta este reînnoit și rămîne valabil pe o durată nedeterminată. La expirarea termenului de valabilitate a certificatului de înregistrare a medicamentului, în cazul nedepunerii cererii de reînnoire, medicamentul se exclude din Nomenclatorul de stat” (art.11 alin 22 al Legii nr.1456/1997 cu privire la activitatea farmaceutică)”.

Tot aici, Agenția a reținut că examinarea solicitărilor de autorizare repetată are loc prin procedura de autorizare, care este finalizată de către AMDM în maxim 210 zile sau prin procedură simplificată de autorizare care în conformitate cu pct. 56¹ și 60¹ din actul



normativ prenotat, este finalizată în maxim 60 zile lucrătoare. Pe de altă parte, depunerea cererii privind autorizarea repetată a unui medicament nu presupune autorizarea imediată a acestuia, or, în conformitate cu pct. 37 din actul normativ menționat, în cazul în care, în timpul expertizei se constată că documentele și informațiile transmise nu sînt conforme, solicitantului i se înaintează lista obiecțiilor; termenul de autorizare fiind suspendat (cu "oprirea cronometrului") pînă la furnizarea de către solicitant a informației suplimentare.

La caz, autoritatea contractantă a susținut că la momentul deschiderii ofertelor în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor era autorizat un medicament cu substanța activă „Daclatasvirum 60 mg.”. Cu toate acestea, autorizarea medicamentului nominalizat expira la data de 29.10.2023. Astfel, reieșind din aceste circumstanțe exista riscul ca la momentul încheierii contractului, medicamentul care la etapa actuală este eligibil conform cerințelor documentației de atribuire (este înregistrat la data stabilită de deschidere a ofertelor), să fie în proces de autorizare repetată, așa cum era situația de fapt a contestatorului la etapa depunerii contestației. Totodată, la etapa de încheiere a contractului nu putea fi exclus ca medicamentul, pe care contestatorul intenționează să-l oferteze, să fie autorizat repetat, în condițiile în care procedura de reautorizare a fost inițiată, potrivit contestatorului la data de 02.03.2023, or situația potențialilor ofertanți la acea etapă ipotetic ar putea fi inversă, data inițierii procedurii de achiziție și, respectiv, de deschidere a ofertelor și încheiere a contractului avînd relevanță decisivă asupra statutului (autorizat/neautorizat) a medicamentelor avute în discuție.

Astfel, Agenția nu a reținut argumentele aduse de către autoritatea contractantă, atât în punctul de vedere remis în adresa Agenției pe marginea contestației, cât și în cadrul ședinței deschise de examinare a contestației, că: „Sunt inaplicabile prevederile art. 11 alin. (7) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică, care prevede că „(7) În cazuri deosebite (cataclisme, catastrofe, epidemii, epizootii, intoxicații în masă, alte cazuri ce amenință sănătatea oamenilor; absența analogilor sau a substituenților pe piața farmaceutică), Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este în drept să permită importul, distribuirea și folosirea în practica medicală a medicamentelor, altor produse farmaceutice, necesitatea reducerii cheltuielilor pentru



achizițiile publice de medicamente, parafarmaceutice și materiei prime medicamentoase neautorizate în Republica Moldova, dar autorizate în țara de origine.” Întrucât, la moment în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor este autorizat un medicament cu substanța activă Daclatasvirum 60 mg. [...] Astfel, în cazul acceptării medicamentelor pentru care a fost solicitată autorizarea repetată în cadrul procedurii de achiziție publică, CAPCS, în calitate de autoritate contractantă, riscă să contracteze medicamente neautorizate, care pot rămâne neautorizate pe întreaga perioadă a executării contractelor de achiziții publice”, în condițiile în care, după data de 29.10.2023 expira autorizarea medicamentului cu substanța activă „Daclatasvirum 60 mg” din Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor, iar în aceste condiții autoritatea contractantă oricum riscă să contracteze medicamente neautorizate, care pot rămâne neautorizate pe întreaga perioadă a executării contractului de achiziții publice.

În această ordine de idei, argumentele autorității contractante în sensul expus supra ar fi pertinente în cazul în care aceasta se asigură de faptul că pe toată perioadă de livrare sau executare a contractului medicamentele supuse licitației să fie autorizate în modul corespunzător și nu doar la momentul deschiderii ofertelor, întrucât în situația din urmă există probabilitatea achiziționării de medicamente neautorizate, care pot rămâne neautorizate pe întreaga perioadă de executare a contractelor de achiziții publice, iar procedura de achiziție viciată prin limitarea contestatorului de a participa.

Prin urmare, Agenția a admis pretenția contestatorului pe marginea acestui aspect, în condițiile în care, autoritatea contractantă prin cerința așa cum a formulat-o în documentația de atribuire, la caz, „Se acceptă medicamente autorizate în Republica Moldova (la momentul deschiderii ofertelor).”, în cumul cu faptul că în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor exista un singur medicament autorizat al cărui autorizare expira la data de 29.10.2023, pe de o parte, îngrădea contestatorului dreptul de a participa la procedura respectivă, iar pe de altă parte, raționamentele autorității contractante privind modalitatea de formulare a cerințelor pentru lotul nr. 1 nu sunt de natură să asigure evitarea unor riscuri, în condițiile în care aceasta oricum riscă să achiziționeze bunuri neautorizate sau aflate în curs de autorizare repetată, ceea ce



impune modificarea documentației de atribuire în vederea extinderii cerințelor pentru a asigura participarea largă a ofertanților în cadrul procedurii de achiziție din speță.

Aspecte tehnice caracteristice Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” (MTender) cu impact asupra procesului de examinare a contestațiilor

Conceptul tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 705/2018, la Capitolului III „Spațiul funcțional al sistemului „MTender””, pct. 10 „Modulele funcționale de bază ale sistemului „MTender”” prevede „Modulul eDepunere va asigura depunerea și înregistrarea electronică a ofertelor în cadrul sistemului „MTender”. Acest modul va oferi posibilitatea operatorilor economici să pregătească ofertele într-o manieră structurată și securizată, ca răspuns la anunțul de participare publicat de către autoritatea contractantă, și să depună ofertele în mod electronic, folosind fluxurile interactive de lucru puse la dispoziție de platformele electronice. De asemenea, modulul va asigura stocarea ofertelor sau a propunerilor recepționate într-un mod securizat și va permite deschiderea securizată a acestora doar după expirarea termenului-limită de depunere. Odată cu expirarea termenului-limită pentru depunere, nicio modificare a ofertelor depuse nu va fi permisă de sistemul „MTender”.

Suplimentar, la rubrica „Termeni și condiții” de pe portalul guvernamental de acces online: www.mtender.gov.md, sunt redați termenii generali de utilizare a sistemului MTender pentru clienți și vizitatori, relevant fiind pct. „31. Orice ofertă depusă după termenul limită pentru depunere va fi înregistrată pe portalul MTender, dar nu va fi deschisă pentru evaluare. Ofertele trebuie să fie complete conform cerințelor Documentației de atribuire și instrucțiunilor MTender; ofertele incomplete vor fi respinse automat. [...] 35. În procedurile electronice de licitație cu criterii de atribuire a celui mai mic preț și cel mai mic cost fără licitație electronică pentru atribuirea contractului, MTender va debloca și va publica online documentele electronice ale ofertei electronice a operatorului economic cu cel mai mic preț sau cel mai mic cost în formularul de ofertă. În cazul în care operatorul economic care a prezentat cel mai mic



preț sau cel mai mic cost nu este calificat pentru a executa Contractul sau dacă Propunerea Tehnică este considerată ca fiind în mod substanțial necorespunzătoare cu Documentația de Atribuire și a fost respinsă prin decizia Grupului de lucru, MTender va debloca pentru evaluare cea de-a doua ofertă clasată și așa mai departe”.

Astfel, autoritatea contractantă are acces la documentele ofertelor doar după ce sistemul deblochează și face publică oferta operatorului economic clasat pe primul loc în clasament conform criteriului de atribuire stabilit de autoritatea contractantă în documentația de atribuire. Totodată, doar în condițiile în care, în rezultatul evaluării ofertei operatorului economic clasat pe locul I și constatării neconformității acesteia, grupul de lucru respinge oferta acestuia și stabilește statutul „Refuzat” în SIA RSAP „MTender”, grupul de lucru poate accesa oferta operatorului economic clasat pe locul II conform clasamentului, aceasta fiind deblocată de sistem.

În acest sens, este de menționat că Completele de soluționare a contestațiilor nu au acces întotdeauna la ofertele contestatorilor care contestă în partea ce ține de ofertele desemnate câștigătoare. Acest fapt este important deseori la aprecierea dreptului efectiv încălcat al contestatorilor, respectiv și a exercitării cu bună-credință a dreptului, de a contesta actele autorităților contractante, prevăzut la art. 82 alin. (1) din Legea nr. 131/2015. Cu titlul de exemplu din procesul de examinare a contestației, un operator economic a invocat neprezentarea Certificatului de conformitate care ar atesta conformitatea bunurilor propuse cu un standard relevant, document ce nu a fost stabilit ca și cerință de calificare, în același timp, din documentele ofertei contestatorului rezulta că nici acesta nu deținea un astfel de certificat. Într-o altă procedură de achiziție publică, același operator economic, oferta căruia însă nu era deschisă/vizibilă, a invocat faptul că oferta desemnată câștigătoare nu ar corespunde unei cerințe tehnice stabilite, iar reieșind din argumentele părților s-a constatat că autoritatea contractantă și contestatorul interpretau diferit cerința litigioasă. Din motiv că în situația în care documentația de atribuire nu este suficient de clară și precisă ar putea fi aplicabil art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 ce reglementează că autoritatea contractantă, din proprie inițiativă, anulează procedura de atribuire a contractului de achiziții publice, dacă ia această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării



procedurii de achiziție publică în cazul în care ofertele depuse, deși pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate din cauza modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare, Agenția a admis parțial pretențiile contestatorului la aspectul analizat, autorității contractante revenindu-i obligația să reevalueze oferta câștigătoare prin prisma propriilor cerințe stabilite, dar și în raport cu celelalte oferte, inclusiv să finalizeze procedura în conformitate cu principiile de reglementare a achizițiilor publice statuate la art. 7 din Legea nr. 131/2015. Totuși, ca urmare a deschiderii și evaluării ofertei contestatorului, respectiv, din următorul litigiu a rezultat că operatorul economic a interpretat diferit cerința litigioasă doar la depunerea și argumentarea contestației precedente nu și la elaborarea ofertei prin alegerea modelului de bunului propus care să-l includă în aceasta, în acest mod fiind desființat raționamentul invocat inițial.

Prin urmare, în cazul în care toate actele aferente ofertei contestatorului erau publice și vizibile, procedura de contestare putea fi finalizată mult mai devreme, nefiind necesară dispunerea măsurilor de remediere.

Exemplele aduse supra confirmă încă odată importanța asigurării transparenței tuturor ofertelor depuse, inclusiv și în scopul neadmiterii tergiversării nejustificate a finalizării cu succes a procedurilor de achiziții publice.

Lipsa instrucțiunilor/ghidurilor/documentațiilor standard actualizate privind formularea cerințelor din documentația de atribuire și de elaborare a ofertelor

Procesul de examinare și soluționare a contestațiilor scoate în continuare la iveală impactul lipsei instrucțiunilor/ghidurilor/documentațiilor standard actualizate privind formularea cerințelor de calificare cu exemple de bună practică și rea practică, inclusiv cu diferențierea clară de documentele ofertei, or constatăm faptul că aproape majoritatea autorităților contractante includ Formularele ofertei în lista cerințelor de calificare, pentru care sunt aplicabile alte norme, iar la evaluare nu se aplică norma relevantă. Totodată, în documentațiile standard, atât pentru bunuri și servicii, cât și pentru lucrări, conform anexei ce conține Formularul anunțului de participare acesta nu conține un compartiment/rubrică separată ce ține de documentele ofertei care sunt obligatorii de a fi prezentate până la termenul limită de depunere a ofertelor, iar din acest considerent,



fie nu sunt indicate, fie sunt incluse în lista cerințelor de calificare, documentele de demonstrare a îndeplinirii acestora nefiind obligatorii până la termenul menționat, acestea fiind solicitate ca urmare a precalificării în baza Documentului unic de achiziție european (DUAE).

Multe autorități contractante nici nu cunosc rolul Formularului privind asocierea, terțul susținător ș.a. și resping oferta pentru că nu a fost prezentat odată cu aceasta un asemenea document, or aceste formulare sunt necesare doar când oferta se prezintă în asociere, când este utilizată capacitatea unui terț, etc., iar asemenea conduite scoate în evidență slaba pregătire profesională/competențele responsabililor de achiziții, iar în consecință nici nu poate fi așteptată o diminuare semnificativă a numărului de contestații depuse.

Totodată, asemenea acțiuni ale autorităților generează o altă practică atipică din partea operatorilor economici, aceștia semnează formal toate formularele din documentația de atribuire, chiar dacă acestea nu sunt aplicabile situației lor, pentru a nu fi descalificați formal de către autoritățile contractante.

În același context, deși, conform prevederilor art. 17 alin. (9) din Legea nr. 131/2015, autoritatea contractantă are obligația de a respecta principiul proporționalității atunci când stabilește criteriile de calificare și selecție, precum și nivelul cerințelor minime pe care ofertanții/candidații trebuie să le îndeplinească, în procesul de examinare și soluționare a contestațiilor, se constată că autoritățile contractante nu stabilesc nivelul cerințelor minime, ci solicită de facto Declarațiile/Formularele standard, la prezentarea cărora completate ar trebuie să rezulte nivelul minim stabilit. În consecință, ca urmare a examinării, evaluării și comparării ofertelor, fie grupul de lucru descalifică neîntemeiat ofertanții, respectiv aceștia depun contestații, fie ofertanții interesați în atribuirea contractului contestă decizia grupului de lucru prin invocarea faptului că ar fi fost desemnat câștigător un operator economic care nu ar avea calificările necesare.

Formularele/declarațiile privind experiența similară, privind lista cu principalul personal de specialitate, precum și privind lista cu principalele dotări, utilaje mecanisme necesare pentru execuția contractului nu ar trebui să se regăsească în Documentația



standard, subsecvent nici în documentațiile de atribuire, aceste informații prin corelare cu nivelul minim de calificare stabilit în anunțul de participare urmează a fi indicate în DUAE, iar, ca urmare a precalificării, îndeplinirea cerințelor de calificare se demonstrează prin documente confirmative/justificative. În rezultat, se depun contestații, fie că nu a fost completat corespunzător DUAE, deși informațiile se conțin în Formularele din documentația de atribuire completate și incluse în ofertă, fie că aceste formulare/declarații nu au fost prezentate odată cu oferta, deși informațiile relevante calificării sunt incluse în DUAE.

Aspectele învederate supra țin de fapt de cunoștințele de bază pe care ar trebui să le dețină atât responsabilii din cadrul autorităților contractante, cât și operatorii economici, lipsa cărora, cu regret, se constată în procesul de examinare și soluționare a contestațiilor pe lângă spețele complexe.

Problematici din domeniile conexe achizițiilor publice

Procesul soluționării contestațiilor scoate în evidență și provocările cu care se confruntă producătorii autohtoni de bunuri reieșind din lipsa unor laboratoare/organisme acreditate care să verifice/ateste conformitatea cu standardele sau specificații relevante, iar aici ne referim mai mult, reieșind contestațiile depuse, la producătorii de vopsele și la cei de dezinfectanți care sunt nevoiți să apeleze la organisme din afara țării.

O altă problemă identificată este cercul vicios în care se află autoritățile contractante ce achiziționează medicamente și dispozitive medicale, pe de o parte este vizibilă intenția acestora de achiziționa bunuri autorizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, iar în același timp de a asigura o concurență și eficiență a achizițiilor, pe de altă parte se invocă nemotivarea operatorilor economici/producătorilor de a înregistra/autoriza medicamentele/dispozitivele medicale reieșind din neatractivitatea pieței și din lipsa certitudinii că vor fi desemnați câștigători, or procedura de achiziție este un proces competitiv, iar plasarea pe piață nu este echivalentă cu depunerea ofertei.

Un al aspect important se referă la achizițiile privind serviciile de alimentare în grădinițe și școli. În anul de raportare, în cadrul mai multor procese de examinare a contestațiilor, s-a constatat faptul că autoritățile contractante pentru evaluarea ofertei tehnice solicită un meniu-model „de iarnă” (reieșind din perioada când se inițiază procedura) pentru care la evaluarea ofertelor se acordă punctaje conform factorilor de evaluare stabiliți (diversitatea de fructe, carne, pește, etc.). În condițiile în care ofertantul nu prezintă și meniurile pentru primăvară și toamnă, autoritatea contractantă este pusă în situația să încheie un contract cu clauze ce nu se bazează, de facto, pe meniurile evaluate, la execuția contractului urmând a fi elaborate și coordonate alte meniuri ce nu au făcut parte din oferta prezentată, iar în acest mod procedura fiind viciată.

4. Relații publice și comunicare



Asigurarea transparenței decizionale și informare

În vederea specificului atribuțiilor sale, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor își desfășoară activitatea de comunicare și relații cu publicul într-o manieră deschisă, iar accesul la informațiile de interes public constituie pilonul de bază în asigurarea transparenței decizionale ale autorității. Limitarea accesului la unele informații constituind excepții, în condițiile legii.

Asigurarea transparenței, comunicarea și relaționarea Agenției cu publicul (operatori economici, autorități contractante, cu reprezentanții societății civile, mijloacele de informare în masă sau orice alte persoane fizice și juridice interesate de analiza



sistemului național de soluționare a contestațiilor) are un caracter continuu și este realizată prin intermediul:

- paginii web oficiale: www.ansc.md;
- ședințelor deschise;
- paginilor de socializare administrate de entitate: Facebook, LinkedIn și Instagram;
- informațiilor prezentate urmare a solicitărilor parvenite la adresa ANSC.

În perioada de referință, pagina web al Agenției a fost constant actualizată cu date și informații furnizate de către direcțiile și serviciile instituției. Astfel, ținând cont de specificul domeniului de activitate al autorității, pe pagina web au fost publicate prioritar toate informațiile ce vizează procesul de soluționare a contestațiilor:

- Ordinele cu privire la constituirea completelor de soluționare a contestațiilor;
- Ordinea de zi a ședințelor desfășurate de ANSC (publicată cu 3 zile înainte de desfășurarea ședințelor);
- Contestațiile depuse și statutul soluționării acestora;
- Deciziile pronunțate de către completele pentru soluționarea contestațiilor, inclusiv justificarea acestora;
- Deciziile de suspendare a procedurii de achiziție publică.

Subsecvent, pe site sunt disponibile și alte informații relevante ce vizează activitatea Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, per general și care asigură buna guvernare a acesteia.

Accesul la informațiile de interes public au fost asigurate de ANSC atât prin intermediul paginii web, cât și urmare a solicitărilor remise în adresa sa. Astfel, pe parcursul anului 2023, în adresa Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor au fost remise 11 solicitări de informații.



Asigurarea accesului la informație			
Solicitant	Nr. solicitărilor	Modalitatea solicitării informației	Gradul satisfacerii solicitării informației
Persoană fizică	1	Online (vreauinto.md)	Satisfăcută integral
Instituție publică	1	Poștă fizică	Satisfăcută integral
Organizație neguvernamentală	2	Poștă fizică	Satisfăcute integral
Operator economic	7	Poștă fizică	Satisfăcute integral

Tot în vederea asigurării și respectării transparenței procesului decizional, toate ședințele desfășurate de autoritate au avut un caracter deschis, prin intermediul platformei de video-chat „Zoom”. Astfel, pe parcursul anului 2023, completele s-au întrunit, practic zilnic, în 613 ședințe, iar în sensul excluderii oricăror interpretări, autoritatea a oferit oportunitatea de a participa și a se expune în cadrul ședințelor pe marginea aspectelor contestate, tuturor părților litigante.

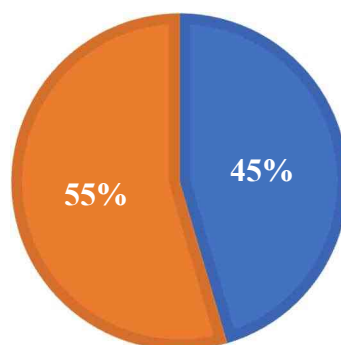
Cooperare cu instituțiile publice și societatea civilă

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor cooperează cu autoritățile publice și societatea civilă în vederea consolidării domeniului de activitate, îmbunătățirii schimbului de informații și asigurării transparenței procesului decizional.

Pe parcursul anului 2023, Agenția a dat curs invitațiilor autorităților publice, precum și societății civile de a participa la o serie de întrevederi, ședințe de lucru, mese rotunde și ateliere dedicate îmbunătățirii sistemului de achiziții publice din Republica Moldova.



ACTIVITĂȚI DE COMUNICARE



■ Cooperare cu instituțiile publice ■ Cooperare cu societatea civilă

- Ședința Grupului de lucru (GL) nr. 5 „Achiziții publice”, organizată de către Ministerul Finanțelor, în contextul angajamentelor asumate în dialogul cu Uniunea Europeană, urmare a acordării Republicii Moldova a statutului de țară candidată pentru aderare la UE, cu participarea Directorului general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Angela NANI, și Consilierul pentru soluționarea contestațiilor, Gheorghe GHIDORA.
- Întrevedere cu experții Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală, cu participarea șeful interimar al Direcției juridice din cadrul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Nelu MUNTEANU. Evenimentul a fost găzduit de Centrul Național Anticorupție, în contextul desfășurării celei de a V-a runde oficiale de monitorizare a programului subregional de evaluare inter pares „PAA de la Istanbul”.
- Rundă de discuții dedicate problemelor în planificarea și transparența achizițiilor desfășurate în Republica Moldova, încălcarea prevederilor legislației cu incidență în achizițiile publice, dar și modalități de eficientizare a utilizării banilor publici. La eveniment a participat Consilierul pentru soluționarea contestațiilor, Gheorghe GHIDORA alături de reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Centrului Național Anticorupție, Curții de Conturi, Agenției Servicii Publice, precum și autorități contractante.
- Discuții publice organizate de către Ministerul Finanțelor, pe subiectul implementării Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii



2023-2030, aprobată prin HG nr. 71/2023, ce vizează Componenta 6 - Achizițiile publice, cu participarea Directorului general al Agenției, Angela NANI.

- Lansarea primului Raport de Monitorizare SIGMA care include indicatorii de performanță ai Republicii Moldova în administrația publică conform „Principiilor Administrației Publice”. Conform Raportului de Monitorizare, indicele de performanță al calității deciziilor ANSC a fost evaluat de către experți cu punctajul maxim conform tabelului de măsurare. Experții au apreciat deciziile emise de Agenție ca fiind în strictă conformitate cu legislația în vigoare, clar justificate și respectând principiile de reglementare a achizițiilor publice.

- Directorul general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Angela NANI împreună cu consilierii pentru soluționarea contestațiilor Gheorghe GHIDORA, Steluța Vintilă, și Aliona Oboroceanu, au avut o întrevedere cu experții Programului Suport for Improvement in Government and Management (SIGMA). Întrevederea a avut loc la solicitarea reprezentanților SIGMA și a avut drept scop buna înțelegere de către reprezentanții misiunii SIGMA a practicilor în domeniul achizițiilor publice aplicate de Guvernul Republicii Moldova, precum și, nemijlocit, evoluțiile curente în domeniul soluționării contestațiilor în achizițiile publice, și rolul indispensabil al ANSC în domeniul de referință. Întrevederea a avut loc în contextul evaluării sistemului administrației publice din Republica Moldova în raport cu Principiile Administrației Publice ale SIGMA.

- Conducerea Agenției a avut și o întrevedere cu reprezentantul Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova (CNPM). Întrevederea a avut loc la solicitarea CNPM în contextul unor discuții pe anumite aspecte ce țin de achizițiile publice de lucrări.

- Directorul General al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Angela Nani a avut o întrevedere cu echipa Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale IDIS „Viitorul”. În cadrul întrevederii, Angela Nani a exprimat deschiderea autorității cu privire la semnarea unui acord de cooperare cu IDIS „Viitorul” întru cooperarea între instituții și coordonării eforturilor în vederea pregătirii activităților Platformei Naționale pentru Achiziții Publice.



Drept urmare, la 24 octombrie 2023, în vederea consolidării și coordonării eforturilor de cooperare în sensul promovării reformei sistemului de achiziții, ANSC și IDIS „Viitorul” au încheiat un Acord de cooperare.

- Masă rotundă dedicată principalelor probleme și aspecte ale achizițiilor publice, precum și modalităților de îmbunătățire a transparenței în sectorul public. Directorul general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Angela Nani, a participat alături de reprezentanții altor autorități cu atribuții în domeniul achizițiilor publice și autorități contractante. Evenimentul a fost organizat de Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) cu susținerea financiară din partea National Endowment for Democracy (NED).
- Masa rotundă ”Stegulețe roșii în achizițiile publice” organizat de către Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) în cadrul proiectului „Banii publici sunt și banii mei” (1 participant).
- Eveniment de lansare a Raportului privind „Indicele Accesului la informație: măsurarea transparenței instituțiilor publice în Republica Moldova”, organizat de FREEDOM HOUSE.
- Conferința Națională privind Abilitatea Economică a Femeilor: ”She Supplies: Abilitatea economică a femeilor prin promovarea achizițiilor sensibile la dimensiunea de gen” organizat de către UN Women Moldova (1 participant).
- Eveniment de lansare a Platformei Naționale pentru Achiziții Publice (PNAP), organizat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în colaborare cu Parteneriatul pentru Transparență (PTF) din SUA, în cadrul proiectului Consolidarea integrității în achizițiile publice”. Platforma va servi drept forum național de discuție, un mecanism permanent de comunicare și dialog pentru toți actorii din sectorul achizițiilor publice - autorități responsabile de politici, control, reglementare, autorități/entități contractante, și operatori economici. La eveniment a participat Directorul general al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Angela, NANI.



Vizibilitate

Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a informat opinia publică cu privire la activitățile sale prin comunicate/infografice sau alte informații relevante, publicate atât pe pagina web a instituției, cât și pe paginile de socializare administrate: Facebook, LinkedIn și Instagram.

De menționat că, pe parcursul anului 2023, site-ul www.ansc.md a înregistrat 616.919 de vizitatori, ceea ce constituie cu 146.056 vizitatori noi mai mulți, comparativ cu anul precedent, iar în topul interacțiunilor cu site-ul au fost: formularul model pentru depunerea contestațiilor, Ghidul pentru depunerea și soluționarea contestațiilor, deciziile adoptate și publicate de către Agenție, agenda ședințelor, contestațiile înregistrate precum și comunicatele.

Prin intermediul rețelei de socializare „Facebook”, Agenția a fost urmărită de 1.834 de urmăritori, față de anul precedent - 1.748 de urmăritori.

5. Participarea la avizarea proiectelor documentelor de politici

În vederea asigurării participării Agenției la procesul de elaborare a politicilor din domeniul achizițiilor publice, care au sau pot avea impact asupra domeniului de soluționare a contestațiilor, în perioada raportată, Agenția a examinat și avizat următoarele proiecte:

- Proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (număr unic 988/BNM/2023);
- Proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (privind procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative) (număr unic 805/MJ/2023);
- Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (extinderea criteriilor de eligibilitate pentru candidații la funcții de conducere ale unor instituții publice, inițiativa legislativă nr. 324 din 27.09.2023);



- Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale (număr unic 268/MF/2023);
 - Amendamentul CEB-04 nr.340 din 19 iunie 2023 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 239/2022 și Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 168/2023);
 - Proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2023-2030 (număr unic 39/MF/2023).



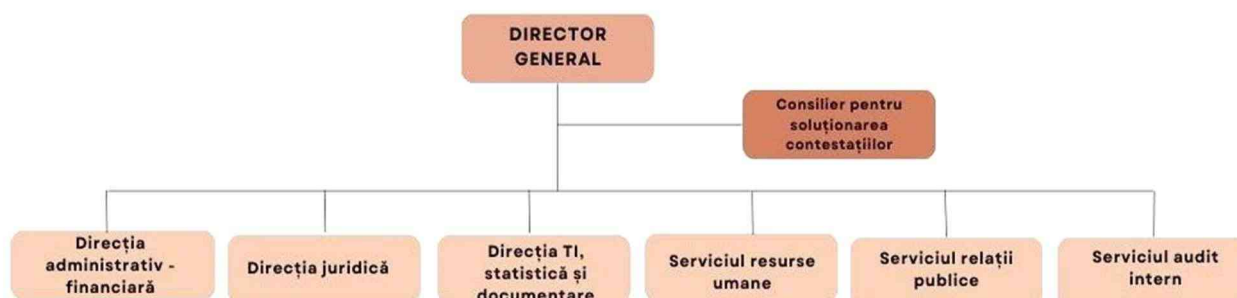
6. Managementul resurselor umane

Resursele umane reprezintă una din cele mai importante resurse, prin intermediul cărora se realizează atribuțiile de bază și obiectivele strategice, iar promovarea și aplicarea unui management eficient al acestora este esențial pentru asigurarea nivelului de performanță scontat de către entitate. Prin prevederile Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Agenției i-a fost stabilit un efectiv - limită de 30 de unități, dintre care:



Structura organizatorică a agenției

Structura Agenției a fost aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 271 din 15.12.2016 „Cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor” (Anexa nr. 2) și presupune următoarea organizare:

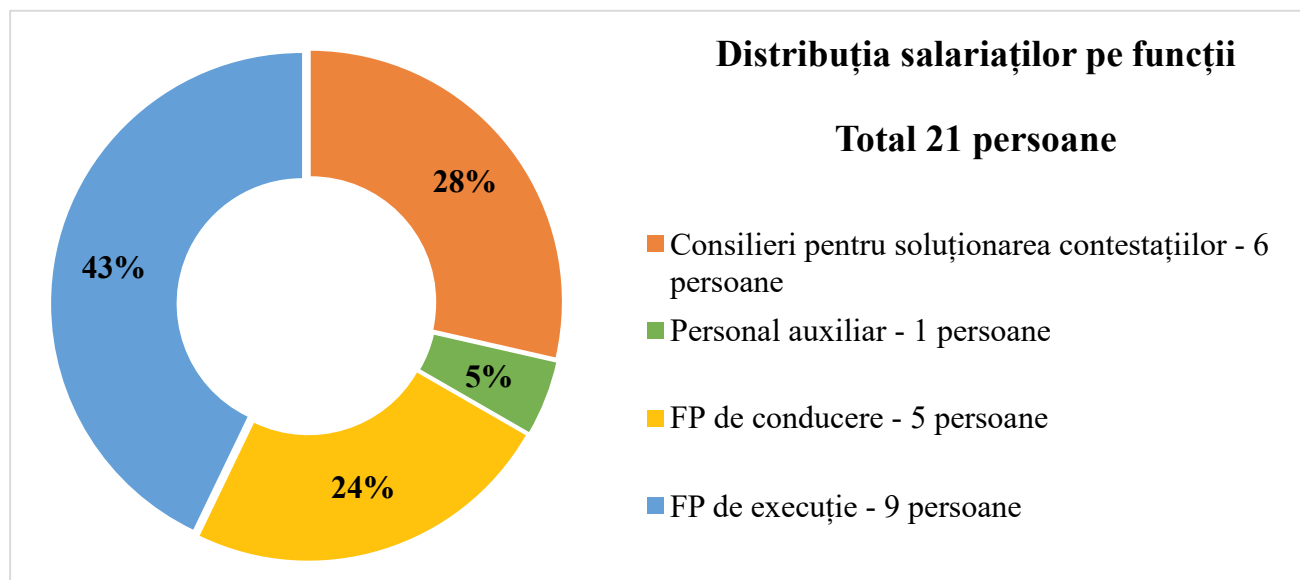


În anul de raportare structura organizatorică a Agenției nu a suferit modificări.



Personalului ANSC în cifre

La începutul anului 2023, cât și la finele acestuia, în cadrul Agenției activau 21 de persoane, dintre care:



Prin urmare, rata de ocupare a funcțiilor la finele anului 2023 a constituit 70%, similar ratei înregistrate la începutul perioadei de raportare.

În anul 2023, au fost create, modificate sau încetate raporturile de serviciu ale salariaților ANSC după cum urmează:

Numire în funcție

(11 persoane):

- funcție publică de execuție – 7 persoane;
- funcție publică de conducere – 1 persoane;
- funcție de demnitate publică – 2 persoane*;
- personal auxiliar – 1 persoană.

*concursurile pentru ocuparea funcțiilor de director general și consilier pentru soluționarea contestațiilor au fost organizate de către Parlament.

Modificarea raporturilor de serviciu

(4 persoane):

Suspendare:

- funcție publică de execuție – 1 persoană (pe perioada exercitării mandatului funcției de primar);
- funcție publică de conducere – 1 persoană (pe perioada concediului de îngrijire a copilului).

- *Promovare:* funcție publică de execuție – 1 persoană

- *Interimatul funcției de conducere* – 1 persoană.

Încetarea raporturilor de serviciu

(6 persoane):

Demisie (4 persoane):

- funcție publică de conducere – 1 persoană;
- funcție publică de execuție – 3 persoane;

Încetarea CIM: personal auxiliar – 1 persoană.

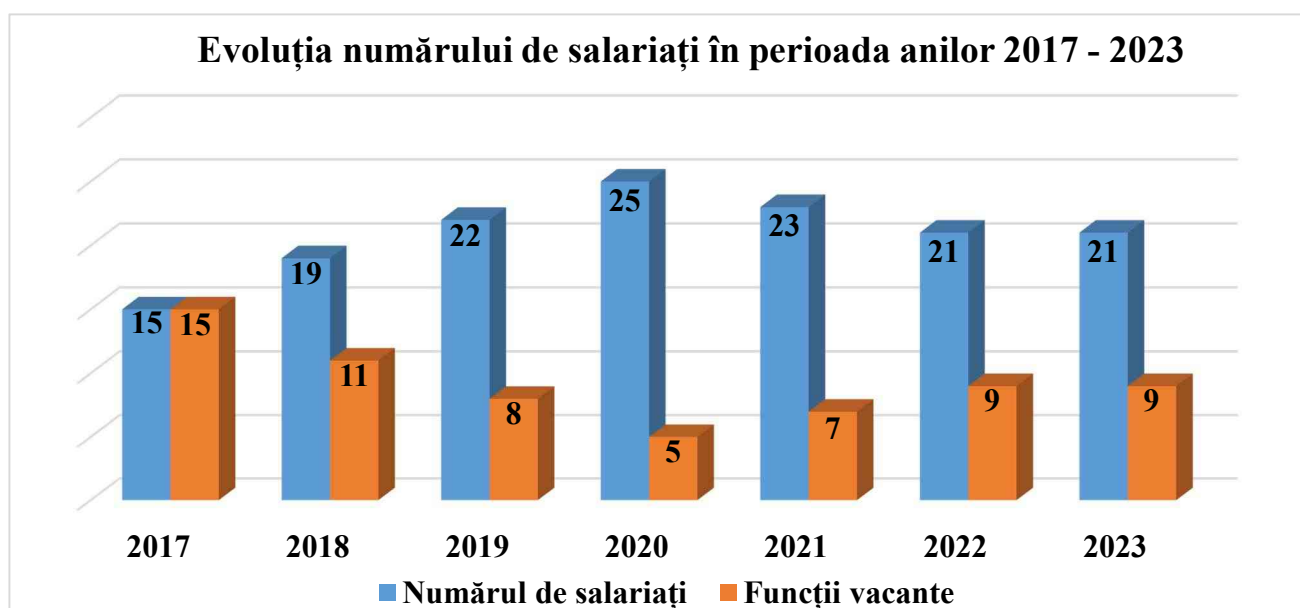
Transfer în altă autoritate – 1 persoană.



Funcțiile vacante și suplinirea acestora

La data de 31.12.2023, în cadrul Agenției s-au înregistrat 9 funcții vacante, dintre care:

- Funcții de demnitate publică - 1 unități;
- Funcții publice de execuție - 7 unități;
- Personal auxiliar - 1 unitate.



Realizarea eficientă a procesului de soluționare a contestațiilor presupune existența resurselor umane potrivite, atât din punct de vedere numeric, cât și din punct de vedere calitativ, cu un anumit set de cunoștințe și experiență specifică în domeniul juridic, al achizițiilor publice și alte domenii conexe. Iată de ce este primordial de a asigura completarea lipsurilor în materie de specialiști, în special prin intermediul concursurilor de angajare.

Concursurile de ocupare a funcțiilor de demnitate publică (directorul general și consilierii pentru soluționarea contestațiilor) sunt organizate de către Parlamentul Republicii Moldova, iar concursurile pentru funcțiile publice vacante sunt organizate și desfășurate de către Agenție, în conformitate cu Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs aprobat prin HG nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.



Pe parcursul perioadei 01.01.2023 - 31.12.2023 au fost organizate și desfășurate 21 concursuri pentru 10 funcții publice vacante, majoritatea concursurilor fiind organizate pentru 2-3 funcții concomitent. Pentru două funcții au fost organizate și până la cinci concursuri pe parcursul anului.

Din numărul total de concursuri desfășurate, 14 au fost organizate pentru suplinirea a 5 funcții din cadrul Direcției juridice și 3 concursuri pentru ocuparea a 3 funcții din cadrul Direcției tehnologii informaționale, statistică și documentare, subdiviziuni care asigură asistența tehnică și juridică a completelor de soluționarea contestațiilor. Pentru celelalte funcții vacante (auditor intern principal, Serviciul audit intern și specialist principal, Direcția administrativ - financiară), au fost organizate 4 concursuri, în conformitate cu numărul de candidați.

În cadrul concursurilor desfășurate, au fost depuse 33 de dosare, dintre care:

nu au promovat concursul încă la etapa examinării dosarelor depuse (lipsa experienței)	6	dosarul de concurs nu era complet sau candidați și-au retras dosarul	4
nu s-au prezentat la proba scrisă	4	nu au acumulat punctajul necesar pentru promovarea probei scrise	9
desemnați câștigători, dar au refuzat numirea în funcție ca urmare a promovării concursului la alt post	1	desemnați câștigători și numiți în funcție	9

Procesul de ocupare a funcțiilor vacante din cadrul Agenției, în special funcțiile din cadrul subdiviziunilor direct implicate în soluționarea contestațiilor, este caracterizat printr-un anumit grad de complexitate, influențat de:

- **Specificul domeniului de activitate.** Soluționarea contestațiilor în cadrul procedurilor de achiziții publice reprezintă un domeniu destul de complex și încă puțin cunoscut publicului larg. Este un domeniu care necesită cumularea cunoștințelor în domeniul juridic, economic, tehnic și în domeniul de competență al Agenției (achiziții publice, concesiuni, utilități), iar candidați cu o astfel de experiență sunt într-un număr limitat sau deja sunt angajați în câmpul muncii;



- **Nivelul de salarizare.** Cu toate că nivelul de salarizare a crescut în luna Octombrie 2023, dat fiind faptul că instituțiile administrației publice centrale (ex. Ministerele) au beneficiat de o creștere salarială semnificativ mai mare decât în cadrul ANSC, s-a observat o tendință ca potențialii candidați să fie preferate participarea în concursuri pentru funcțiile din cadrul acestor autorități. Dacă anterior, se atesta o concurență între sectorul public și sectorul privat la capitolul atragerea specialiștilor calificați, ca urmare a modificărilor salariale neuniforme în cadrul serviciului public din anul 2023, concurența se manifestă deja în interiorul sectorului, între autoritățile publice. Pentru comparație, în cadrul ANSC, în conformitate cu LP 270/2018, consultantul principal, la treapta I are un salariu de funcție de 11 750 lei brut, iar în cadrul unui minister, aceeași funcție și aceeași treaptă - 14 100 lei, fiind o diferență de 2 350 lei. Iar mărimea salariului de funcție brut influențează și cuantumul sporului pentru performanță și a altor plăți.

- **Procedura de ocupare a funcției vacante.** Angajarea prin concurs, specifică serviciului public reprezintă un proces mult prea complicat și îndelungat în comparație cu procedurile de angajare aplicate în domeniul privat. Concursul de ocupare a funcției publice presupune solicitarea unui set de acte, strict reglementate, precum și participarea la 2 etape consecutive: proba scrisă și interviul. Toate acestea solicită efort și timp suplimentar din partea candidatului, spre deosebire de expedierea CV-ului și participarea la interviu, practicat de majoritatea entităților din sectorul privat. Totodată, perioada de la publicare a anunțului și finalizarea propriu-zisă a concursului, durează în mediu până la o lună, timp în care unii candidații reușesc să se angajeze în alte posturi.

- **Lipsa unor avantaje suplimentare.** Spre deosebire de angajații din sectorul privat, care beneficiază de anumite motivări non-salariale, agenții publici din cadrul sectorului publici (inclusiv salariații ANSC) nu sunt beneficiarii unor astfel de avantaje (de exemplu, tichetele de masă, abonamente la sport, program flexibil, salarii negociabile, posibilități mai mari de promovare, sporuri salariale, varietate mare de programe de instruire achitate de către angajator etc). Menționăm că acordarea tichetelor de masă a fost reglementată de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 166/2017, fiind aplicată doar pentru sectorul privat.



Dezvoltarea profesională a salariaților agenției

Pe parcursul anului 2023, angajații Agenției au beneficiat de mai multe forme de dezvoltare profesională (cursuri, ateliere, mese rotunde etc) atât în țară, cât și peste hotare, organizate on-line sau cu prezență fizică. La cursurile organizate de către Institutul de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat, cu o durată cuprinsă între 16 și 80 ore au participat 7 funcționari publici (2 funcționari de conducere și 5 funcționari de execuție). Cursurile au vizat subiecte cu privire la implementarea codului administrativ, comunicarea în administrația publică, integrarea profesională în funcția publică, management și leadership, elaborarea și evaluarea politicilor publice.

Totodată, funcționarii publici cât și consilierii pentru soluționarea contestațiilor din cadrul ANSC au participat la diverse evenimente de schimb de experiență și instruire în cadrul mai multor proiecte susținute de către partenerii externi de dezvoltare, cu tematici în domeniul achizițiilor publice și soluționarea contestațiilor, finanțe, IT etc:

- Cursul de instruire „Prezentarea sistemului de achiziții electronice „MTender”, organizat de către CTIF (1 participant);
- Cursul de formare ”ISO 27032 Foundation” organizat de către E-Governance Academy (EGA) din Estonia în cadrul proiectului Moldova Cybersecurity Rapid Assistance susținut de către UE (2 participanți);
- Seminarul online ”Aspecte practice și politicile de contabilitate pentru anul 2023 în sistemul bugetar. Aplicarea modificărilor actuale în legislația muncii, salarizării, fiscalității, asigurărilor sociale și medicale” organizat de către Centrul de Instruire și Consultanță în Managementul Financiar și Contabilitate (1 participanți);
- Atelierul de lucru ”Cele mai bune practici în domeniul achizițiilor verzi: exemple din Europa, de la politici la practică” organizat cu suportul Programului de Dezvoltare al Dreptului Comercial (CLDP) al Departamentului de Comerț al SUA, în cooperare cu Agenția Achiziții Publice (1 participant);
- Atelierul de lucru ”Investigarea fraudării ofertelor și combaterea practicilor anticorupționale în achizițiile publice” organizat cu suportul Programului de Dezvoltare al Dreptului Comercial (CLDP) al Departamentului de Comerț al SUA, în cooperare cu Agenția Achiziții Publice (2 participanți);



- Programul de instruire ”HR Practicum: Tehnici de recrutare și selecție a persoanei potrivite” (online), organizat de către „Vaserole HR Business Partner” (1 participant);
- Seminar de instruire „Achizițiile publice durabile în Republica Moldova”, organizat de către Agenția Achiziții Publice cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) și EU4Environment (2 participanți);
- Cursul de instruire ”SI „Raportarea financiară a autorităților/instituțiilor bugetare”, organizat de către Instituția Publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (1 participant);
- Conferința anuală „Expert în Achiziții Publice” organizată de către ”Arxia” SRL, Cluj Napoca, România (5 participanți);
- Conferință cu genericul „Achiziții deschise și sustenabile în Europa” organizat cu suportul Comisia pentru Achiziții Publice din Albania, Tirana, (2 participanți);
- Sesiunea de instruire ”Academia iarnă în Achiziții Publice – legislația și impactul acesteia asupra derulării achizițiilor publice” organizat de către Revista de Achiziții Publice în parteneriat cu S.C. ”Expert Aktiv Group” SRL (10 participanți);
- Sesiune de informare „Măsurile de asigurare a integrității instituționale și profesionale” desfășurat de Centrul Național Anticorupție (18 participanți);
- Cursul de instruire „Aplicarea prevederilor noii ale Legii privind accesul la informațiile de interes public organizat de Cancelaria de Stat în cadrul Proiectului „Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de asociere și îmbunătățirea procesului de armonizare a legislației”, în parteneriat cu Oficiul Consiliului Europei la Chișinău (2 participanți);
- Atelierul de instruire (online) privind Etichetarea Ecologică și Achiziții Durabile în Republica Moldova, organizat de AO EcoContact în cadrul proiectului regional EU4ENVIRONMENT, susținut financiar de Uniunea Europeană (8 participanți);
- Seminar de instruire (online) „Planificarea achizițiilor publice și managementul contractelor de achiziții publice” organizat de către Agenția Achiziții Publice (1 participant);
- Webinar SIGMA: Recent case-law of the Court of Justice of the EU (9 participanți);



- Webinarul Achiziții Publice IV organizat de Agenția Națională pentru Achiziții Publice din România în colaborare cu comunitatea "Expert achiziții Publice" (9 participanți).



7. Bugetul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor

Bugetul Agenției pentru anul 2023 a fost aprobat și precizat în sumă de 9412,5 mii lei⁴.

I. Descrierea generală privind executarea bugetului Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor

1. În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022, pentru finanțarea bugetului Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor **de la componenta de bază** a bugetului de stat au fost aprobate, rectificate și precizate – **9412,4 mii lei** (Tabelul nr. 1).

Denumire	Cod ECO	Perioada de gestiune 2023 (mii lei)			Executat anul curent față de perioada raportată a anului precedent	
		Precizat pe an (mii lei)	Executat (mii lei)	Executat față de precizat (%%)	Executat (mii lei)	Executat anul curent față de precedent (%%)
I. Venituri	1	9412,4	7541,1	80,12	6304,2	119,62
Finanțare de la buget	149800	9412,4	7541,1	80,12	6304,2	119,62

Tabelul nr. 1: Descifrarea veniturilor

2. Cheltuielile de casă la 31.12.2023, din contul celor de bază au constituit **7541,1 mii lei**, având nivelul de executare, în raport cu planul precizat în perioada de gestiune, în proporție de 80,12 la sută. Structura cheltuielilor aprobate și executate în aspectul articolelor de cheltuieli ale Clasificației bugetare, pe componenta de bază, se prezintă în Tabelul nr. 2.

Denumire	Cod ECO	Precizat pe an (mii lei)	Executat perioada de gestiune 2023 (mii lei)	Executat față de precizat (%)	Executat perioada raportată anul 2022 (mii lei)	Executat anul curent față de precedent (%)
1	2	3	4	5		
II Cheltuieli și active nefinanciare		9412,1	7541,1	80,12	6304,2	119,62

⁴ Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr.359/2022, Monitorul Oficial nr.435-437 din 28.12.2022



- Cheltuieli de personal	21	7677,1	6635,8	86,44	5259,6	126,17
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	5928,3	5144,0	86,77	4074,4	126,25
Contribuții de asigurări sociale de stat obligator	212100	1748,8	1491,8	85,30	1185,2	125,87
- Servicii	22	1292,0	638,0	49,38	674,6	94,58
Servicii informaționale	222210	300,0	153,2	51,06	116,4	131,63
Servicii de telecomunicații	222220	35,0	13,3	38,14	21,4	62,33
Servicii de locațiune	222300	300,0	236,3	78,76	260,0	90,89
Servicii de transport	222400	50,0	6,1	12,23	30,8	19,84
Servicii de reparații curente	222500	100,0	12,7	12,73	22,1	57,59
Formare profesională	222600	150,0	43,3	28,86	56,0	77,33
Deplasări de serviciu peste hotare	222720	200,0	129,3	64,63	122,1	105,9
Servicii editoriale	222910	25,0	1,1	4,66	15,9	7,32
Servicii de protocol	222920	25,0			9,6	
Servicii poștale și servicii de distribuire a drepturilor sociale	222980	7,0	0,1	0,71	0,2	25
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	100,0	42,6	42,65	20,2	>200
- Prestații sociale	27	43,3	41,2	95,18	202,3	20,37
Indemnizația la încetarea acțiunii contractului	273200	21,9	21,8	99,55	129,7	16,81
Indemn pt. incapacitatea temp. de muncă	273500	21,4	19,4	90,77	33,6	57,86
Alte prestații sociale ale angajatorilor	273900				39,0	
- Active nefinanciare	3	400,0	226,1	56,52	167,7	134,78
<i>Inclusiv:</i>						
<i>Mijloace fixe</i>	<i>31</i>	<i>150,0</i>	<i>91,9</i>	<i>61,27</i>	<i>0,7</i>	<i>>200</i>
Procurarea mașinilor și utilajelor	314110	100,0	82,1	82,07	0,7	>200
Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc	316110	50,0	9,8	19,69		
<i>Stocuri de materiale circulante</i>	<i>33</i>	<i>250,0</i>	<i>134,2</i>	<i>53,66</i>	<i>167,1</i>	<i>80,31</i>



Procurarea combustibilului, carburant lubrifiant	331110	70,0	15,1	21,52	36,6	41,16
Procurarea pieselor de schimb	332110	30,0	20,9	69,69	5,8	>200
Procurarea materialelor de uz gospodaresc si rechizite	336110	100,0	79,7	79,69	99,3	80,25
Procurarea altor materiale	339110	50,0	18,5	36,98	25,3	73,11

Tabelul nr. 2: Descifrarea cheltuielilor la componenta de bază, pe fiecare cod ECO

Analiza alocațiilor destinate Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, conform Legii bugetului de stat pentru anul 2023, cu referire la perioada de gestiune, din contul componentei de bază, denotă că acestea au fost efectuate preponderent pentru retribuirea muncii personalului, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, toate însumând 88,0% din totalul cheltuielilor executate. De asemenea, o pondere importantă în totalul cheltuielilor precizate pentru perioada de referință o constituie plata serviciilor – 8,5%, procurarea activelor nefinanciare – 3,0%, prestațiilor sociale – 0,5%.

Din totalul cheltuielilor pentru plata serviciilor, în perioada de gestiune a anului 2023, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a efectuat cheltuieli în domeniul TIC care sunt prezentate în Tabelul nr. 3.

<i>mii lei</i>					
Codul Eco	Denumirea bunurilor/serviciilor	Aprobat	Precizat	Executat perioada de gestiune	Comentarii
222210	Servicii de asistență și mentenanță a paginii web și servicii conexe pentru pagina web oficială a ANSC, www.ansc.md	21,0	21,0	19,2	
	Servicii de dezvoltare de softare de analiză financiară și contabilitate, mentenanță a sistemului informațional IC – modulul elaborat de IP CTIF	10,0	10,0	9,0	
	Servicii de suport al sistemului informațional pentru managementul electronic al documentelor ELOenterprise	60,0	60,0	49,5	
	Servicii informatice ce țin de actualizarea informațiilor din baza de date “Produsul informatic „MoldLex”. Baza de date legislativă. Baza de date practica judiciară.”	19,0	19,0	7,2	
	Servicii informatice întru dezvoltarea sistemului informațional pentru soluționarea	147,0	147,0	44,3	



	contestațiilor și managementul electronic al documentelor ELOenterprise				
	Servicii de acces la produs software de elaborare a devizelor/abonament de utilizare lunar sau anual	10,0	10,0		
	Servicii de întreținere și servicii conexe pentru echipament: rețea locală de tensiune mică și tehnica de calcul și alte echipamente: - Servicii de rețele locale; - Servicii de dezvoltare de software pentru sisteme de operare pentru computere personale (PC)	20,0	20,0	13,6	
	servicii informaționale electronice - internet	10,0	10,0	7,6	
	servicii de prelungirea certificatului SSL pentru domeniul ansc.md	2,0	2,0	1,8	
	servicii de prelungirea domeniului ansc.md	1,0	1,0	1,0	
Total 222210		300,0	300,0	153,2	
222220	servicii de telefonie protejată	19,0	19,0	8,4	
	servicii de telefonie mobilă	16,0	16,0	4,9	
Total 222220		35,0	35,0	13,3	
	1. au fost achiziționate 4 computere de birou și 2 echipamente pentru rețeaua locală	100,0	100,0	82,1	
	Total 3141(tehnica de calcul...):	100,0	100,0	82,1	
	Total 3171(licențe, antivirus, softuri...)				
	TOTAL	435,00	435,0	248,6	

Tabelul nr. 3: Descifrarea cheltuielilor la componenta de bază în domeniul TIC.

De menționat, că Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor nu beneficiază de careva subsidii sau finanțare din granturi, proiecte din surse externe, deci anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentul raport nu sunt relevante.

II. Descrierea informației din Bilanțul contabil al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor

1. În conformitate cu Bilanțul contabil și analizei rapoartelor financiare ale Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, la situația din 31.12.2023, activele de bilanț înregistrate la finele perioadei de gestiune, au constituit **843,1 mii lei**, dintre care:

- **mijloace fixe (cont 314-319) – 3268,3 mii lei (valoarea de bilanț 601,3 mii lei),**



majorat în urma achiziționărilor de tehnică de calcul.

- *uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale (cont 391-392) – 2667,0 mii lei.*

- *stocuri de materiale circulante (cont 331-339) – 235,6 mii lei*, bunuri care au fost achiziționate în ultimele luni a perioadei de gestiune pentru buna funcționare a instituției în perioada ulterioară.

- *Alte creanțe ale instituțiilor bugetare – 0,3 mii lei*, înregistrată din 29.12.2023 pentru comanda legitimațiilor de serviciu editate în ianuarie 2024.

- *active financiare – 5,9 mii lei* care sunt documente bănești.

Analizând rapoartele financiare, în pasivul bilanțului au fost înregistrate următoarele:

- *alte datorii ale instituției bugetare (cont 519) – 644,1 mii lei*, dintre care:

✓ cheltuieli de personal – 592,8 mii lei – remunerarea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii;

✓ bunuri și servicii – 51,3 mii lei – cheltuieli pentru servicii de locațiune, servicii informaționale și telecomunicații, procurarea carburanților și altor materiale;

- *rezultatul financiar al instituției publice din anul curent (-464,5) mii lei*, rezultat faptului deprecierii activelor instituției.

- *Corectarea rezultatelor anilor precedenți ale instituțiilor bugetare – 45,0 mii lei*, rezultat faptului includerii la valoarea activelor financiare, suma cheltuielilor pentru dezvoltarea sistemului informațional pentru soluționarea contestațiilor și managementul electronic al documentelor ELOenterprise și a nume a modulului documentelor șablon.

La situația din 31.12.2023, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor analizând activitatea operațională privind fluxul mijloacelor bănești menționează că, au fost reflectate integral în evidența contabilă operațiile economice efectuate în perioada bugetară prin sistemul trezorerial, efectuate inventarierea conturilor de bilanț, precum și verificarea raportului conform Fișei executării contului curent (forma FD-037), unde:

- *Total Venituri – 7541,1 mii lei* – finanțare din bugetul de stat.



- **Total Cheltuieli executate – 7541,1 mii lei:** cheltuieli de personal 6635,8 mii lei, servicii 638,0 mii lei, prestații sociale 41,2 mii lei, procurări materiale circulante 134,2 mii lei, procurări de mijloace fixe 91,9 mii lei, raportul față de cheltuielile totale executate este descris în *Figura nr. 1*.

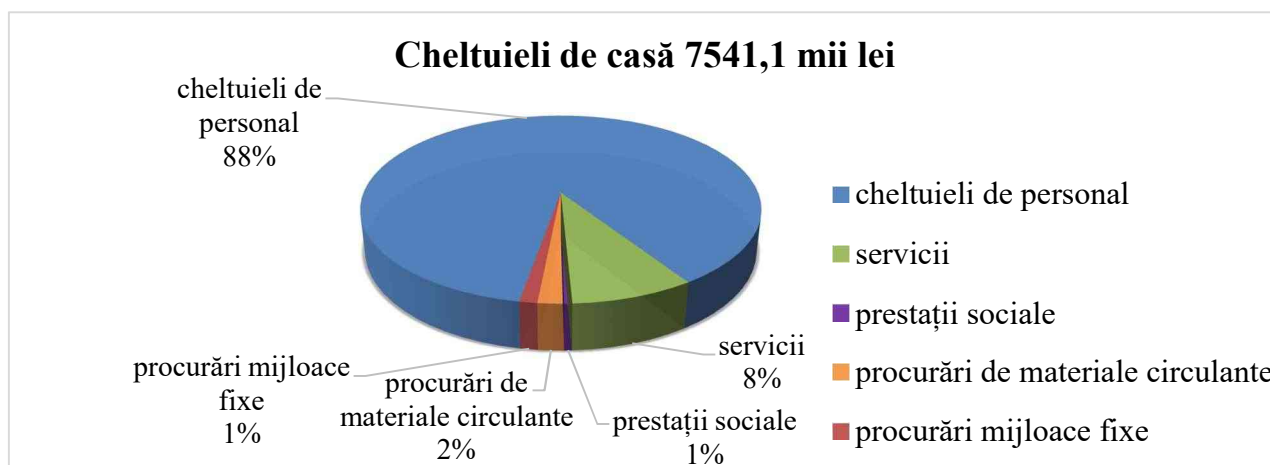


Figura nr. 1: Descifrarea cheltuielilor de casă la K2.

2. Activitatea Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor este finanțată din bugetul de stat. În perioada raportată au fost calculate venituri efective din alte finanțări din bugetul de stat în sumă de **7541,1 mii lei**.

În baza documentelor primare înregistrate prin operațiunile economice în evidența contabilă și reflectarea lor în rapoartele financiare avem efectuate cheltuieli efective totale în sumă de **8005,6 mii lei** din care:

- Cheltuieli de personal – 6859,4 mii lei (5317,4 mii lei remunerarea muncii + 1542,0 mii lei contribuții și prime de asigurări obligatorii);
- Bunuri și servicii – 832,5 mii lei (bunuri - utilizarea stocurilor 170,4 mii lei + 662,1 mii lei servicii);
- Prestații sociale ale angajatorilor – 39,9 mii lei;
- Deprecierea activelor – 271,7 mii lei;
- Alte cheltuieli ale instituției – 2,1 mii lei.



Ponderea pe tip față de cheltuielile efective totale este descris în *Figura nr. 2*.

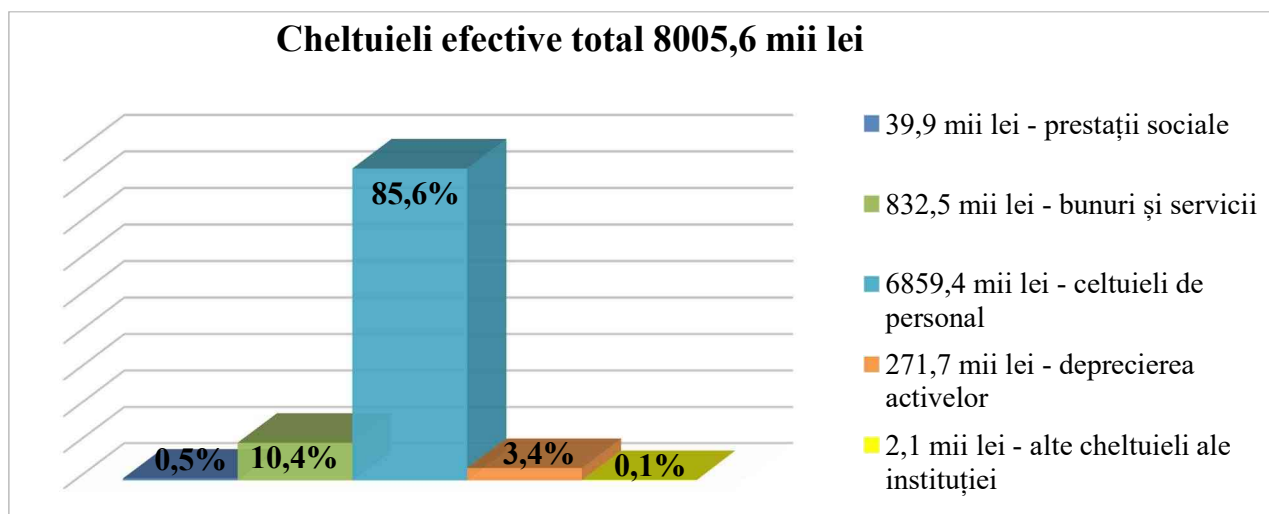


Figura nr. 2: Descifrarea cheltuielilor efective pe K2.

Rezultatul perioadei de raportare constituie suma de (-464,5) mii lei (venituri efective 7541,1 mii lei – 8005,6 mii lei cheltuieli efective).

III. Creanțele – Datoriile formate în Agenția Națională pentru Soluționarea Contestățiilor

În urma executării propriului buget, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestățiilor a înregistrat la 31.12.2023 creanțe și datorii în sumă de **0,3 mii lei** și respectiv **644,1 mii lei** și anume:

✓ **alte creanțe ale instituției bugetare – 0,3 mii lei** urmare a achitării prealabile din 29.12.2023 pentru editarea legitimațiilor de serviciu, servicii executate și facturate în luna ianuarie 2024.

✓ **alte datorii ale instituției bugetare – 644,1 mii lei**, dintre care:

592,8 mii lei – formate din remunerarea muncii 459,5 mii lei, contribuții de asigurări sociale de stat 133,3 mii lei;

51,3 mii lei – cheltuieli pentru servicii de locațiune; servicii informaționale și telecomunicații precum și pentru achiziționarea carburanților, toate achitate ulterior în termen.

Descifrarea creanțelor și datoriilor se prezintă în *Anexa nr. 3*.

Datoriile formate nu au termenul expirat, *Anexa nr. 4*.



IV. Raport privind statele și efectivele de personal

În conformitate cu Hotărârea Parlamentului nr. 271 din 15.12.2016 ”Cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor” efectivul – limită al autorității este de 30 de unități.

În perioada raportată au activat în mediu 20,33 persoane, în raport cu perioada similară a anului 2022 (23,65 persoane) cu 0,1% unități mai puțin, rata de ocupare a funcțiilor pe întreg an fiind de aproximativ 70%.

Salarizarea personalului Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor s-a efectuat în baza prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Hotărârii Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (cu modificările ulterioare).

În scopul retribuirii personalului Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, pentru perioada de gestiune 2023 au fost aprobate și precizate alocații în sumă totală de **7677,1 mii lei**, cheltuielile de casă au constituit **6635,8 mii lei**. Astfel, nivelul executării cheltuielilor în raport cu cele aprobate și precizate pe an, este de 86,4 %. Cheltuielile efective la capitolul „Cheltuieli de personal” pentru anul 2023 au constituit **5317,4 mii lei** și în raport cu perioada similară a anului precedent în mărime de **5233,0 mii lei**, adică cu 1,6% mai mult, rezultat faptului majorării de salariului din 01.10.2023, față de perioada similară a anului 2022.

Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii au fost calculate și achitate în mărimile procentuale stabilite pentru anul 2023, de 29 la sută față de fondul de retribuire a muncii, în perioada de raportare cheltuielile efective constituind **1542,0 mii lei**.



8. Obiectivele pentru anul 2024

Primul obiectiv important pentru anul 2024, continuă a fi ***Consolidarea instituțională a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor***, prin

- Asigurarea necesarului de personal;
- Motivarea și menținerea personalului ANSC;
- Perfecționarea continuă a personalului;
- Asigurarea unui nivel înalt de integritate instituțională;
- Cooperarea cu partenerii de dezvoltare;
- Eficientizarea procesului de comunicare a ANSC, în vederea sporirii interesului și încrederii vizavi de activitatea autorității.

Totodată, se va pune accent pe stabilirea și consolidarea relațiilor de cooperare cu actorii cheie naționali și internaționali, inclusiv organizațiile societății civile.

Al doilea obiectiv important pentru termen scurt și mediu constituie ***Fortificarea rolului ANSC la asigurarea corectitudinii procedurilor de atribuire și gestionării eficiente a surselor financiare publice***, prin

- Consolidarea capacităților autorităților contractante și ale operatorilor economici la inițierea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice, inclusiv în cadrul procedurii de soluționare a contestațiilor prin motivarea corespunzătoare a deciziilor adoptate;
- Cooperarea cu organele cu impact asupra domeniilor de competență ale ANSC;
- Contribuirea la revizuirea cadrului legal ce ține de domeniile de competență ale Agenției;

Al treilea obiectiv prioritar este ***Eficientizarea procesului de soluționare a contestațiilor***, prin

- Digitalizarea acțiunilor aferente procesului de depunere, soluționare a contestației și de emitere a deciziei;
- Monitorizarea impactului realizării procesului de soluționare a contestațiilor;
- Sporirea calității deciziilor.

